

1. Předkladatel Strategického plánu Leader

Identifikace žadatele

<i>Název místní akční skupiny:</i>	Místní akční skupina Šumperský venkov
<i>Sídlo MAS:</i>	Nový Malín čp. 240, PSČ 788 03
<i>Kraj:</i>	Olomoucký
<i>NUTS 2:</i>	Střední Morava
<i>Právní forma:</i>	občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění
<i>IČ:</i>	27025675
<i>Statutární zástupce:</i>	Josef Minář, předseda sdružení Ing. František Snášel, místopředseda sdružení

2. Základní údaje o území MAS

<i>Rozloha v km² :</i>	410,39
<i>Počet obyvatel:</i>	26 536

3. Zpracování SPL MAS

Předkládaný dokument nesoucí název Strategický plán MAS Šumperský venkov pro období let 2007 – 2013 (dále také jen SPL) je výsledkem dlouhodobého procesu, jenž si v první řadě kladl za cíl respektovat a po obsahové stránce v maximální možné míře zohlednit náměty, názory, představy a potřeby zástupců všech složek zkoumaného venkovského prostoru. SPL tedy není pouze odrazem mínění pouhé hrstky obyvatelstva, členů MAS, resp. členů programového výboru MAS, jež se na písemném zpracování tohoto rozvojového dokumentu fakticky podílela.

V rámci tvorby strategického plánu proběhly četné konzultace s místními obyvateli, zástupci z řad podnikatelů a neziskových organizací působících v obcích, a to formou setkání uskutečněných na příslušných obecních úřadech za účasti jednak starostů těch kterých obcí a jednak manažerů MAS. Na těchto setkáních byly zájemcům osvětleny principy a poslání programu Leader, činnost a funkce místních akčních skupin a s tím související možnosti zapojení se do procesu tvorby rozvojového dokumentu našeho území. Nutno podotknout, že z počátku se tyto iniciativy neseťkaly s přílišným nadšením či kladnou odezvou ze strany veřejnosti, převládal spíše skepticismus ve vztahu k předkládané problematice, avšak po prvních úspěších, ať už samotné MAS či jejich členských obcí, v oblasti získávání prostředků poskytovaných fondy Evropské unie, se nakonec podařilo alespoň zčásti vzbudit v lidech nadšení a zájem spolupodílet se na tvorbě strategického plánu a tím získat šanci ovlivnit budoucí vývoj našeho území.

Názory a potřeby obyvatelstva byly rovněž mapovány formou dotazníkového šetření, přičemž byly vypracovány dva typy dotazníků, a to jednak pro podnikatelské subjekty a neziskové organizace na straně jedné a jednak pro řadové obyvatele regionu na straně druhé. Ve všech členských obcích MAS byly do domácností, resp. sídel podnikatelů či neziskových organizací, roz distribuovány dotazníkové formuláře zahrnující otázky ze všech oblastí týkajících se života na venkově. Výsledky tohoto průzkumu byly programovým výborem MAS řádně vyhodnoceny a pochopitelně rovněž zohledněny v procesu tvorby strategie.

Pokud se týká samotného zpracování předkládaného strategického plánu, podíleli se na něm přímo (tj. na jeho faktickém zpracování) členové naší MAS (orgánem příslušným pro tvorbu SPL byl valnou hromadou schválen programový výbor MAS), nepřímo (tj. náměty byly do SPL zaneseny prostřednictvím programového výboru) pak ostatní obyvatelé našeho regionu. Programovým výborem byly jmenovány pracovní skupiny ve složení zástupců obcí, občanů, zástupců reprezentujících nejrozličnější podnikatelská

odvětví, místní neziskové organizace, školy atd. Celkem pět pracovních skupin bylo sestavených tak, aby zahrnuly základní problémové oblasti venkovského života:

a) Šumperský venkov – můj domov

(problematika bydlení, dopravní obslužnosti, vzhledu obcí, kulturního života)

b) Prosperující a udržitelný region

(problematika ekonomického rozvoje regionu a jeho podnikatelského prostředí, otázky spojené se životním prostředím)

c) Region, který stojí za to vidět a o kterém je slyšet

(propagace regionu směrem dovnitř i vně, rozvoj cestovního ruchu)

d) Udržitelný a konkurenceschopný region

(problematika zemědělství, lesnictví, podpora místní produkce)

e) Pomáhejme slabším

(otázky související s uplatněním sociálně znevýhodněných osob – maminek na/po mateřské dovolené, osob důchodového věku, absolventů škol, osob obtížně přizpůsobivých apod.)

Prvořadým úkolem uvedených pracovních skupin je především analyzovat situaci na území působnosti MAS podle stanovených tematických oblastí. Posláním těchto neformálních uskupení je rovněž příprava projektových záměrů vztahujících se k té které problematice a s tím související aktivní zapojení do přípravy a realizace Strategického plánu LEADER 2007 – 2013.

Mezi další, neméně významné, aktivity MAS a současně zdroje pro tvorbu SPL, nutno zahrnout tzv. „**sněm mládeže MAS**“. Sněm mládeže, jenž čítá celkem 15 zástupců z řad dětí a mládeže ve věkovém rozmezí 11 – 20 let, funguje při MAS víceméně jako poradní a iniciační orgán. Hlavním přínosem tohoto projektu je poskytnout mladým lidem žijícím v území působnosti MAS možnost ovlivnit rozvoj regionu, a to cestou vyslyšení a respektování jejich podnětů, přání a potřeb vztahujících se k jejich životu v regionu a následným zpracováním bezpochyby inovativních myšlenek do rozvojových dokumentů, jakož i vytvořením relevantních projektových záměrů. Nikoli bezvýznamným přínosem tohoto institutu je rovněž samotné podnícení zájmu mladých o dění v regionu. Ustavení sněmu mládeže předcházelo jednání se zástupci školských zařízení a mládežnických organizací působících v regionu, což s sebou jako druhotný efekt de facto přineslo mj. seznámení se oslovených institucí s iniciativou Leader jako takovou a jejich participaci na sestavování SPL.

Problematice pracovních skupin a sněmu mládeže je dále pozornost věnována rovněž v kapitole 9.1 týkající se organizační struktury MAS a taktéž v kapitole 11 věnující se zapojení žen, mladých lidí a zemědělců.

Na základě výstupů z těchto pracovních setkání byla vypracovaná SWOT analýza území působnosti MAS, jež byla hlavním vodítkem při stanovování priorit rozvoje zkoumaného regionu a potažmo konkrétních aktivit v jejich rámci. Veškeré náměty byly posuzovány, hodnoceny a následně zpracovány programovým výborem MAS jakožto orgánem pro tvorbu SPL. Kompletní dokument byl poté předložen valné hromadě jako nejvyššímu orgánu MAS ke schválení.

Jak vyplývá z výše uvedeného, stěžejními pilíři procesu přípravy a tvorby SPL byly následující aktivity:

- schůzky pracovních skupin (jejich jednání bylo vždy otevřené veřejnosti)
- jednání sněmu mládeže
- projednání a hodnocení výstupů z proběhnuvších jednání pracovních skupin a sněmu mládeže programovým výborem
- zapojení veřejnosti (zejména dotazníkové šetření, možnost zapojení se do tvorby SPL prostřednictvím internetu, osobní setkání představitelů MAS se zájemci z řad veřejnosti)
- projednání a schválení SPL valnou hromadou MAS

Naznačený postup je ze strany představitelů MAS vnímán jako demokratický v nejvyšší možné míře, neboť umožňuje všem zájemcům z řad obyvatelstva regionu participovat na tvorbě rozvojového dokumentu a tím svým způsobem ovlivnit budoucí podobu regionu, v němž žijí.

Jako odborný konzultant při zpracovávání SPL působila společnost OHGS s. r. o. se sídlem v Ústí nad Orlicí, 17. listopadu 1020. Její zástupci působili na vybraných jednáních MAS víceméně jako facilitátoři, poskytovali členům MAS rady a doporučení, jakým směrem se má jejich činnost při zpracovávání strategie ubírat, jaké úkony v jakém pořadí provést, jakou zvolit metodiku při jejich provádění atd. Poradenská činnost společnosti OHGS s. r. o. byla financována z prostředků, jež byly MAS poskytnuty v rámci operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, priorita II. Rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělávání, opatření 2.1 Posílení přízpusobivosti a rozvoje venkovských oblastí, podopatření 2.1.4 Osvojování schopností MAS.

Hlavní tým, jehož členové se významnou měrou podíleli na zpracování SPL, tvoří, vedle shora uvedených místních aktérů, členů pracovních skupin, sněmu mládeže a programového výboru, tito odborníci:

Mgr. Lenka Závacká, právník a manažerka MAS

Ing. Radim Sršeň, asistent manažerky a poradce MAS pro ekonomické záležitosti

Ing. Vladimír Hofrichter, externí poradce, zástupce společnosti OHGS, s. r. o.

Mgr. Vlasta Sršňová, starostka obce Dolní Studénky

Josef Minář, starosta obce Nový Malín a předseda MAS

Lenka Straková, administrativní pracovnice MAS

Bližší informace o dosaženém vzdělání a kvalifikačních předpokladech uvedených odborníků pro danou oblast jsou obsaženy v kapitole 9.2 SPL.

4. Analýza území MAS

4.1. Hodnocení území

a) Geografická poloha regionu

Území, na němž působí MAS Šumperský venkov, se nachází v Olomouckém kraji, okrese Šumperk a je vymezeno katastrálními územími celkem patnácti obcí: Bludov, Dlouhomilov, Dolní Studénky, Hraběšice, Hrabíšín, Libina, Nový Malín, Oskava, Petrov nad Desnou, Sobotín, Rapotín, Loučná nad Desnou, Rejchartice, Velké Losiny, Vernířovice a Vikýřovice. Jedním ze společných jmenovatelů všech členských obcí MAS je těsné sousedství s okresním městem Šumperkem a blízkost pohoří Hrubý Jeseník. Obce Hraběšice, Sobotín, Loučná nad Desnou a místní část obce Velké Losiny Maršíkov tvoří hranici CHKO Jeseníky a částečně rovněž zasahují do chráněného parku Sovinecko. Celý Šumperský okres byl usnesením vlády č. 722/2003 definován jako „hospodářsky slabý region“.

Území MAS o velikosti 410,39 km² se rozprostírá z velké části v Šumperské kotlině, zasahuje do kopců Hraběšické hornatiny, podhůří Nížkého Jeseníku, Úsovské vrchoviny a po své západní hranici rovněž do Hanušovické vrchoviny. Nadpoloviční většinu rozlohy území zaujímají lesní porosty. Průměrná nadmořská výška daného území je 425 m. n. m., nejvyšším bodem je Mravenečník (1350 m. n. m.), na jehož vrcholu se nachází jedna z nejvýše položených větrných elektráren v Evropě, průměrná teplota činí 7,3 ° C a průměrné srážky dosahují hodnoty 807 mm. Zkoumané území se řadí spíše mezi chladné oblasti. Mezi charakteristické rysy regionu pokud jde o podnebí se řadí vysoké hodnoty srážek s poměrně vydatnými dešti, vysokou sněhovou pokrývkou v zimních měsících a dlouhodobým táním, čímž se zvyšuje vodnost v regionu pramenících vodních toků.

Krásná příroda s jedinečným množstvím lesů v sobě skrývá vysoký potenciál v oblasti rozvíjení cestovního ruchu, což umocňuje mimo jiné skutečnost, že území je doslova protkáno množstvím turistických tras a cyklostezek vedoucích k mnoha historickým a přírodním skvostům tohoto kraje. Nezanedbatelný potenciál území lze spatřovat rovněž v rozvíjejícím se lázeňství v obcích Bludov a Velké Losiny, což činí region značně atraktivním a hojně navštěvovaným. K oblibě turistů přispívá bezpochyby přítomnost unikátní Ruční papírny Velké Losiny, jež se, jak napovídá sám název, zabývá výrobou tradičního ručního papíru. Dle dostupných informací se jedná o poslední papírnu tohoto druhu v Evropě. Součástí uvedeného významného objektu je i jedinečné muzeum ručního papíru. Mezi turisticky nejatraktivnější pamětihodnosti regionu dále patří Zámek Velké Losiny, smutně proslulý čarodějnickými procesy. Jak známo, v českých zemích docházelo k čarodějnickým procesům jen lokálně a Jesenicko, resp. Losinsko, bylo jednou z takových lokalit. Další celorepublikovou raritou je přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně, z kulturních akcí nadregionálního významu jmenujme divadelní přehlídku Losinské kulturní léto či mezinárodní hudební festival Hudba bez hranic.

b) Obyvatelstvo

Z celkového počtu obyvatel okresu Šumperk (124 966 k 1.1.2006) činí počet obyvatel regionu 26 536, což je 21,0 %. Hustota zalidnění území působnosti MAS je 64,7 obyvatel na km², což je poněkud nižší zalidnění, než vykazuje celý okres (94,9 obyv./km²). Jedná se o venkovský charakter osídlení. Největšími obcemi co do počtu obyvatel jsou obce Bludov, Libina a Rapotín. Ve třech obcích žije méně než 500 obyvatel. Počet obyvatel je ovlivněn v první řadě rozsahem a kvalitou služeb v obcích, počtem pracovních příležitostí a s tím souvisejícím počtem aktivních podnikatelských subjektů v obcích.

Z hlediska demografického vývoje došlo k nárůstu obyvatel regionu. Na příznivém vývoji v tomto ohledu se nejvíce podílejí obce Nový Malín, Dolní Studénky a Rapotín, a to především díky jejich bezprostřední blízkosti městu Šumperku a zlepšující se kvalitě infrastruktury bydlení. Vzhledem ke stávajícímu trendu odlivu lidí z měst a osídlování venkovských oblastí lze v budoucí době očekávat další růst počtu obyvatel v mikroregionu.

Ostatní obce mikroregionu zaznamenávají za posledních třicet let stagnaci nebo mírný vzestup počtu obyvatel. K největšímu úbytku obyvatel došlo v obcích Sobotín, Oskava a Loučná nad Desnou. Příčinou této skutečnosti je zejména nedostatek pracovních příležitostí a nevyhovující dopravní spojení s okolními městy. Skutečností je, že nezanedbatelná část obyvatel musí dojíždět i na celý týden za prací do vzdálených měst. Region bohužel v současnosti nenabízí šance pro mladé lidi z hlediska perspektivního zaměstnání. V důsledku toho drtivá většina z nich odchází po absolvování studia za prací do větších okresních či krajských měst, byť bytovou potřebu si nezdědka řeší na území příměstských obcí. S tím je spojeno riziko, že se z obcí regionu, včetně shora jmenovaných s přírůstkem obyvatelstva, stanou tzv. „spící obce“, tedy že jejich obyvatelé budou hledat pracovní uplatnění a společenské vyžití právě ve městech, zatímco v jejich bydlišti budou skutečně pouze „bydlet“ bez jakékoli zainteresovanosti o dění v obci. Tomu je třeba zabránit a vytvářet nové možnosti a příležitosti pro obyvatele jak na poli pracovním, tak společenském.

Obec	Počet obyvatel	Výměra (ha)	HUSTOTA obyvatel na km ²
Bludov	3 131	1 662,53	189,0
Dlouhomilov	472	1 043,48	45,2
Dolní Studénky	1 279	851,56	150,2
Hraběšice	119	822,96	14,5
Hrabišín	856	1 383,74	61,8

Libina	3 448	2 727,82	126,4
Loučná nad Desnou	1 842	9 429,00	19,6
Nový Malín	2 871	2 732,15	105,1
Oskava	1 449	5 947,45	24,4
Petrov nad Desnou	1 175	1 200,00	97,9
Rapotín	3 194	1 404,00	227,5
Rejchartice	190	681,00	28,1
Sobotín	1 264	3 199,00	39,5
Velké Losiny	2 783	4 650,00	59,9
Vernířovice	192	3 330,00	5,8
Vikýřovice	2 271	1 175,00	193,3
Celkem	26 536	41 039,69	64,7

Věková struktura obyvatel obcí působnosti MAS Šumperský venkov

Obec	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více let
Bludov	448	2 225	466
Dlouhomilov	56	327	93
Dolní Studénky	103	905	205
Hraběšice	21	87	16
Hrabišín	125	642	95
Libina	548	2 445	496
Loučná nad Desnou	272	1 244	271
Nový Malín	582	2 141	285
Oskava	229	1 001	190
Petrov nad Desnou	169	806	194
Rapotín	534	2 307	355
Rejchartice	44	135	11
Sobotín	159	887	171
Velké Losiny	361	2 010	412
Vikýřovice	350	1 613	308
Vernířovice	22	138	32
Celkem	4 023	18 913	3 600

Zdroj: Český statistický úřad

V tabulce je znázorněna věková struktura obyvatelstva posuzovaného regionu. Za povšimnutí stojí poměrně nízký počet obyvatel ve věkové hranici 0 – 14 let, procentuálně vyjádřeno jde o 15,32 % všech obyvatel regionu. Avšak v porovnání s jinými regiony lze přesto konstatovat pozitivní trend zvyšování porodnosti a mládnutí obyvatelstva, když ve většině obcí převyšuje počet lidí do 14 let počet obyvatel poproduktivního věku.

V jednotlivých členských obcích MAS působí četné množství zájmových spolků a organizací, jak ukazuje následující tabulka. To jasně prokazuje zájem občanů regionu participovat a ovlivňovat společenský život v obcích. Je na místě poukázat na úspěšnou vzájemnou spolupráci ať již jednotlivých organizací se společnými zájmy mezi sebou, nebo uvedených sdružení s MAS ve smyslu přípravy projektových záměrů investičního i neinvestičního charakteru, stanovení priorit rozvoje území apod. Lze říci, že všechny obce MAS žijí bohatým společenským a kulturním životem.

Obec	ZÁJMOVÉ SPOLKY
Bludov	Český svaz chovatelů, Český svaz ochránců přírody, Český svaz včelařů, Český zahrádkářský svaz, Myslivecké sdružení Hubert, SDH Bludov, TJ Sokol Bludov, Vlastivědný spolek, Biliard Club Bludov, Dechová hudba Bludověnka, Ochotnický soubor Blud v Tyátru, Pěvecký spor Canzonetta, Skupina přátel a historie šermu Barbaři, Skupina přátel a historie šermu Páni z Bludova, Junák, Pionýři, Nadace Karla staršího ze Žerotína (účelem nadace je podpora záchrany obnovy a kulturně přiměřeného využití nemovitých i movitých památkově hodnotných objektů)
Dlouhomilov	Myslivecké sdružení, SDH Dlouhomilov, TJ Sokol Dlouhomilov
Dolní Studénky	SDH Dolní Studénky, TJ Sokol Dolní Studénky, Český svaz žen
Hrabišín	Klub žen, SDH Hrabišín, TJ Sokol Hrabišín, Myslivecké sdružení
Libina	Mateřské centrum Libísek, Mažoretky Libina, SDH, Klub seniorů, Skautský oddíl
Nový Malín	TJ Sokol Nový Malín, SDH Nový Malín, Explosive Crew (break dance) , Myslivecký svaz, Český svaz chovatelů, Český svaz včelařů, Český svaz zahrádkářů, Český červený kříž, Svaz postižených civilizačními chrobami
Rapotín	SDH Rapotín, Český svaz zahrádkářů, Český svaz včelařů
Velké Losiny	TJ Sokol Lázně Velké Losiny, SDH Velké Losiny, Obnova kulturního dědictví údolí Desné, Myslivecké sdružení Ucháč, Komise pro společenský a kulturní život ve všech místních částech obce , tj. Žárová, Bukovice, Maršíkov
Vernířovice	SDH Vernířovice, Občanské sdružení Pěstitelé a chovatelé

c) Občanská infrastruktura

Školství

Region se vyznačuje velmi silnou sítí základních a mateřských škol, uvedená školská zařízení absentují toliko v obcích Dlouhomilov, Hraběšice a Rejchartice. Všechny školy v obcích regionu jsou perspektivní a je snaha o jejich uchování. S problémem nedostatku tříd z důvodu přibývajících počtu dětí se potýká obec Nový Malín. V této souvislosti jistě stojí za zmínku jeden z projektových záměrů obce Nový Malín spočívající v rekonstrukci základní školy v Mladoňově, odlehlé místní části obce. Právě kapacitní nedostatek školy v Novém Malíně na straně jedné a poměrně zachovalá, velice dobře dispozičně řešená budova bývalé školy v Mladoňově na straně druhé přivedla představitele obce na myšlenku tzv. „venkovské školy“ a navrácení života do osady Mladoňov. Potenciál v podobě téměř netknutého životního prostředí, malebné krajiny a v neposlední řadě zmíněnému účelu zcela vyhovujícího stavebně technického uspořádání školní budovy záměr obce podporuje.

Základní a mateřská škola Údolí Desné

Významným výsledkem **komunitní spolupráce obcí MAS v oblasti školství** je založení tzv. „svazkové školy“ - Základní a mateřské školy Údolí Desné. Myšlenka svazkového školství byla podnícena jednak snahou reorganizace školství v oblasti Údolí Desné, ale také potřebou vyřešit problémy na jednotlivých školách. Mezi jednotlivými školskými zařízeními (ZŠ, MŠ, školní jídelny a vývařovny) v obcích Rapotín, Petrov nad Desnou a Sobotín byla uzavřena dohoda o spojení škol a školských zařízení ve prospěch vzniku svazkové školy. Pro dotčené obce byl stanoven společný školský obvod. ZŠ a MŠ Údolí Desné je školská právnická osoba, která vznikla transformací příspěvkových organizací, v rejstříku školských právnických osob je zapsána s účinností od 1. 1. 2008. Zřizovatelem tohoto subjektu se Svazek obcí Údolí Desné a jeho přímým řízením je pověřena „kvalifikovaná valná hromada“ Svazku obcí Údolí Desné. Školu navštěvují žáci z obcí Rapotín, Sobotín, Petrov nad Desnou, Rejchartice a Vernířovice.

Přehled školských zařízení

	MŠ	ZŠ I.st	ZŠ II.st
Bludov	Ano	Ano	Ano
Dlouhomilov	Ne	Ne	Ne

Dolní Studénky	Ano	Ano	Ne
Hraběšice	Ne	Ne	Ne
Hrabišín	Ano	Ano	Ne
Libina	Ano	Ano	Ano
Nový Malín	Ano	Ano	Ano
Oskava	Ano	Ano	Ano
Petrov nad Desnou	Ano	Ano	Ano
Sobotín	Ano	Ano	Ano
Loučná nad Desnou	Ano	Ano	Ano
Rapotín	Ano	Ano	Ano
Rejchartice	Ne	Ne	Ne
Velké Losiny	Ano	Ano	Ano
Vernířovice	Ne	Ne	Ne
Vikýřovice	Ano	Ano	Ne

Zaměstnavatelé

Na území MAS působí poměrně velké množství menších zemědělských a průmyslových podniků, jakož i podniků zabývajících se zhodnocením či výrobou specifických místních produktů charakterizujících danou oblast (lázeňství, výroba ručního papíru, sklárny apod.) a služeb souvisejících:

(pozn. zemědělské subjekty jsou zvýrazněny tučně, přičemž v regionu působí vedle těchto zde výslovně uvedených podniků poměrně značné množství samostatně hospodařících rolníků či v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu podnikajících fyzických osob)

Bludov: PONAM – výrobky z nerez, **Agrega Bludov**, Krobot – výroba leteckých modelů, Pneuservis Matěj, **Bludovská a. s.**, Lázně Bludov

Hrabišín: **Hrado a. s.**, Pilařská výroba Hroch, Diagnostika, opravy a servis Škopec, Autoopravna Pastyřík, Autodoprava Brodman

Libina : MLD s.r.o. (kovové tkaniny, sítě proti hmyzu, filtry, pletiva), Pekařství Šimbera s. r. o., Rekos – klempířství, autodoprava, **Libinské agro s. r. o.**, Petr Sušeň – řeznictví, uzenářství

Loučná nad Desnou: Velosteel trading s. r. o. (výroba součástí jízdních kol), Paywood a. s. (dřevařské výrobky), KP Cambium a.s. (opravy dřevařský strojů a zařízení)

Oskava: Strojírna Mostkov, Sehatex a. s. (textilní výroba)

Rapotín: Sklárny Rapotín a. s. (výroba foukaného a ohýbaného osvětlovacího, laboratorního a technického skla), VAB s. r. o. (výroba lisovaných profilů karosérií pro Škodu Mladá Boleslav), RCP – Recykling Park a. s. (skládka, hospodaření s odpady), **Výzkumný ústav chovu skotu Rapotín (VÚCHS, s. r. o.)**

Sobotín: Velamos (výroba jízdních kol), Aktos okna s.r.o. (plastová okna), Okna Harald spol. s.r.o. (dřevěná okna), **Zemědělský podnik Agro Měřín, Ústav pro strukturální politiku v zemědělství**

Velké Losiny: Státní léčebné lázně Velké Losiny, Ruční papírna Velké Losiny (výroba ručního papíru), **Šlechtitelská a ovocnářská stanice Velké Losiny**, Sklopor (malování skla), H – Crystal (brusírna skla)

Míra nezaměstnanosti

Obec	Nezaměstnanost
Bludov	4,8 %
Dlouhomilov	9,6 %
Dolní Studénky	5,1 %
Hraběšice	8,7 %
Hrabišín	9,3 %
Libina	9 %

Loučná nad Desnou	5,1 %
Nový Malín	10,4 %
Oskava	9,5 %
Petrov nad Desnou	17,23 %
Rapotín	6,7 %
Rejchartice	5,7 %
Sobotín	7,2 %
Velké Losiny	5,5 %
Vernířovice	24,1
Vikýřovice	12,7 %

Obecně platí, že soukromé podnikání, a to zejména v malých a středních podnicích je motorem ekonomického rozvoje ve venkovských oblastech. Pokud se týká našeho regionu, počet podnikatelů, ať už obchodních společností či podnikajících fyzických osob, je poměrně vysoký, jedná se v převážné míře o podniky malé, případně střední.

Většina obyvatelstva regionu, tj. 70 až 80 %, za práci dojíždí, zejména do okresního města Šumperka a dalších míst. Nemalá část obyvatel obcí regionu vyjíždí za prací do jiného kraje.

Dle statistických údajů je obyvatelstvo zaměstnáno podle odvětví zhruba takto: 7 % pracuje v zemědělství a lesnictví (zde stojí za povšimnutí významný pokles, když před rokem 2000 to bylo až 20 %), v průmyslu 33% (zde došlo naopak k nárůstu pracovníků z 13% před rokem 2000), ve stavebnictví 9%, v oblasti obchodu a ostatních služeb asi 31%; dopravy a telekomunikací 6%, veřejné správy 5% a v oblasti školství a zdravotnictví 9% obyvatel.

Region se vyznačuje relativně dostatečným potenciálem levné a kvalifikované pracovní síly, podíl nezaměstnaných 7,4 % je přesto poměrně značný. Co se týče průměrných výdělků, pohybují se spíše na spodní hranici v porovnání s celostátním průměrem. Všechny tyto faktory zapříčiňují nízkou kupní sílu obyvatelstva regionu a z toho vyplývající hrozbu rezignace a pasivity obyvatel v ekonomickém směru.

d) Technická infrastruktura

Vodní hospodářství a kanalizace

Mikroregion Šumperský venkov je situován do chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod, na okraj dvou významných zdrojů, tj. CHOPAV, Kvartér řeky Moravy a Jeseníky, má tedy, ostatně jako celý šumperský okres, poměrně bohaté zásoby podzemních vod. V regionu se rovněž nachází povodí vodárenského toku Desná. Nosnou technickou infrastrukturou vodního hospodářství je rozvod pitné vody. Z veřejného vodovodu jsou zásobeny všechny obce působnosti MAS, avšak vzhledem k tomu, že v některých obcích je osídlení značně roztroušeno a je vytvořené více samostatných sídelních jednotek, využívají některé odloučené objekty vlastní zdroje pitné vody. Další nosnou prostorovou sítí vodního hospodářství je kanalizační síť, již má většina obcí regionu rovněž vyřešenou, prozatím schází v obcích Dlouhomilov, Hrabšíň a Hraběšice, kde jsou odpadní vody zachycovány v septicích a jímkách.

Hlavním cílem vodohospodářské problematiky je ochrana podzemních zdrojů pitné vody, a to v souvislosti s ukládáním odpadů a zemědělským hospodařením, a dále obnovení ekologické stability krajiny a její retenční funkce s ohledem na mimořádný význam úrovně čistoty vodních toků. V regionu se nachází dvě lázeňská místa nadregionálního významu, a to Lázně Bludov a Lázně Velké Losiny.

Energetické sítě

Zásobování *elektrickou energií* se v mikroregionu uskutečňuje bez větších problémů. V některých obcích je nízkonapěťová síť zastaralá a neumožňuje větší odběry elektrické energie k případnému vytápění domácností. Relativně nedávno, v letech 2001 - 2002 proběhla rekonstrukce elektrické sítě v obcích Hradišín, Oskava a Nový Malín. Dále v Novém Malíně byly posíleny trafostanice v souvislosti s výstavbou rodinných domů v lokalitách Nad tratí a Na Vyhliďce a byla rovněž rozšířena rozvodná síť do těchto lokalit.

V katastru obce Loučná nad Desnou se nachází přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně s instalovaným výkonem 2 x 325 MW pracující v hlavní rozvodné síti společnosti ČEZ, a. s. V areálu této elektrárny je umístěna trojice větrných elektráren o souhrnném výkonu 1,135 MW a pokusná fotovoltaická elektrárna.

V regionu je možno nalézt rovněž několik malých vodních elektráren soukromých vlastníků (především v obcích Loučná nad Desnou, Rapotín, Sobotín, Velké Losiny), které však zásadním způsobem neovlivňují energetickou energii v obcích .

Pokud jde o zásobování *zemním plynem*, mikroregion je napojen na celorepublikový rozvod zemního plynu. Napříč celým územím prochází vysokotlaký plynovod na trase Šumperk – Jeseník. Především díky blízkosti tohoto páteřního rozvodu je stav plynofikace převážně většiny obcí regionu na dobré úrovni, když pouze obce Dlouhomilov, Hraběšice a Hradišín plynofikovány nejsou.

Energetické využití biomasy – ekologický zdroj energie – jedná se zejména o spalování nebo zplynování dřevní hmoty v různých typech kotlů. V území to je významná možnost vzhledem k velkým plochám lesů a rozvíjející se spolupráci s podnikatelskými subjekty v zemědělské oblasti. To souvisí i s narůstajícím problémem odbytu zemědělské produkce obecně, také proto se do budoucna jeví jako perspektivní využívat dřevin a odpadů ze zemědělství k výrobě bioplynu. Zřejmě není sporu v tom, že z ekologického hlediska je nezbytný postupný přechod na topení ušlechtilými palivy a vyšší využívání obnovitelných zdrojů energie v regionu.

e) Doprava

Silniční síť

Velký význam pro mikroregion má *silniční doprava*. Hustota silniční sítě je plně dostačující. Základní komunikační síť je tvořena krátkým úsekem silnice I. třídy I/11, která prochází přes katastr obce Bludov do okresního města a dále do obcí Rapotín a Sobotín. Obec Sobotín je rozložena v délce 17 km kolem silnice č. 11, která prochází sobotínským údolím. Tato tzv. „severní trasa“ směr Hradec Králové – Ostrava je nejvýznamnější silnicí v oblasti, která prochází okresním městem Šumperk. Další významnou silniční páteří je spojnice mezi obcemi Velké Losiny, Loučná nad Desnou a městem Jeseník vedoucí až do Polska. Zlepšení spojení regionu s polskou stranou představuje kompletní rekonstrukce této spojnice na jesenické straně, což rozšíří možnosti návštěvy regionu polským turistům.

Silniční síť dotváří silnice II., III. a IV. tříd a místní komunikace, jejichž technický stav je převážně nevyhovující. Negativní vliv na kvalitu komunikací mají klimatické podmínky území, kdy zvláště na výše položených komunikacích je třeba provádět zimní údržbu jak pluhováním, tak i chemickými prostředky, které komunikace velmi poškozují. Nedostatek finančních prostředků způsobuje, že poškozené komunikace nemohou být včas a v dostatečné kvalitě opraveny.

Silnice II. třídy vedoucí regionem:

II/370 spojuje Zábřeh – Rýmařov, prochází obcí Dlouhomilov a Hradišín

Železnice

Územím MAS procházejí dvě železniční tratě regionálního významu, uzlovým bodem je pak okresní město Šumperk. Uvedené tratě, jež nejsou elektrifikovány, jsou jednokolejné s vyhovující traťovou propustností. Hustota spojů a jejich rozložení v průběhu dne odpovídá potřebám obsluhovaných oblastí. Jejich vytíženost má však vzhledem k nárůstu automobilové přepravy klesající tendenci, nicméně probíhající, resp. plánovaná elektrifikace tratě by měla urychlit a zefektivnit spojení regionu s krajským centrem Olomouc pro obyvatele regionu a stejně tak pro jeho potenciální návštěvníky.

- železniční trať **Šumperk – Uničov - Olomouc** (290) v celkové délce 57 km se zastávkami Nový Malín, Hrabíšín a Libina

- železniční trať **Šumperk – Zábřeh na Moravě** (291), v celkové délce 13 km se zastávkou Bludov

- železniční trať **Šumperk – Sobotín** (405) v celkové délce 12 km se zastávkou Žerotín

- železniční trať **Šumperk – Bludov – Hanušovice**

Členské obce MAS (Loučná nad Desnou, Rapotín, Rejchartice a Velké Losiny) jsou zároveň členy Svazku obcí údolí Desné, jenž je majitelem **Železnice Desná**. Provozovatelem drážní dopravy nesoucí uvedený název je pak společnost Veolia Transport Morava a. s. Dopravce má od roku 2005 zaveden a udržován systém řízení kvality dle norem řady ISO 9000 při provozování veřejné drážní osobní dopravy. Jedná se o regionální drážní dopravu na trase:

- **Šumperk – Kouty nad Desnou a zpět a Petrov nad Desnou – Sobotín a zpět**

Za zmínku jistě stojí **historie** této **soukromé železnice**. Počátky jejího založení sahají do roku 1997, kdy povodeň na Moravě značně ochromila železniční přepravu na horní části trati (Petrov nad Desnou – Kouty nad Desnou). Tato skutečnost vedla Ministerstvo dopravy ČR k rozhodnutí o zrušení celé trati (tj. Šumperk – Kouty nad Desnou – Petrov nad Desnou – Sobotín). S tím vyslovily zásadní nesouhlas dotčené obce a založily sdružení Svazek obcí Údolí Desné s prvořadým cílem zprovoznění povodněni zničené železniční tratě. Prvním krokem sdružení bylo získání tratě do pronájmu. Následovala rozsáhlá stavební obnova železnic, přičemž rekonstrukce probíhala v období od podzimu 1997 a byla ukončena 30. 4. 1998, kdy byl zprovozněn úsek Petrov nad Desnou – Velké Losiny a dále do Koutů nad Desnou byla zavedena náhradní doprava. Celá trať byla kompletně zprovozněna k 30. 5. 1999. Na trati byly zřízeny 3 nové zastávky a došlo i ke zvýšení počtu vlakových spojů. Železnice je do značné míry užívána návštěvníky regionu a lze očekávat, že v budoucnosti se její využití vzhledem k plánovanému projektu stavby jednoho z největších lyžařských středisek v České republice (v obci Loučná nad Desnou směrem na Mravenečník) nepochybně zvýší.

Dopravní obslužnost

Podle místního šetření se jedná o území s dostatečnou dopravní obslužností. Pravidelné autobusové linky zajišťuje firma Connex. Obec Dolní Studénky je zařazena do Integrovaného dopravního systému a je v současné době obsluhována asi 15 spoji. U ostatních obcí je základní dopravní obslužnost zajištěna asi 80 spoji. Po 16:00 hodině a ve dnech pracovního klidu do všech obcí zajiždějí spoje ostatní dopravní obslužnosti, která je financována tzv. solidárním systémem obcí. Lze obecně konstatovat, že po technické stránce jsou ve většině obcí nevyhovující autobusové zastávky (chybí zálivy, nástupiště a čekárny). Spojení

Nového Malína s okresním městem je na silnicích šířkově nevyhovujících. V roce 2005 na tomto frekventovaném úseku byla zprovozněna cyklostezka.

f) Příroda a životní prostředí

Vzduch

Sledované území má velmi dobrou kvalitu ovzduší, což je ve velké míře ovlivněno vysokým podílem lesů ve sledované oblasti. Český hydrometeorologický ústav, odbor ochrany ovzduší, ve své ročence z roku 2005 konstatoval, že v regionu je příznivá kvalita ovzduší. Faktorem rovněž je, že na daném území se nenachází větší množství znečišťovatelů z řad průmyslových podniků. Problém se znečištěním se však pravidelně objevuje v zimním období za zhoršených rozptylových podmínek, když jsou využívána individuální topeniště, která ve svém součtu značně zamořují ovzduší kouřovými exhalacemi tam, kde je používáno pro vytápění tuhých paliv - zejména uhlí. Negativní roli hraje i ta skutečnost, že mnoho obcí má protáhlý tvar kopírující údolí. Velmi pozitivně ve vztahu ke snížení emisní zátěže však lze hodnotit plynofikace většiny obcí regionu, jak je rozvedeno výše. Nutno ovšem konstatovat, že v souvislosti s růstem cen plynu dochází postupně ke zvyšování podílu spalování nekvalitních fosilních paliv, především hnědého uhlí. Bez systémového opatření lze bohužel očekávat, že tento trend bude nadále pokračovat.

Vodstvo

Území je prameništěm mnoha potoků (např. Hraběšický, Malínský, Jestřábí, Dlouhý, Račí a mnohé další). Významnější svým charakterem je průtok řeky Desné, jejíž povodí měří zhruba 300 km², délka sjížděného úseku je 31 km, přičemž se jedná se o vodácky velmi dobře využitelný úsek.

Čistota vod je v území na dobré úrovni. Velkou zásluhu na tom má v poslední době velké investice do kanalizačních sítí s napojení na ČOV (o tom blíže viz bod d) této kapitoly). Míra znečištění povrchových vod je výrazně menší, než je republikový průměr. To má velký význam jak z hlediska ochrany zdrojů pitné vody, tak z širšího hlediska ochrany přírody. Ke zlepšení stavu výrazně přispěl i útlum intenzivní zemědělské výroby v území a značné omezení chemizace.

Území je situováno v chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod, na okraji dvou významných zdrojů, tj. CHOPAV, Kwartér řeky Moravy a Jeseníky.

Protipovodňová opatření, zvyšování retenční schopnosti krajiny

Jelikož v území pramení velké množství potoků, je velice důležité zvyšovat retenční potenciál krajiny a napravovat negativní důsledky nevhodných zásahů a způsobů hospodaření v minulosti. Je nesporné, že zvyšování retenčního potenciálu krajiny je veřejným zájmem, jež si zaslouží podporu. Významný vliv na retenci vody v krajině mají lesní porosty. Hodnotu povrchového odtoku výrazně zvyšuje hustota sítě lesních cest.

Na místě je vyzdvihnout mimoprodukční, ekologický význam travních porostů, jež ochraňují krajinu proti erozi, udržují půdní úrodnost, pomáhají udržet ohrožené druhy, podporují turistiku a udržují ráz krajiny, čímž je dán jejich bezesporu celospolečenský národohospodářský význam. Travní porosty mají ve vodním hospodářství význam jednak kvalitativní (čistící a biofiltrační-chrání prameniště a vodní toky) a jednak

kvantitativní (retenční a akumulační schopnost, evapotranspirace, vyrovnání odtokových extrémů aj.) Dobře zapojený a ošetřovaný porost má velkou schopnost využívat živiny rozpuštěné v půdním roztoku. Působí tak (hlavně v období vegetace) jako přirozený filtr srážkových vod obsahujících poměrně velké množství různých látek.

Protipovodňové hráze a stěny jsou v okolí obce Bludov, kde hranici tvoří řeka Morava. Jsou zpracována opatření pro celé údolí řeky Desné v okolí Šumperka. Měly by vzniknout ochranné hráze, a provedení další regulace toku Desné, která se při každém větším dešti vylévá z břehů. Především pak v horní části toku Desné je nutné vybudovat vyhovující protipovodňová opatření, aby byla schopna zadržet větší množství vody při případných přívalových deštích.

Celá oblast se nachází ve svažitém terénu. Nevhodné pozemkové úpravy z minulosti a velkoplošné obdělávání půdy působí odnos a erozi půdního fondu. V měsíci listopadu 2005 se v Bludově konala netradiční akce s názvem „vracíme raky do přírody“, v jejímž rámci bylo vysazeno do potůčku v obci Bludov kolem stovky říčních raků. Raci pocházejí z ojediné rač líhně v Olomouci.

Krajina

Převážná část území je doposud krajinářsky velmi hodnotná a po přírodovědné stránce relativně zachovalá. V mikroregionu je vymezen místní územní systém ekologické stability krajiny, který řeší doplnění biocenter a biokoridorů, zejména na plochách využívaných k intenzivní zemědělské výrobě – např. v údolní nivě řeky Desné. Na zemědělských plochách ve svažitéjších územích probíhá výrazná půdní eroze – např. Nový Malín, Libina. Chybí zde protierozní prvky, jako jsou meze, rozptýlená zeleň a nutné zatravnění pozemků.

Velmi kvalitní je část údolní nivy řeky Desné, vysokou ekologickou stabilitu vykazuje komplex lesů v prostoru Bradla.

Území svojí částí (katastry obcí Oskava, Sobotín, Velké Losiny a Loučná nad Desnou) zasahuje do Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Jihovýchodní část obce Oskava je součástí přírodního parku Sovinecko. V souvislosti se vstupem ČR do EU byla v dubnu 2004 přijata novela zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, jež do našeho právního systému vnesla vytvoření evropské soustavy chráněných území NATURA 2000. Soustava NATURA 2000 sestává ze dvou typů území, a to ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. V Libině se nachází lokalita, která je navržena do zmíněného seznamu evropsky významných lokalit. Jedná se o dům manželů Černuškových, kde má své sídlo letní kolonie netopýra brvitého, jenž patří mezi zvláště chráněné druhy této kategorie. Obecně lze říci, že v regionu se nachází značné množství chráněných území či přírodních zajímavostí, jejichž částečný seznam s uvedením těch nejvýznamnějších míst je uveden níže.

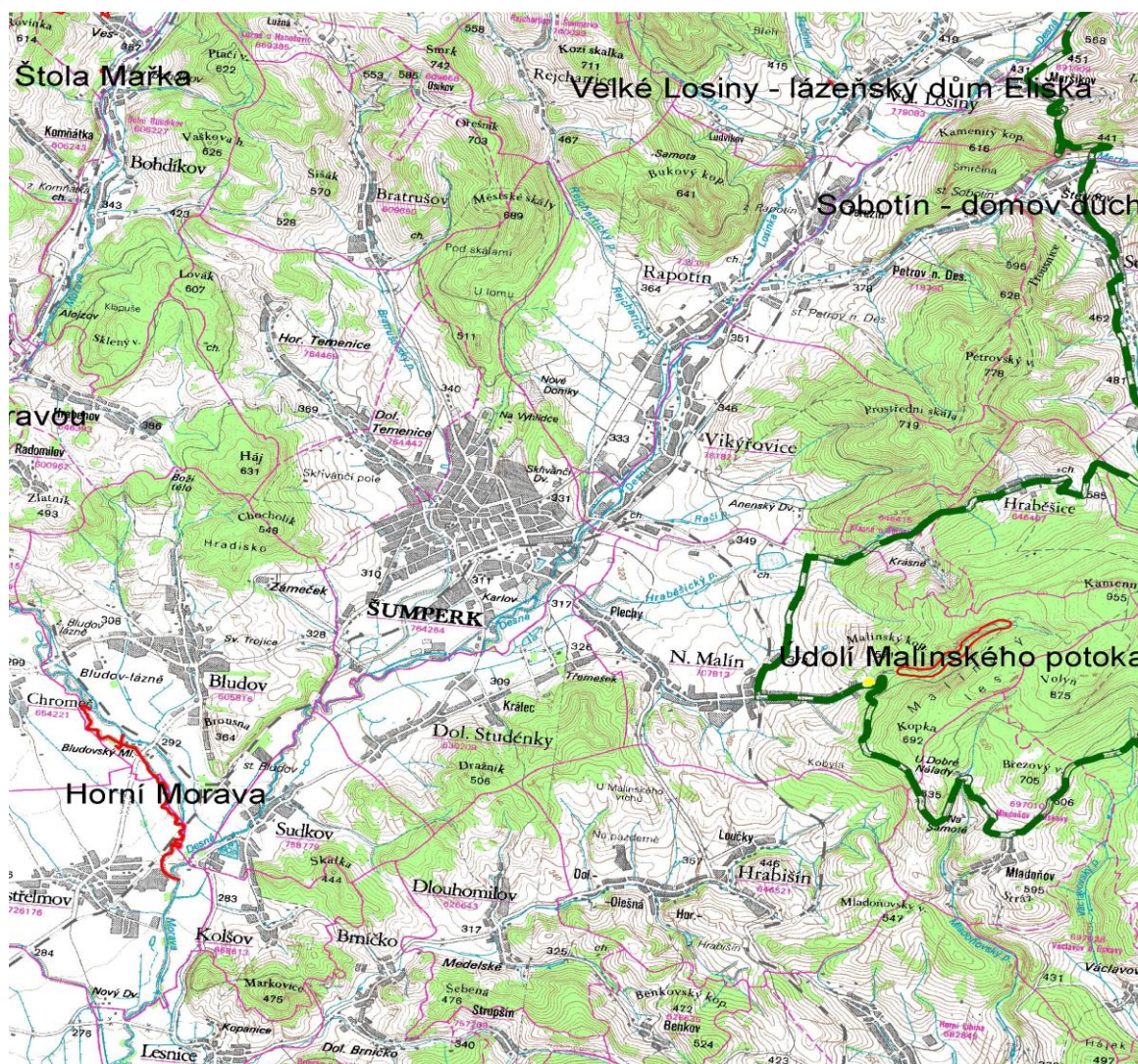
Závěrem lze ve vztahu k životnímu prostředí konstatovat, že náš region má relativně kvalitní životní prostředí. Mezi výrazná negativa v tomto směru však lze zařadit nadměrnou erozi půdy ve svažitých územích zemědělsky využívaných, nedostatek rozptýlené zeleně v zemědělské krajině včetně protierozních mezí, lokální topeniště se spalováním nekvalitních fosilních paliv v území výrazně ovlivněném inverzními projevy ovzduší. Kvalitní území naopak představují lesní komplexy málo postižené exhalacemi a údolní nivy včetně toku řeky Desné.

Chráněná území a přírodní památky regionu:

- památné stromy: Dub u Malínských mezí (Nový Malín), Lípa u Pohlů (Oskava, místní část Bedřichov), Lípa v Mladoňově (Nový Malín)
- Bučina pod Františkovou myslivnou (přírodní rezervace, Loučná nad Desnou)
- přírodní rezervace Rabštejn (Oskava, místní část Bedřichov)

- Malínské meze – území se zvýšenou ochranou v 1. zóně CHKO (Nový Malín)
- Údolí Malínského potoka – chráněná krajinná oblast
- Domov důchodců Sobotín (přírodní památka, Sobotín)
- Mazance – skaliska – II. zóna ochrany (Oskava, místní část Bedřichov)
- Malínská rokle – regionální biocentrum (Nový Malín)
- U Černušků (přírodní památka, Libina)
- naučná stezka Sobotín – Maršíkov (jedná se o první naučnou stezku svého druhu v ČR, zavádí zájemce do šesti významných mineralogických lokalit v Jeseníkách)

Pozn.: červeně vyznačeny tzv. Evropsky významné lokality

4.2 Zdroje území pro realizaci SPL

Z historického pohledu se jedná o kraj, kde bylo v minulých dobách vysoce rozvinuto zemědělství a lesnictví. Region má bohatou historii a poměrně **velké množství unikátních historických a přírodních památek**. S územím jsou úzce spjaty **panovnické rody Žerotínů, Tunklů a Kleinů**, které zde měly svá panství a velkou měrou přispěly k rozvoji území. Jedinečnost regionu dále dokladuje jeho spojitost se smutně proslulými **tzv. čarodějnickými procesy** v 16. století. Zejména pak losinské panství, resp. zámek ve Velkých Losinách, sloužil jako inkviziční tribunál, kam byl pozván Jindřich Boblig ze Šumperka, jenž

započal „hon na čarodějnice“ v pravém slova smyslu. Jak známo, o čarodějnických procesech byla napsána kniha a natočen film s názvem „Kladivo na čarodějnice“ natočený právě v prostředí losinského zámku. Jen pro zajímavost – ve filmu se jako mučící nástroj objevuje křeslo plné hřebů, na kterém se však v našich zemích nikdy nemučilo. Filmaři si jej jako rekvizitu vymysleli a poté ho ponechali v losinském zámku, kde je možno jej dodnes zhlédnout.

Společným znakem regionu je dále **velký podíl lesní půdy**, jedná se o **více než 50 %** celkové výměry rozlohy oblasti. Lesy na našem území jsou v poměrně zachovalém stavu, neboť jejich nadmořská výška nedosahuje, až na malé výjimky, do vegetačního bukosmrkového pásma a výše. Nejrozsáhlejší lesní komplexy ve Správě lesů ČR s. p. navazují na obce Nový Malín, Sobotín, Hraběšice, Oskava a Loučná nad Desnou. Tuto skutečnost je na místě využít ve směru prohlubování spolupráce s místními zemědělci za účelem spalování biomasy, popř. výstavby bioplynové stanice.

V mikroregionu v minulosti převládala zemědělská činnost, ale v současné době dochází k jejímu poklesu, a to hlavně z důvodu zrušení JZD. Další z nesporných příčin je pak snižování odbytu zemědělské produkce.

Území působnosti MAS má rozhodně co nabídnout, a to nejen díky jedinečným pamětihodnostem a přírodním skvostům, ale i pestrému společenskému dění a poměrně rozsáhlé nabídce možností trávení volného času.

Mezi nejvyhledávanější místa lze bezesporu zařadit **zámky ve Velkých Losinách, Loučné nad Desnou a Bludově. Ruční papírnu ve Velkých Losinách včetně Muzea ručního papíru, Zemědělský skanzen a Veterán Muzeum v Rapotíně, lázně v Bludově a Velkých Losinách** a v neposlední řadě přečerpávací **vodní elektrárnu Dlouhé Stráně** v Loučné nad Desnou.

Rovněž pokud jde o kulturní dění v regionu, skýtá se jeho návštěvníkům možnost shlédnout akce nadregionálního, resp. mezinárodního významu, mezi něž patří zejména mezinárodní hudební festival Hudba bez hranic pořádaný obcí Dolní Studénky či divadelní přehlídka Losinské kulturní léto konající se v areálu Zámku Velké Losiny.

Mezi nejvýznamnější pilíře pokud jde o využití území z hlediska cestovního ruchu patří:

- množství kulturních a přírodních památek,
- poměrně široká nabídka možností využití volného času v letním i zimním období,
- lázeňství.

V regionu jsou pro jeho vhodné podmínky pořádány také významné sportovní akce, jako např. Mistrovství ČR ve sjezdovém i klasickém lyžování, Mistrovství ČR v Motokrosu (koná se v obci Rapotín), Mistrovství Evropy družstev horské služby a záchranářů (oblast Červenohorského sedla), mezinárodní cyklistický Závod míru (etapa výjezdu na elektrárnu Dlouhé Stráně) a další.

Nejvýznamnější kulturní a přírodní památky regionu

Bludov

- **Bludovský zámek a zámecký park** – zámek založen v 18. století, původně byl ve vlastnictví panského rodu Žerotínů. Zámecký park je plný vzácných druhů rostlin a dřevin (lípa malolistá, liliovník tulipánokvětý), součástí parku je i přírodní partie tzv. gryngle, kde se nacházejí vzrostlé stromy domácího původu, součástí areálu je Muzeum Adolfa Kašpara (narozen v Bludově)
- **Bludovské zvony** z let 1598 a 1599
- **Stavy lidové architektury**, statky čp. 126, 118, 513 a usedlosti čp.120, 515
- **Měšťanská škola** – vznik datován k r. 1657
- **Bludovský hrad** - založení polovina 13. století

Dlouhomilov

- **Barokní farní kostel Všech Svatých** z druhé poloviny 18. století
- **klasicistní kříž (1779) a empírová socha sv. Jana Nepomuckého (1839)**

Dolní Studénky

- **Zámek Třemešek** – památka renesanční architektury z roku 1587
- **Třemešské rybníky** – patří k několika málo zachovaným rybníkům velkého severomoravského rybničního komplexu. Náleží k proslulé soustavě tunklovských rybníků z 15. století. Pro zpevnění hrází byly používány domácí druhy dřevin s bohatě vyvinutým a mohutným kořenovým systémem. Exemplaře dřevin, které se na hrázích zachovaly, patří spolu se stromořadími a jednotlivými stromy v areálu zámku na Třemešku a v okolí bývalých hospodářských budov zámku mezi nejstarší a nejmohutnější stromy na Šumpersku vůbec. Největší jírovec dosahuje obvodu 345 cm, výšky 25 m a stáří kolem 200 let, lípa srdčitá má obvod 560 cm, výšku 29 m a stáří 400 let, dub letní obvod 400 cm, výšku 25 m a stáří 400 let. Lokalita třemešských rybníků je místem výskytu mnoha rostlinných a živočišných druhů. Vzácným rostlinným prvkem je tu např. teplomilná závitka mnohokofenná, podobná okřehku vodnímu. Můžeme tu vidět chráněné druhy obojživelníků, a to rosničku zelenou, ropuchu obecnou, ropuchu zelenou, dále skokana hnědého a kuňku ohnivou. Vhodný úkryt tu nachází pěníce pokřovní, rákosník obecný, slípka zelenonohá, na vodní ploše, zejména podél ostrůvku, uvidíme kachnu březňačku, lysku černou, čírku obecnou a lžičáka pestrého.

Libina

- **Kostel sv. Jiří**
- **Nejsvětější Trojice** z r. 1796
- **empírový dům z r. 1827** (čp. 204)
- **Mauzoleum rodiny Langerů** u hřbitova z počátku 20. století
- **Bradlo** - státní přírodní rezervace, nejvyšší hora Úsovské vrchoviny s mohutnou soustavou skal a skalek. Jako pozoruhodná dominanta kraje již po staletí láká milovníky přírody. Upravená vyhlídka na hřbetu Bradla otevírá překrásné panorama, které patří k nejzajímavějším na Moravě vůbec. Za pěkného počasí odtud jsou k vidění pohoří Moravy od Králického Sněžníku a Jeseníků až po Hostýnské vrchy a Chřiby.

Loučná nad Desnou

- **Zámek Loučná nad Desnou** s areálem parku, sochami a ohradní zdí, původně renesanční zámek přestavěný r. 1608 z dřevěného loveckého záměčku Přemkem ze Žerotína, V r. 1844 zámek získali železářští podnikatelé bratři Kleinové, kteří tu založili přírodní park se vzácnými dřevinami. Z důvodu dnes již nevyhovujícího technického stavu zámek bohužel není veřejnosti přístupný, snahou místních je zámek zrekonstruovat.
- Boží muka (**tzv. Čarodějnický sloup**) z r. 1883
- **Dlouhé stráně** – z Koutů se podél Divoké Desné dostaneme k **unikátní přečerpávací vodní elektrárně** Dlouhé Stráně. Horní nádrž je na vrcholu kopce Dlouhé Stráně ve výšce 1348 m a dolní nádrž na Divoké Desné ve výšce 822 m n. m. Mezi nimi je položena šachta s podzemní elektrárnou, která při vypuštění horní nádrže v energetických špičkách může dosáhnout výkonu 650 MW. Elektrárna je označována jako **největší technický div České republiky**. Jejím hlavním úkolem je vyrábět elektřinu z obnovitelných zdrojů energie. Princip výroby elektřiny spočívá v přečerpání vody z dolní nádrže do horní v době přebytku energie a opačně. Elektrická energie se pak vyrábí pomocí turbín. Přečerpávací elektrárnu mají možnost zájemci navštívit od dubna do srpna, vždy však po předchozí telefonické rezervaci návštěvy.

Oskava

- **zřícenina hradu Rabštejn** – romantická zřícenina hradu z konce 13. století stojící na dvou skalních hřbetech ve výšce 863 m n. m., který byl v majetku moravských šlechtických rodů. Během třicetileté války jej dobyli Švédové. Od konce 17. st. hrad zpustnul a v podobě zříceniny je dnes vyhledávaným cílem turistických i cyklistických výletů. Rovněž milovníci horolezeckých sportů si zde přijdou na své, neboť zde mají k dispozici množství cvičných skal s různými stupni obtížnosti.
- **Pozůstatky rýžování zlata** jsou k vidění v místní části Bedřichov. V údolí místního potoka po levé straně silnice do Stříbrných Hor asi 300 m od rozcestí k Bedřichovu až po odbočku do Dobřečova se nacházejí 4 m vysoké protáhlé sejpy podél prohlubenin. Pravděpodobně mladší pozůstatky tvoří rýžovnická pole s drobnými haldami po obvodě.

Rapotín

- **Kamenný sloup** z r. 1678
- **Boží muka** (1618 – 1648)

Rejchartice

- **Barokní kostel sv. Michala** s ohradní zdí z r. 1770 a starším renesančním jádrem z r. 1643

- v katastrálním území obce se nacházejí **opuštěné lomy na amfibolit a erlán**. V nich se nachází minerály granát, diopsid, skapolit a titanit.

Sobotín

- **Kostel sv. Vavřince** (z r. 1605), symbol počátku inkvizičních procesů v kraji, právě zde žebračka Maryna z Vernířovic vyřala po přijímání hostií z úst a dala tak bezprostředně podnět k **zahájení čarodějnických procesů** v losinském panství.
- **Socha Skřítky** na Skřítku od akademického sochaře Jiřího Jílka (1966)
- **Mauzoleum rodiny panského rodu Kleinů** (1887)
- **Zámek Sobotín s přilehlým parkem** z r. 1844, v roce 1991 přestavěn na hotel

Velké Losiny

- **Renesanční zámek s arkádami**, freskami a sgrafiti (zařazen mezi národní kulturní památky), jeden z nejkrásnějších renesančních zámků na Moravě, s třípodlažními nádvorními arkádami a sgarfitovou výzdobou, dal postavit Jan ml. ze Žerotína. Jeho mobilář tvoří jedinečný soubor uměleckých předmětů z **původních žerotínských sbírek**. Především milovníky umění jistě potěší prohlídka žerotínské obrazárny s kvalitními obrazy z 16. - 19. století, stejně jako zámecká kaple s freskovou výzdobou od J. K. Handkeho (1742 – 1744). Nelze nezmínit zámecký soudní sál, neblaze **proslulý čarodějnickými procesy** (1678 – 1692), v němž zasedal inkviziční tribunál. Kromě zámku si lze prohlédnout také přilehlý **anglický park** s řadou drobných architektonických památek.
- **Dřevěný kostelík z r. 1611** zasvěcený sv. Martinovi v části Žárová
- **Dřevěný filiální kostel sv. Michala z r. 1609** v části Maršíkov, v Maršíkově si přijdou na své milovníci mineralogie, totiž v katastru obce v polní trati Rasovna je světoznámé naleziště nerostu chrysoberylu, který zde byl roku 1820 vůbec poprvé objeven v rámci celé Evropy
- **Papírna na výrobu ručního papíru z r. 1596** založena Janem ml. ze Žerotína, od 1. 1. 2002 zařazena mezi národní technické památky. Jedná se o **jedinou papírnu svého druhu v Evropě**, kde je zachována **tradiční ruční výroba papíru**. K shlédnutí je přilehlé **Muzeum ručního papíru**.
- **Kostel sv. Jana Křtitele (1600 – 1603)** – pozdně renesanční jednolodní kostel s pozdně gotickou věží a četnými kamennými články. V r. 1725 přistavěna barokní kaple Žerotínů. V interiéru kostela je k vidění **cenná křížová cesta od F. A. Sebastiniho** z doby okolo r. 1784.
- **Žerotínská sýpka z r. 1730**

Vernířovice

- socha Sv. Jana Nepomuckého u kostela
- dřevěná kaple na Svobodině (dnes stojí jen základy),
- kostel sv. Matouše, boží muka na Kosařích,
- kaple a památník obětem 1. světové války

Možnosti využití volného času v regionu

a) cykloturistika

Jistě není sporu o tom, že cykloturistika jako taková zaznamenává v poslední době bouřlivý rozvoj, zaujímá nezastupitelné místo v oblasti zdravého životního stylu. V regionu jsou velmi příznivé podmínky pro pěstování tohoto sportu a poměrně značné množství cyklotras činí území z pohledu efektivního využívání volného času značně atraktivním. Níže uvedená tabulka uvádí seznam cyklotras (rozuměj nikoli cyklostezek k využití cestování do zaměstnání apod., nýbrž stezek určených k rekreačním účelům), jejich vysoká koncentrace je patrná zejména v údolí řeky Desné, v bezprostřední blízkosti Jeseníků.

Číslo	Průběh trasy	Délka v km
	Branná – Jindřichov – Kouty nad Desnou	25
6032	Uničov – Rabštejn	24
6143	Skřítek – Skály (k. ú. Sobotín)	16
6155	Kouty nad Desnou Ucháč – Tetřeví chata – Kouty nad Desnou (k. ú. Loučná nad Desnou)	49
6156	Kouty nad Desnou U Obrázku – Pod Přemyslovským sedlem	14,5
	Šumperk – Skřítek – Velké Losiny – Šumperk	45

Šumperk – Kopřivná – Tři Kameny – Hanušovice	40
Petrovka - Kouty nad Desnou – Poniklý potok – Přemyslov	20,5
Tetřeví chata – U Obrázku	7
Velké Losiny, lázně – Maršíkov – Sobotín – Rapotín – Velké Losiny, zámek – Velké Losiny, lázně – Žárová	28

b) agroturistika

Rovněž fenomén v podobě neustále se rozvíjející agroturistiky nelze v dnešní době přehlédnout a i náš regionu má v tomto směru svým návštěvníkům co nabídnout. Strávení originální a stylové dovolené v tradičním venkovském prostředí, možnost provozování jízdy na koni, cyklo a pěší turistiky, rybolovu, ochutnání tradičních místních kulinářských specialit láká stále více zájemců.

Pokud jde o nabídku v našem regionu, k návštěvě lákají především obce **Velké Losiny (Stáj Petra – dostihové závody, agrofarma, hippoturistika)**, **Nový Malín (Na dobré cestě, o. p. s. - hippoturistika, léčba dětí postižených autismem)**, **Dolní Studénky** (Hippoturistika a hippoterapie Bureš), **Rapotín** (Certifikovaná ekologická rodinná farma, zaměřená na chov **strakatých huculských koní**).

c) sport, rekreace, zábava

Region nabízí smysluplné využití volného času a aktivního odpočinku jak v letním, tak zimním období. Zejména pak **oblíbená lyžařská střediska (Skřítek, Červenohorské Sedlo, Přemyslov)** nacházející se v území působnosti MAS dosahují celorepublikového až mezinárodního významu. Z následujícího výčtu nejnavštěvovanějších míst si jistě každý přijde na své:

- **horolezecká oblast Rabštejn**
Skály v okolí zříceniny hradu Rabštejn patří mezi největší a nejnámější lezecké oblasti v Jeseníkách a na severní Moravě vůbec. Jsou utvořeny z amfibolické břidlice, která v místě erozivního odkryvu měkčích hornin vytváří bizarní věže. Z hlediska lezení je skála pevná a bohatě členěná a umožňuje jak stěnové lezení, tak lezení v převisech, komínech a spárách. Skalní oblast Rabštejn se nachází se v jižním výběžku hřebene Hrubého Jeseníku cca 5 km jižně od sedla Skřítek, přes které prochází silnice I. třídy č. 11 z Rýmařova do Šumperka. Nedaleko se nacházejí známé **Rešovské vodopády** s blízkou vodní nádrží Mostkov a nově vybudovaným rybníkem Pod Trianglem s možností rybolovu.
- **Vodní nádrž Krásné**
Lokalita je hojně využívána jako turistické a rekreační centrum s možností koupání v přírodě. Součástí je chatařská oblast s možností ubytování.
- **Sportovní letiště** u Šumperka nacházející s v k. ú. Nový Malín umožní zájemcům pohled na region z ptačí perspektivy
- **Lyžařský areál Klepáčov**
Lyžařské středisko Klepáčov se nachází ve stejnojmenné místní části obce Sobotín. První kotvičkový vlek byl v obci postaven v roce 1975. V současnosti jsou v provozu čtyři vleky. Celková délka sjezdovek je více než 1,3 km. V roce 2003 bylo ve středisku vybudováno zařízení pro výrobu technického sněhu na nejdelší červené sjezdovce, která je komplexně osvětlena pro večerní lyžování. Středisko bylo také vybaveno odbavovacím systémem a rozšířila se nabídka jízdného. Ve středisku byla z dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj ČR vybudována nová vícefunkční budova. Pro běžkaře jsou na blízkém sedle **Skřítek** připraveny upravené běžecké okruhy tratě „Bud' fit!“ různých náročností. Velkou část horského sedla Skřítek zaujímá **národní přírodní rezervace**

Rašeliniště na Skřítku, mezinárodně chráněné území rozsáhlých rašelinišť s charakterem tundry a četnými druhy specificky orientovaných rostlin.

- **Lyžařský areál Hraběšice**

K dispozici návštěvníkům jsou dva vleky včetně umělého zasněžování a možnosti večerního lyžování, představuje ideální místo pro **příměstskou turistiku**

- **Běžecské trasy**

Šumperk – Nový Malín – Hraběšice, strojně upravované, rovněž ideální podmínky pro příměstskou turistiku a využití volného času pro obyvatele okresního města Šumperka, dále velké množství běžecských tras v rámci uvedených lyžařských středisek (blíže viz jednotlivé body), podobné podmínky jsou k nalezení i v obci **Rejchartice**, rovněž ideálnímu místu k pěstování příměstské turistiky díky výborným podmínkám pro chataření, množstvím turistických stezek a v zimě upravených běžecských tras

- **Lyžařské areály v Loučné nad Desnou**

Vynikající sněhové podmínky a rozmanitost lyžařského terénu činí z Jeseníků úžasné místo pro zimní dovolenou. V těsné blízkosti Loučné nad Desnou či dokonce přímo v obci lze využít služeb několika zimních středisek se širokou paletou sjezdových terénů, freeridů, snowparků a dalších zábavných zařízení. Samozřejmě jsou dlouhé kilometry pravidelně udržované bílé stopy. Na své si zde přijdou jak zkušení milovníci bílých sportů, tak začátečníci v této oblasti.

- **Ski areál Červenohorské sedlo** – jeden z nejoblíbenějších skiareálů v ČR s osmi vleky a nočním lyžováním, v areálu se nachází stejnojmenný hotel a další apartmány

- **Ski areál Penzion Oaza** – u penzionu se nachází tři vleky, z toho jeden o délce 50 m pro nejmenší

- **Ski areál Kareš** – areál s třemi vleky, vhodný pro méně náročné lyžaře

- **Ski areál Šindelná** – areál s třemi vleky, vhodný pro méně zkušené lyžaře

- **Ski areál Přemyslov** – patří mezi nejmodernější lyžařská střediska v oblasti Jeseníků, vybudován v letech 2006 – 2007 za spoluúčasti Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Evropské Unie

- **Ski areál Kocian** – lyžování přímo v obci Loučná nad Desnou, poblíž se nachází rybářská bašta

Vedle bohatého sportovního vyžití nabízí obec Loučná lákadlo pro milovníky rybaření či jen rybích pochutin v podobě rybníku **rybníku Kociánu** a přilehlé stylové restaurace **Rybářská bašta**. Ta za svůj moderní vzhled a vybavení získala bramborovou medaili v soutěži stavba roku Olomouckého kraje 2002. Návštěvníkům se nabízí možnost vlastními silami ulovit rybu a tu pak předat šéfkuchaři k profesionální přípravě podle jejich vlastního přání.

I pokud jde o nabídku kulturních akcí, nepřijdou návštěvníci regionu zkrátka, neboť se zde konají tradiční a hojně navštěvované akce nadregionálního významu. Za všechny jmenujme **Losinský jazzový festival**, mezinárodní hudební **festival Hudba bez hranic** v obci Dolní Studénky, **divadelní přehlídku Losinské kulturní léto**, oblíbenou **čarodějnickou Noc na Rabštejně** připadající na vždy 30. 4., **Vánoce v ruční papírně**, **oblastní kolo Trampské porty** v obci Bludov, festival mažorettek v obci Libina, pestré sportovní akce (viz výše) aj.

Lázeňství

a) Lázně Velké Losiny

Lázně ve Velkých Losinách patří k **nejstarším a nejznámějším lázeňským zařízením v naší republice**, počátky jejich vzniku sahají až do roku **1562**. Rozvoj lázeňství ve Velkých Losinách je spjat s aktivitami významného **moravského rodu Žerotínů**, kteří vlastnili losinské panství v období let 1496 – 1802, kdy přešly lázně a celé losinské panství do rukou **Lichtenštejnů**.

Ve druhé polovině 80. let 19. století bylo možné v lázních a jejich okolí ubytovat na tisíce návštěvníků. Jako léčebné indikace byly uváděny hlavně nemoci pohybového ústrojí, obrna, zácpa, kožní nemoci, nemoci

žláz aj. Od r. 1950 slouží lázně jako rehabilitační ústav pro léčbu následků neuroinfekcí, zejména dětské obrny, v současné době i pro obrny nervového původu, stavů po náhlých mozkových cévních příhodách, ambulantně se zde léčí i některé druhy revmatismu.

Půvabný, šindelem obložený pavilon, **tzv. Perníková chaloupka** z r. 1930 slouží jako dětská léčebna nemocí dýchacích cest.

Areál lázní spolu s překrásným zámeckým parkem má však co nabídnout i návštěvníkům primárně nevyhledávající léčbu, neboť je atraktivním a vyhledávaným místem pro pořádání různých kulturních akcí, koncertů apod. Mezi nejznámější patří např. **Losinský jazzový festival** s dlouholetou tradicí.

Ročně lázeňské zařízení navštíví na 2800 návštěvníků – pacientů a 2300 návštěvníků přicházejících za jiným než léčebným účelem.

b) Lázně Bludov

Lázně Bludov založil Zdeněk Pospíšil v roce 1929, kdy vznikly „Radioaktivní a sirné lázně v Bludově“. V posledních desetiletích se lázně dostaly do povědomí především díky léčbě obezity u dětí. Přírodním léčivým zdrojem je minerální termální voda pramenící přímo v areálu lázní. Léčí se zde vedle obezity nemoci pohybového ústrojí, páteře, pooperační stavy aj. Lázně disponují rovněž bohatou nabídkou relaxačních, rehabilitačních, detoxikačních a wellness programů.

Návštěvnost vybraných objektů a akcí v regionu za rok 2007

Název objektu, kulturní akce	Počet návštěvníků v roce 2007
Papírna Velké Losiny	51 000
Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně	62 000 (v r. 2005 v rámci cestovního ruchu vyhodnocena jako nejnavštěvovanější technická rarita v ČR)
Zámek Velké Losiny	40 000
Losinské kulturní léto (divadelní a hudební přehlídka)	4 800
Hudba bez hranic (mezinárodní hudební a taneční festival)	2 500
Červenohorské Sedlo	100 000 (pozn. jedná se o celkový počet sjezdových lyžařů za uplynulé zimní období)
Lázně Bludov	3500 (údaj se vztahuje pouze na pacienty, kteří v lázních alespoň 1x přenocovali)
Lázně Velké Losiny	5000 (údaj se vztahuje pouze na pacienty, kteří v lázních podstoupili léčbu)

5. SWOT ANALÝZA

5.1 Vymezení SWOT analýzy:

Následující analýza je výsledkem dlouhodobého konzultačního procesu s regionálními odborníky, s externími odbornými konzultanty a především se zástupci místní samosprávy a představiteli soukromého sektoru působícího v regionu. Tento analytický nástroj bude hlavním východiskem ke stanovení hlavních rozvojových priorit území a následně pro jejich implementaci v podobě konkrétních projektů.

Silné stránky

- Poloha mikroregionu
 - **blízkost hranic s Polskem** (význam z pohledu obchodního a z pohledu cestovního ruchu)
 - **sousedství s okresním městem Šumperkem** a křižování dvou **významných silničních tahů** – silnice č. II/44 a č. II/11 (přednost ve smyslu cestovního ruchu a ekonomických aktivit, snadný

přístup turistů do regionu, a to i návštěvníků z Polska, Olomoucka a východních Čech

- „**brána Jeseníků**“ - významným prvkem je poloha ve vztahu k horskému uskupení Hrubého Jeseníku, území působnosti MAS zahrnuje turisticky velmi atraktivní lokality Čevenohorské Sedlo, Klepáčov a Skřítek, blízkost k dalším turisty vyhledávaným místům Ramzová, Praděd aj.

- Přírodní zdroje

- území disponuje velice **pestrou krajinou** s některými **výjimečnými přírodními bloky**, část území je součástí Chráněné krajinné oblasti

- významná část regionu je tvořena **zalesněnými plochami** (více než 50 % celkové výměry území, pro srovnání průměr za ČR činí 33 %)

- **vysoká úroveň srážek** v zimním období (silná stránka z pohledu cestovního ruchu pro zimní sporty)

- **pramenná oblast a četné zdroje pitné vody** (bohaté zásoby podzemních vod, soběstačnost obcí se zásobováním pitnou vodou)

- množství **výjimečných přírodních atraktivit**

- image regionu jako regionu s mimořádně **čistým ovzduším a pestrou, velmi zachovalou a čistou přírodou**

- Atraktivita

- **přírodní** atraktivita – krajinářsky velmi pestrý a zachovalý charakter regionu

- unikáty **architektonicko – historického charakteru** (zejména zámky tvořící významný potenciál pro cestovní ruch, řada historických budov, viz předchozí kapitola)

- celá řada památek **sakrálního** charakteru

- atrakce s **historickou a kulturní hodnotou** (muzea, papírna na výrobu ručního papíru apod.)

- atraktivita **léčebného charakteru** (celorepublikově významné lázně Velké Losiny a Bludov)

- **rekreační a sportovní** atraktivita (množství cyklotras, běžeckých tratí, sjezdovek, turistických stezek, horolezecké skály, příležitosti pro vodní sporty a koupání), v plánu je budování nových špičkových areálů

- rozvinuté **lesnictví** s výrazným potenciálem pro myslivost

- jedinečná **přečerpávací vodní elektrárna** Dlouhé Stráně

- **sportovní letiště** na území působnosti MAS

- image regionu jako **příměstské rekreační** oblasti Šumperka

- Ekonomická situace

- relativně **nízká cena pracovní síly** nacházející se pod celorepublikovým průměrem (jeví se jako zajímavé pro investory)

- **konkurenceschopné ceny služeb**, a to i služeb spojených s cestovním ruchem v porovnání s ostatními, relativně známějšími a většinou regiony

- dostatek **volných lokalit a objektů** k podnikatelskému či jinému využití, dostatečné množství **dosud nevyužitých stavebních ploch**

- vysoká **úroveň portfolia podnikatelských aktivit v regionu**, jde zejména o sektory cestovního ruchu, lázeňství, zemědělství a lesnictví

- tradice ve **zpracování místních surovin** (dřevo, sklo)

- v sektoru zemědělství **příznivé podmínky spíše pro živočišnou výrobu** – chov jatečného skotu a ovcí

- Ostatní

- prioritizace Jeseníků MMR a ČCCR jako **jedné ze 6 oblastí cestovního ruchu s mezinárodním významem**

- **nízká hustota osídlení** nabízející pro rekreanty relativně vysokou anonymitu
- **kulturní identita** regionu (historické osobnosti z regionu, panské rody Tunklů, Žerotínů, Kleinů)
- dynamický **rozvoj infrastruktury k bydlení** a s tím související **nárůst počtu obyvatel v území**
- **příměstská železniční doprava (soukromá Železnice Desná)**
- region spjat s **čarodějnickými procesy**
- množství **kulturních a sportovních akcí nadregionálního významu**

Slabé stránky

- Přístupnost regionu
 - **nevyhovující dopravní obslužnost a přístupnost po silnicích** první třídy a dálnicích, zejména v zimním období, dotýká se jak nákladní, tak osobní dopravy
 - celková **špatná kvalita pozemních komunikací**, tento nedostatek se vztahuje jak na napojení na okolí a hlavní tahy, tak vnitřní dopravní obslužnost jednotlivých obcí
 - **nedostatečné silniční značení**
 - **nedostatečné autobusové spojení** mezi jednotlivými obcemi, **obtížná dopravní dostupnost pro ty, co nemají auta**
- Přírodní zdroje
 - spíše **chladná oblast s vysokými hodnotami srážek**, což nepříznivě ovlivňuje rekreační přitažlivost regionu zejména v letních měsících
 - **nízký stupeň péče o vzhled krajiny**
 - **malé využití obnovitelných zdrojů energie** (solární energie, větrná energie, biomasa)
 - **svažitost terénu** – odnos svrchního půdního horizontu do údolí, hromadění splavenin, zanesení koryt řek, potoků a z toho plynoucí **možné lokální záplavy při přívalových deštích**
- Atraktivita
 - **nedostatečný počet tzv. doprovodných zařízení** zvyšujících atraktivitu regionu, které by vhodně dotvářely program a rozšiřovaly možnost vyžití turistů
 - **nízký stupeň vnitřních atrakcí** pro letní i zimní sezonu (např. kryté bazény, fit centra, zábavní centra apod.)
 - **nízký stupeň péče o kulturní a historické památky**
 - nedostatečné **parkovací kapacity**
- Ekonomická situace
 - zejména z pohledu zemědělské – rostlinářské výroby je **problematické drsné podnebí** a kopcovitý charakter krajiny, což způsobuje **poměrně nízké hektarové výnosy**
 - začlenění části území do CHKO, což v určité míře **negativně ovlivňuje rozvoj podnikatelských aktivit**
 - nízký ekonomický potenciál regionu daný **nížší než průměrnou kupní silou místních obyvatel a nízkou daňovou výtěžností obcí**
 - **nedostatečně rozvinutá technická infrastruktura pro podnikání**, nepřipravenost podnikatelských/průmyslových zón
 - značná část obyvatelstva vyjíždí **za prací mimo region**
 - málo pracovních příležitostí pro mladé lidi, nastává jejich odchod za prací do větších měst („**odliv inteligence z venkova**“)
 - **nízký počet zaměstnavatelských subjektů v obcích, málo rozvinutá řemesla a živnosti**
 - **téměř absence zahraničního kapitálu**
- Lidské zdroje

- nízká flexibilita a adaptability pracovní síly na měnící se ekonomickou strukturu regionu, což se odráží hlavně v **nízké ochotě samostatně podnikat**
- nastupující **trend sociálního rozvrstvení** – obyvatelstvo se mezi sebou dělí na „domácí“ a „přistěhovalé“, nově přistěhovalí na venkově „pouze bydlí“ a nezapojují se do společenského života
- **Služby/infrastruktura**
 - v některých obcích regionu je **nedostatečně rozvinutý sektor služeb**, zejména v oblasti cestovního ruchu (stravování, ubytování, doprovodné služby)
 - nízká úroveň **organizace cestovního ruchu**, v regionu neexistuje efektivní univerzální subjekt činný v této oblasti, nízký stupeň spolupráce mezi jednotlivými dotčenými subjekty ČR při vytváření „balíčků služeb“
 - **rozptýlená zástavba** v obcích přináší problémy s řešením inženýrských sítí
 - slabší úroveň **místního značení a orientace** v některých obcích
 - slabá **úroveň propagace a informovanosti** o možnostech a nabídce regionu v oblasti cestovního ruchu
- **Ostatní**
 - **nedostatečné podmínky pro zajištění potřebného rozvoje malého podnikání**
 - **nízká úroveň propracovanosti a připravenosti produktů cestovního ruchu**
 - **nedostatek prostředků na péči a údržbu památek**
 - **nízká úroveň pronikání do mezinárodního cestovního ruchu**

Příležitosti

- Vytvoření „**produktových balíčků**“ **cestovního ruchu**, spolupráce subjektů cestovního ruchu (např. provozovatelů lyžařských areálů) přinese synergický efekt, rostoucí zájem turistů o atrakce související i se speciálními a historickými výrobami
- dobré příležitosti pro **vytvoření vazby sousedních regionů** s produktovými balíky a tím využití synergie (Jesenicko, Polsko), realizace **společných projektů jak na národní, tak mezinárodní úrovni** a tak využít potenciál regionu k výraznějšímu podílu inomingového cestovního ruchu
- rostoucí **poptávka po volnočasových a sportovních aktivitách**, jako je sjezdové lyžování, jízda na běžkách, cyklistika, pěší a horská turistika – využití jednak ze strany turistů přijíždějících ze vzdálenějších míst s cílem trávit v regionu klasickou dovolenou a jednak atraktivní pro samotné obyvatele regionu, velký **potenciál ve směru rozvoje „příměstského cestovního ruchu“**
- využití příznivých přírodních podmínek a příznivých cen oproti známým střediskům (**organizace škol v přírodě, dětských táborů, lyžařských výcviků**) k rozvoji cestovního ruchu
- vytvoření **zázemí pro organizaci škol v přírodě, dětských táborů**, možnost vyžití pro postižené děti (hippoterapie v obcích Nový Malín, Dolní Studénky, Rapotín)
- **motiv čarodějnictví – výstavba naučných stezek, cyklostezek**
- rostoucí **zájem o domácí turistiku**
- lázeňství - snaha o vedení **zdravého životního stylu, zájem o vlastní zdraví a relaxaci** (známé lázeňské místo s řadou léčebných pramenů) – využíváno jak v podobě standardních lázeňských pobytů, tak stále častěji i v ambulantní formě obyvateli regionu a blízkých regionálních center
- pokračující **výstavba cyklotras a trend vývoje agroturistiky**
- národní i mezinárodní **podpora využívání obnovitelných a přírodních energetických zdrojů** (vodní a větrné elektrárny, speciální plodiny, dřevný odpad – piliny, štěpka)
- rostoucí poptávka a orientace na **produkty z přírodních materiálů** (dřevo), **zhodnocení místních produktů** (Sklárny Rapotín, Papírna Velké Losiny)
- **zapojení mladých lidí do rozvoje regionu**, zkvalitnění a rozšíření mimoškolních i vzdělávacích

aktivit

- využití volných pozemků a budov pro **rozvoj podnikání**
- **pokračování trendu stěhování se z měst do přilehlých venkovských oblastí, zájem o zvýšení kvality života na venkově stojí v centru pozornosti**
- **rozvíjení a posílení spolupráce** mezi představiteli veřejné správy a místními aktéry regionu
- **zapojení „novousedlíků“** do dění a rozvoje regionu a vytvoření životních podmínek tak, aby přilákaly mladé rodiny k bydlení a pracování na venkově (**místo bydlení = místo zaměstnání**)
- realizace společných kulturních, sportovních a společenských akcí – **posílení regionální identity**
- **zlepšení vzhledu obcí**, extravilánu i intravilánu – oprava kulturních památek, zkvalitnění péče o krajinu
- vytvoření **všestranných příznivých životních podmínek pro život na venkově** (tj. dostatek pracovních příležitostí, dostatečné kulturní a společenské vyžití, podmínky pro zdravý růst a výchovu dětí)
- **velké množství lesů – trojí potenciál:**
 - a) využití v oblasti cestovního ruchu, b) rozvoj dřevozpracujícího průmyslu, c) využití lesního odpadu pro výrobu ekologické energie
- množství **rybníků a vodních ploch** v regionu – větší využití pro volnočasové aktivity (výlov rybníků, společenské akce a výstavba zařízení na to navazující apod.)

Hrozby

- pokračování odlivu kvalifikované pracovní síly, odchod vzdělaných lidí
- dojíždění lidí za prací mimo region – lidé získají možnost bydliště v místě zaměstnání, tedy ve městě
- snižování počtu pracovních příležitostí negativně ovlivní demografickou strukturu obyvatel ve smyslu stárnutí obyvatelstva na venkově
- nezájem a strach obyvatel z realizace podnikatelských záměrů, ti stávající směřují aktivity spíše do měst
- růst nákladů na život na venkově, snižující se životní úroveň obyvatelstva, pasivita, rezignace
- zhoršování stavu životního prostředí v regionu a poškození významných přírodních zdrojů z důvodu neorganizovanosti rozvoje cestovního ruchu
- další devastace a zanedbání kulturních památek podstatně ztíží možnost jejich rekonstrukce (z hlediska technické a finanční stránky)
- sezónnost cestovního ruchu a výrazná orientace na lyžařský sport do značné míry závislý na příznivých sněhových podmínkách může způsobit značné problémy jak podnikatelských subjektů v této oblasti, tak jejich zaměstnanců

5.1 Metodika SWOT analýzy

SWOT analýza území působnosti MAS Šumperský venkov byla zpracována komunitní metodou ve snaze umožnit aktérům všech složek venkova, kteří projevíli zájem, vyjádřit své názory, připomínky a potřeby. Zjednodušeně lze říci, že analýza území je výsledkem dialogu zástupců veřejné správy na straně jedné a představitelů ze soukromé sféry (tj. podnikatelů i „řadovými“ občany) na straně druhé.

Potřebné informace byly zpracovateli získávány několika způsoby:

Jako orgán pro tvorbu SPL v MAS funguje pětičlenný programový výbor. Z jeho podnětu byly ustaveny pracovní skupiny zabírající se stěžejními a problémovými oblastmi venkovského života (blíže viz kap. 3 SPL). Složení pracovních skupin bylo koncipováno tak, aby v každé byly zastoupeny příslušné složky věnující se těm kterým problémovým oblastem a zájmy byly pokud možno vyrovnané. Jednotlivé pracovní skupiny sestávají jak z představitelů veřejného života obcí, tak ze soukromých osob. V každé skupině působí předsedající, jenž má na starost svolání a organizaci jednání a následně také komunikaci s programovým

výborem a konečnými zpracovateli SPL. Veškeré výstupy z jednání pracovních skupin jsou diskutovány a hodnoceny programovým výborem. Setkávání jednotlivých pracovních skupin se v době zpracovávání SPL konalo v průměru jedenkrát do měsíce.

Názory a potřeby široké veřejnosti, obyvatel, kteří se z jakýchkoli důvodů primárně nepodíleli na tvorbě SPL, byly zjišťovány jednak formou dotazníkového šetření, jenž proběhlo ve všech členských obcích MAS, a jednak u příležitosti konání ať již vzdělávacích seminářů pořádaných MAS určených pro veřejnost. Lidé využívali rovněž možnosti neformální osobní konzultace s představiteli MAS.

6. Strategie

6.1 Priority a cíle

Vize regionu Šumperský venkov 2013

Zajištění hospodářsky a sociálně stabilizovaného regionu, vytvořeného rozvojem malého a středního podnikání, podporou cestovního ruchu a vybudováním kvalitní technické infrastruktury

Zde mají lidé svůj prostor...

V našem regionu, otevřeném novým myšlenkám a podnětům, dostáváme my, jeho obyvatelé, prostor a jedinečnou příležitost pro vlastní seberealizaci. Jsme to my, kdo stojíme ve středu veškerého dění regionu. Vezměme do rukou štětec a barvy a malujme vlastní obraz regionu, takový, který bude zcela odpovídat našim představám a snům...

...žijeme otevřeně a upřímně

Chovejme se jeden ke druhému s respektem a budujme společně atmosféru plnou důvěry a solidarity. Střety názorů necht' jsou řešeny konstruktivně. Vždyť všichni lidé, bez ohledu na věk, pohlaví, původ, náboženství, sexuální orientaci či lidé s handicapem mají ve společnosti své místo a je třeba jim dát prostor k uplatnění a realizaci sebe sama.

...vlastní iniciativa a odhodlanost

S nadšením přicházíme s novými myšlenkami a podněty. Jsme si dobře vědomi stávajících zdrojů území, smysluplně je využíváme a udržujeme v nejvyšší možné kvalitě. Nadšení a chuť spolupodílet se na rozvoji našeho území přispívá ke zvýšení kvality života.

...přispíváme k dosažení přátelského soužití

Uvědomujeme si, že kvalita života jednotlivce je nerozlučně spjata s kvalitou vzájemného soužití. U nás se člověk hodnotí podle toho, jaký je, nikoli čím či kým je. Předsudky zde nemají žádné místo.

... mládí je naše budoucnost

Naše budoucnost a šance leží v našich dětech. Naslouchejme jim, respektujme jejich přání a hledejme v nich inspiraci, neboť nás mohou mnohému cennému naučit.

...náš region

Ctíme a respektujeme naši přírodu, tradice a kulturu, neboť si uvědomujeme, že právě tyto prvky jsou základem zdravého a plnohodnotného života. Kráčíme lehce a zpříma s otevřeným pohledem do budoucnosti. Cítíme se tady dobře. Pracujeme a žijeme rádi v regionu Šumperský venkov.

Cíle

1. Prezentace regionu jako „vstupní brány Jeseníků“

Region je právem nazýván „vstupní branou Jeseníků“. Neposkvrněné lesy, čisté životní prostředí, nespočet historických a kulturních zážitků, možnosti sportovního vyžití jak v letním tak v zimním období, pestrá síť cyklostezek a turistických tras, možnosti rybaření a jízdy na koni, to vše může nabídnout Šumperský venkov svým návštěvníkům.

2. Živé, nikoli „spící“ obce

Prostřednictvím konkrétních opatření v oblasti rozvoje obcí učiníme obce atraktivnější z hlediska rozšíření možností pro podnikání, zvýšení kvality života místních obyvatel a přilákání rodin rámci trendu stěhování se z měst na venkov. K podnikatelským účelům budou adaptovány stávající prozatím nevyužité plochy, bude vybudována odpovídající infrastruktura. Zkrátka maximální využití potenciálu obcí k prospěchu všech jejich obyvatel. Mezi priority patří také zlepšení vzhledu obcí a zkvalitnění jejich infrastruktury.

3. Zlepšení situace na trhu práce, tvorba nových pracovních míst

V důsledku vytvoření nových pracovních míst se sníží počet lidí vyjíždějících za zaměstnáním do vzdálených míst. Jde o to, zajistit lidem práci v místě jejich bydliště a zabránit odlivu vzdělaných osob do měst.

4. Zachování přírodní krajiny, ekologizace, využívání alternativních zdrojů energie

Je nezbytné vytvořit opatření zaměřující se na péči o krajinu a využívání přírodních zdrojů, které nám nabízí. Z nedotčené, neznečištěné přírody profitují nejen místní obyvatelé, ale i návštěvníci regionu.

5. Rozvoj a podpora volnočasových aktivit

Vedle „odpočinkové“ funkce sloužící místnímu obyvatelstvu představuje podpora volnočasových aktivit i významný prvek regionu z hlediska hospodářského. Jednou z našich hlavních priorit je nabídnout návštěvníkům vedle krásné přírody a zdravého životního prostředí určité „bonusy“ v podobě doprovodných zařízení určených k aktivnímu odpočinku, relaxaci, ale také poznávání historie a kultury našeho území.

6. Stálé a kvalitní obhospodařování lesů

Lesní porost představuje téměř 50 % celkové rozlohy regionu, a proto je samozřejmé, že jako jeden z prioritních cílů je definován trvalý rozvoj lesního hospodářství. Podpora bude směřována k využití dřeva pro zpracování biomasy a tímto k regionálnímu zásobování surovinami pro získání ekologické energie.

7. MAS – zdroj informací a pomoci obyvatelům regionu

MAS, resp. její zástupci, musejí být schopni podávat obyvatelům kvalifikované informace o její činnosti, využití dotačních titulů, a to nejen v rámci iniciativy Leader, musejí být nápomocni při sestavování projektů a všemi společnými silami činit vše potřebné ve prospěch našeho regionu.

Nadřazenými cíli, jejichž dosažení si naše uskupení předsevzalo, a zároveň nutnými předpoklady pro úspěšnou realizaci zamýšlených projektů, je posílení vědomí regionální identity a hrdosti, dále efektivní spolupráce mezi členskými obcemi (tedy nikoli konkurenční postavení a prosazování vlastních zájmů, nýbrž společné myšlení a snaha o rozvoj regionu jako takového, ne „já“, ale „my“) a nastartování rozvoje našeho regionu ve směru vytvoření funkční sítě s aktivním zapojením lidí žijících a pracujících v regionu.

Celý zamýšlený proces bude příslušnými orgány MAS průběžně sledován a hodnocen a pakliže realizace bude úspěšná, bude v nastoleném vývoji regionu pokračováno i po roce 2013. Vše záleží jen na nás, obyvatelích regionu Šumperský venkov, jakým směrem se bude ubírat vývoj našeho území a do jaké míry využijeme šanci, již nám nabízí iniciativa LEADER. Je třeba si uvědomit, že tato metoda je pouze jakýmsi stimulem k zahájení, resp. prohlubování, regionální spolupráce, odpovědnost za její implementaci a smysluplnou aplikaci v praxi neseme výhradně my sami.

Vztah Strategického plánu LEADER ke struktuře Programu rozvoje venkova

Přehled os a opatření z PRV, které budou v rámci SPL implementovány:

Osa I.: I. 1. 2. 1. Lesnická technika

I. 1. 2. 3. Lesnická infrastruktura

Osa II.: II. 2. 4. 2. neproduktivní investice v lesích

Osa III.: III. 1. 1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy

III. 1. 2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

III. 1. 3. Podpora cestovního ruchu

III. 2. 1. 1. Obnova a rozvoj vesnic

III. 2. 1. 2. Občanské vybavení s služby

III. 2. 2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

6.2 Způsob dosahování cílů a priorit

Z kapitoly SPL zahrnující analytickou část je zřejmé, že region může v souvislosti s rozvojovým plánováním ve svých záměrech zohlednit vícero svým způsobem jedinečných faktorů, jako je množství unikátních kulturních a historických památek, technických zajímavostí, dobré podmínky pro lázeňství, tradice čarodějnictví, množství kulturních a sportovních akcí, kvalita životního prostředí, množství lesů atd.

Cíl 1 - Prezentace regionu jako „vstupní brány Jeseníků“, rozvoj cestovního ruchu

- výstavba a obnova budov za účelem zřízení informačních a turistických center, včetně nákupu zařízení určených k jejich vybavení
- školení pracovníků informačních center v oblasti cestovního ruchu a managementu, spolupráce s již zavedenými informačními centry
- vznik „balíčků“ cestovního ruchu, a to i na úrovni meziregionální či mezinárodní kooperace
- budování místních vlastivědných expozic

- správa a zdokonalení webových stránek regionu
- intenzivní propagace regionu v ČR i zahraničí (zejména Polsku) jako ideálního místa pro aktivní dovolenou, s pestrým sportovním, relaxačním, kulturním vyžitím, množstvím historických, kulturních a technických pamětihodností a silnou kulturní identitou
- podpora a propagace lázeňství – klasické lázeňské pobyty i ambulantní forma péče
- intenzivní propagace regionu v ČR i zahraničí (zejména Polsku) jako ideálního místa pro konání lyžařských výcviků, škol v přírodě, dětských táborů, a to i pro postižené děti, nabízejícího výhodné podmínky i velmi příznivé ceny
- propagace a podpora „příměstského cestovního ruchu“ mezi obyvateli regionu a blízkých regionálních center
- vybudování tzv. kulturně – vzdělávacích naučných stezek po významných místech regionu, včetně doplňkových atrakcí pro děti, interaktivní forma poznání regionu (např. tzv. čarodějnické procesy)
- propagace významných míst formou dopravního značení
- budování, zkvalitňování, rozšiřování a propagace běžeckých, cyklistických a vodáckých tras, pěších stezek, lyžařských areálů včetně odpovídající infrastruktury (ideální podmínky pro konání škol v přírodě, lyžařských výcviků, letních táborů apod.)
- podpora hippoterapie, agroturistiky (vytvoření zemědělských, zvířecích farem pro účely pořádání škol v přírodě apod.)
- podpora rozvoje řemesel

Cíl 2 – Živé, nikoli „spící“ obce

- udržení venkovského vzhledu obcí (úprava veřejných prostranství, opravy památkově chráněných objektů, smysluplné využití objektů místního významu)
- konání sportovních a kulturních akcí pro veřejnost, včetně akcí pro děti
- dostatečný servis pro pořadatele společenských akcí (k dispozici pódium, aparatura atd.)
- výstavba a obnova zařízení pro sport a kulturu
- podpora směřující k výstavbě obytných domů (nabídnout dostatečnou infrastrukturu pro bydlení)
- rekonstrukce vesnických škol a jejich vybavení
- využití volných ploch k podnikatelským účelům
- rozvoj dopravní a technické infrastruktury
- budování bezbariérových přístupů do veřejnosti přístupných míst
- podnítit nově přistěhovalé k zahájení podnikatelské činnosti v místě jejich bydliště, tj. ne aby lidé na venkově „pouze“ bydleli, ale také pracovali

Cíl 3 – Zlepšení situace na trhu práce, tvorba nových pracovních míst

- zřízení, resp. obnova ploch a prostor určených k podnikatelské činnosti
- podpora rozvoje provozoven a výroby s důrazem na moderní technologie
- podpora drobného hospodaření s návazností na poskytování služeb (ubytování, stravování, řemeslná výroba apod.)
- poskytnutí drobných služeb obyvatelstvu (zavedení školních autobusů, různé opravny a jiné klasické služby apod.)
- podnícení obyvatel, zejména novousedlíků, k přesunu místa podnikání do místa bydliště

Cíl 4 - Zachování přírodní krajiny, ekologizace, využívání alternativních zdrojů energie

- obnova původních krajinnotvorných prvků
- šetrná údržba krajiny
- obnova a ochrana drobných staveb v krajině (oprava křížků, kapliček, odpočívadel, mostků, apod.)

- výsadba remízků a další opatření zabraňující erozi půdy
- revitalizace malých vodních toků a vodních nádrží
- podpora spolupráce obcí za účelem společného řešení problematiky nakládání s odpady
- pěstování a zpracování rychle rostoucích dřevin, využití bohatých lesních porostů
- budování bioplynových stanic
- úpravy budov vedoucí k úsporám energie
- zakládání nových skládek

Cíl 5 – Rozvoj a podpora volnočasových aktivit

- podpora dalšího vzdělávání pro dospělé a seniory v různých oblastech
- zabezpečení smysluplného trávení volného času pro maminky na mateřské dovolené (vzdělávání, koníčky, poradenství)
- podpora vzniku zájmových kroužků pro děti (hudební, jazykové, taneční, sportovní apod.)
- informovanost veřejnosti o možnostech volnočasových aktivit, spolupráce se školami
- iniciování projektů připravovaných dětmi
- integrace novousedlíků do života regionu na platformě spolupráce všech obcí
- podpora kulturních a sportovních aktivit k posílení regionální spolupráce

Cíl 6 – Stálé a kvalitní obhospodařování lesů

- využívání přírodních procesů k ekologické obnově lesů
- snižování energetických vkladů
- zvyšování produkce dřeva a ostatních lesních produktů
- podpora ekologických metod meliorace lesních půd
- Využívání odpadů z lesů k získání ekologické energie na základě celoregionální spolupráce (společné využívání pracovních postupů a mechanizace)

Cíl 7 – MAS – zdroj informací a pomoci obyvatelům regionu

- poradenství při přípravě projektů
- právní poradenství
- vzdělávání členů a partnerů MAS (management, řízení projektů, dotační tituly apod.)
- vzdělávání veřejnosti v oblasti regionálního rozvoje
- rozvíjení webu www.sumperskyvenkov.cz
- navazování zahraničních kontaktů, mezinárodní spolupráce s MAS, realizace společných projektů
- vytvoření efektivní informační sítě mezi členy MAS a veřejností
- prezentace vlastní činnosti na různých konferencích
- komunikace s významnými představiteli regionu činnými v politice
- další rozvíjení orgánu MAS – „Sněmu mládeže“, v rámci spolupráce se školami a zahraničními partnery organizovat výměnné pobyty pro mládež
- vytvoření dvou stážistických míst určených pro středoškolské či vysokoškolské studenty oboru regionální rozvoj či cestovní ruch (již dnes MAS eviduje zájemce z řad VŠ studentů o absolvování praxe a pomoc při zpracovávání diplomové práce věnující se možnostem rozvoje regionů), jde především o podnícení zájmu mladých o dění v regionu a participování na rozhodovacích procesech týkající se rozvoje regionu, je rovněž důležité zachování kontinuity, aby bylo i po roce 2013 pokračováno v započatých metodách

Obecně lze říci, že iniciativou Leader nastolenou teritoriální, tj. nikoli sektorovou, formu spolupráce na rozvoji venkova je žádoucí všemi možnými prostředky podporovat, neustále zdokonalovat a pokračovat v

ni i po roce 2013. Metoda Leader se v současnosti jeví jako nejlepší a nejúčinnější prostředek k podnícení rozvoje venkova a místní akční skupiny jako její platformy nabízejí jedinečnou možnost týmové práce v oblasti regionálního rozvoje do budoucna. Záleží jen na aktivitě obyvatel regionu, jak dokáží nabízené šance využít a jaké životní prostředí si v průběhu následujícího období vytvoří. Předkládaný SPL se v první řadě snaží o to, aby shora stanovené cíle a v jejich rámci vymezené aktivity směřující k dosažení těchto cílů, učinily z našeho území návštěvníky vyhledávaný, hospodářsky a sociálně stabilizovaný region, o což především jde.

6.3 Zapojení inovačních prvků

Samotná iniciativa Evropské unie Leader představuje **revoluční posun v myšlení obyvatelů regionu**. Ten spočívá především v posunu způsobu uvažování od „já“ na „my“, každý, kdo projeví zájem, získává možnost seberealizace a příležitost podílet se na rozhodování, jakým směrem se budou ubírat místní rozvojové tendence. Základem iniciativy je nikoli sektorová, nýbrž teritoriální spolupráce. Prioritní snahou je především zohlednit a respektovat potřeby všech věkových, profesních či sociálních skupin obyvatelstva. Zkrátka o významných otázkách rozvoje daného území se již nerozhoduje v úzkém, veřejnosti prakticky nepřístupném, kruhu místních zástupců veřejné sféry, naopak jde hlavně o to, veřejnost s možnostmi rozvoje území kvalifikovaně seznámit, vyvolat u obyvatel nadšení a zájem na rozvoji regionu participovat a v neposlední řadě nabízené možnosti využít ve prospěch jak domácích obyvatel, tak i návštěvníků daného území.

Mezi inovační aktivity lze uvést následující:

✓ aktivní podpora stěhování rodin na venkov a s tím související podpora tvorby pracovních míst na venkově

(místo bydliště = místo výkonu zaměstnání)

✓ spolupráce v oblasti cílené propagace regionu

✓ spolupráce v oblasti společenské a kulturní

✓ podpora rozvoje **lázeňství**

✓ obnova a rozvoj infrastruktury v obcích, koncept zlepšení celkového vzhledu obcí v regionu

✓ zvyšování atraktivity regionu s využitím kulturních, technických, přírodních a historických jedinečností v regionu, např. čarodějnických procesů – budování naučných stezek, tématických cyklostezek a organizování zábavně-vzdělávacích akcí v tomto duchu

✓ zaměření vedle tradičních forem cestovního ruchu také na „**příměstský cestovní ruch**“ - bohaté sportovní-kulturní vyžití, volnočasové aktivity, ambulantní lázeňská péče apod.

✓ v rámci fichí č. 1, 2, 6 zřízení tzv. „**fondů mikroprojektů mladých**“ - má sloužit k stimulaci mladých lidí zahájit podnikatelskou činnost na venkově

✓ příležitost pro děti a mládež vyjádřit své názory ohledně rozvoje regionu

- vytvoření nového orgánu MAS – **Sněmu mládeže**

✓ zřízení dvou **stážistických míst** určených pro studenty SŠ či VŠ v oboru cestovního ruchu či regionálního rozvoje

- zachování kontinuity započaté iniciativy, „vychovávání“ si svých nástupců, podnícení zájmu mladých lidí o dění na venkově

- pomoc při psaní odborných (např. diplomových) prací

✓ využívání odpadu **lesního hospodářství**

- budování bioplynových stanic

✓ budování zázemí pro konání lyžařských výcviků, škol v přírodě, dětských táborů

- je třeba využít nejen čisté životní prostředí a kvalitní a pestré terény, nýbrž v porovnání se známějšími středisky také podstatně nižší ceny, což jistě uvítají školy či jiné organizace věnující se mládeži, a to i ze zahraniční, především pak lze očekávat zájem ze strany Polska

✓ podpora hippoturistiky a vzniku agroturistiky

- stávající hippocentra v Novém Malíně, Dolních Studénkách a Rapotíně

✓ pokračování a prohloubení zahájené spolupráce s regiony v zahraničí

- vzájemné předávání zkušeností

- realizace společných projektů

✓ vzdělávání obyvatelstva v oblasti regionálního rozvoje, tvorby projektů apod.

6.4 Finanční plán

Údaje v procentuálním vyjádření (celková podpora na celé období = 100)

	Fiche	2009-2011	2012	2013
1.	Vítá Vás vstupní brána Jeseníků 1	10,5 %	14 %	16 %
2.	Vítá Vás vstupní brána Jeseníků 2	1,5 %	3,2 %	0 %
3.	Náš region - příjemné místo k životu	26,5 %	0 %	18 %
4.	Lesů ráj	2,0 %	4,8 %	0 %
5.	Doklady minulosti	9,0 %	23 %	0 %
6.	Podpora podnikání	16,5 %	14 %	16 %
7.	Živý venkov	14%	21 %	30 %
8.	Administrativní výdaje	20 %	20 %	20%
	Celkem	100%	100 %	100 %

Zdůvodnění:

- v prvním roce je nejvyšší alokace plánována u fiche „Náš region – příjemné místo k životu“ a i v rámci této fiche je nejvyšší podpora plánována v prvních letech – je to vzhledem k faktu, že obce, nestátní neziskové organizace a církve coby příjemci této fiche jsou nejlépe informovány o existenci a činnosti MAS a zároveň mají také nejvíce projektů připravených k realizaci v kontejneru, navíc lepší infrastruktura, vybavení a prostředí v našem regionu je svým způsobem „grunt“, která má vliv na realizaci všech ostatních fichí

- v případě fiche „Vstupní brána Jeseníků 1“, která je koncipována jako zakládající veřejnou podporu, je hlavním adresátem soukromý sektor – rádi bychom nejprve v rámci rozsáhlé informační kampaně plánované na první rok informovali co nejširší spektrum možných příjemců tak, abychom umožnili čerpání podpory z této fiche všem potenciálním subjektům a zajistili tak podporu co nekvalitnějším projektům – nejvyšší alokace je pak plánována mezi druhým a čtvrtým rokem, protože projekty podpořené v této fichi jsou podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu

- obdobná situace jako u fiche „Vstupní brána Jeseníků 1“ je i u fiche „Podnikání“, kde navíc vzhledem k demografickému trendu stěhování zejména mladších rodin na venkov předpokládáme rozšíření možných adresátů pro podporu z této fiche v období příštích 2 let, proto volíme u této fiche postupný „náběh“ čerpání

prostředků

- fiche „Vstupní brána Jeseníků 2“ je koncipována jako nezakládající veřejnou podporu, je koncipována k zajištění infrastruktury pro pěší, lyžařskou, cyklistickou a hippoturistiku a zejména pak k efektivní a cílené propagaci regionu, což je naprostý základ rozvoje cestovního ruchu v našem regionu, proto je hlavní alokace podpory plánována v prvních dvou letech

- alokace prostředků fiche „Naše lesy“ je koncipována víceméně rovnoměrně se vzrůstající tendencí vzhledem k tomu, že většina předmětných projektů je v nižších fázích příprav

- alokace prostředků fiche „Doklady minulosti“ je víceméně rovnoměrná s nižší alokací v prvním roce vzhledem k tomu, že většina potenciálních projektů podpory v rámci této fiche je ve stádiu příprav a jejich realizace je administrativně a časově náročná

- u všech těchto fichí předpokládáme čerpání prostředků i z dalších dotačních titulů Evropské unie jako např. Regionálního operačního programu apod., což je v souladu se strategií rozvoje naší místní akční skupiny vygenerovanou v rámci pracovních skupin velmi žádoucí ke splnění našich cílů – poradenství v otázkách čerpání prostředků z jiných dotačních titulů by mělo být jednou z hlavních vedlejších činností sekretariátu naší MAS

- administrativní výdaje jsou alokovány s přihlédnutím k potřebám, kdy největší investice na vybavení a zejména propagaci činnosti naší místní akční skupiny předpokládáme v prvním roce, vyšší alokace prostředků v roce třetím pak souvisí s nutností investic do obnovy části vybavení MAS

6.5 Integrovaná strategie území

Předkládaný Strategický plán Leader není sice přímo součástí žádné integrované strategie území, nicméně navazuje a koresponduje s dalšími rozvojovými dokumenty vztahujícími se k regionu. Jsou jimi Strategie rozvoje mikroregionu Šumperský venkov a Strategický plán rozvoje Svazku obcí Údolí Desné.

SPL je v současnosti vedle shora uvedených strategických plánů jedním ze stěžejních rozvojových dokumentů území působnosti MAS pro období let 2007 – 2013, jenž si klade za cíl vystihnout nejpalčivější problémy, nedostatky, přednosti a celkový potenciál regionu, tyto prvky náležitě vyhodnotit a poté stanovit hlavní směry rozvoje regionu prostřednictvím jednotlivých fichí.

6.6 Monitoring naplňování cílů SPL

Ne všechny úspěchy mohou být ocenitelné penězi či měřeny standardními měřicími jednotkami. Je tedy nutno rozlišovat mezi kvalitativními a kvantitativními kritérii úspěšnosti. Níže specifikovaná kritéria se vztahují na všechny vytyčené cíle a budou všechna sledována a mapována společně. Kvalitativní kritéria úspěšnosti jsou z převážné části faktory, které se projevují také z hlediska množstevního, a proto mohou být nepřímo měřitelná i kvantitativně.

Obecná kvalitativní kritéria

- Budování regionální identity, prosazování uvažování „my“, ne „já“. Lidmi je plně vnímán jejich životní prostor v regionu a v něm vyrobené produkty a služby, kterých si váží a vnímají je jako „zvláštnosti

regionu“. Sebevědomí lidí a důvěra v sebe sama neustále roste.

- Trvalý rozvoj regionu a jeho vnímání okolím jako „vstupní brány Jeseníků“
- Podíl obyvatel všech generací a skupin na vytváření podoby našeho regionu se neustále zvyšuje
- Lidé jsou odborně způsobilí v oblasti problematiky regionálního rozvoje
- Lidé přejímají vlastní odpovědnost za konečnou podobu regionu a sami se aktivně angažují k trvalému zajištění dobré kvality života v našem území
- Etablování regionu jako turisticky atraktivního místa s množstvím nabídek pro jeho návštěvníky
- Vznik turistických balíčků
- Vznik nových produktů a služeb v oblasti turismu, hospodářství a ochrany životního prostředí
- Propojení spolupráce v oblasti kulturní, společná organizace akcí
- Propojení aktivit v rámci regionu, republiky i Evropské unie

Obecná kvantitativní kritéria

Kritérium	Měřicí faktor	Cíl
Zlepšení situace na trhu práce a snížení nezaměstnanosti vytvořením a zajištěním pracovních míst v regionu, snížení počtu lidí dojíždějících za prací mimo region	- počet zajištěných a nově vytvořených pracovních míst - počet nově založených společností či spolků a počet fyzických osob zahajujících svou podnikatelskou činnost	7 3 (spolky) 2 (FO podn.)
Zvýšení počtu návštěvníků regionu, kteří v regionu přenocují	Statistiky „nocležníků“ v regionu	+ 1500/rok
Zvýšení frekvence návštěvnosti	- statistiky „denních“ turistů v regionu - počet obnovených a znovuotevřených památek v regionu - počet km nových vyznačených pěších a lyžařských stezek, hippostezeček - počet nových lůžek v ubytovacích zařízeních	+ 350 7 10 km 25
Příliv obyvatel na venkov	- Údaje o migraci obyvatelstva - počet kilometrů zrekonstruovaných / vybudovaných inženýrských sítí nebo komunikací	+ 270 (v rámci celého území působnosti MAS za 5 let) 1 km
Nárůst podnikatelské činnosti na venkově	Počet nových podnikatelů zahajujících svou podnikatelskou činnost (jak FO tak PO)	4
Zvýšení počtu mužů i žen různých věkových kategorií, kteří v rámci pracovních skupin participují na tvorbě projektů zamýšlených k realizaci v regionu	Počet aktivně se účastnících lidí na tvorbě projektů	5
Zvýšení podílu žen aktivně spolupracujících s MAS	Počet žen nově zapojených do činnosti MAS, ať už externě či jako noví členové	8
Cílené zapojení mládeže do problematiky rozvoje regionu	Počet zúčastněných mladých lidí na procesu rozvoje regionu	20
Oživení obcí	- počet společenských, kulturních,	20/rok

	sportovních akcí konaných v regionu organizovaných MAS	
	- počet nových sportovních / turistických aktivit či zařízení pro ně	7
Postupná ekologizace, podpora využití obnovitelných zdrojů energie a v tomto směru co možná nejefektivnější využití vlastních zdrojů regionu	Počet nově zřízených výrobců ekoenergie, efektivita jejich využití v rámci regionu	1
Rozvoj podniků, zefektivnění výroby	- počet nově pořízených strojů a technologií	30
	- počet vybudovaných/zrekonstruovaných podnikatelských objektů	3

Při zpracovávání SPL, jakož i tomuto předcházejících diskusích a určování hlavních směrů rozvoje regionu, bylo snahou v co největší míře zohlednit politiky Evropské unie. Důraz byl kladen zejména na kritérium **rovnosti šancí**, což především znamená, že jsou respektována specifika a odlišné sociální potřeby mužů a žen. Uvedené kritérium nachází v SPL svůj odraz zejména ve snaze zapojit co nejvíce žen do procesu rozvoje regionu, dát jim prostor prezentovat své názory, předkládat konkrétní projektové záměry apod. Důležité je uvědomit si, že v popředí všeho dění stojí člověk bez ohledu na jeho pohlaví, vzdělání, společenské postavení, vyznání, národnost apod.

Dalšími v SPL zohledněnými politikami EU jsou **zvýšení konkurenceschopnosti regionu, vytvoření nových, resp. udržení stávajících pracovních míst a zlepšování kvality životního prostředí**.

7. Partnerství MAS

7.1 Historie MAS

Vznik Místní akční skupiny Šumperský venkov se datuje k 27. 3. 2006, kdy bylo toto občanské sdružení v souladu se zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění zaregistrováno na Ministerstvu vnitra ČR.

Počáteční platformu zastřešující spolupráci a společné řešení problémů, byť z převážné části pouze v rámci veřejného sektoru, představoval mikroregion Šumperský venkov, jenž jako samostatný právní subjekt vznikl v roce 2001. Postupem času však vyšlo najevo, že komunikace a projednávání otázek týkajících se rozvoje venkovského prostoru pouze na úrovni představitelů obcí je zcela nedostačující a aby se region skutečně smysluplně rozvíjel a v nejvyšší možné míře naplňoval představy jeho ať už stávajících či potenciálních obyvatel, je nevyhnutelné k diskuzi přizvat i je samotné. Prvotní impuls pro založení sdružení tedy vzešel především od představitelů obcí šumperského okresu, jejichž záměr se setkal s podporou i ze strany podnikatelů, zemědělců i neziskových organizací působících na našem území.

Založení MAS předcházela neformální jednání za účasti jak představitelů členských obcí mikroregionu, tak za účasti přímo oslovených zástupců z řad veřejnosti reprezentujících různé zájmové skupiny obyvatelstva. Poté, co byly dohodnuty základní organizační principy fungování vznikajícího uskupení a zabezpečení jeho chodu po personální a ekonomické stránce, byly ze strany přípravného výboru

předloženy na Ministerstvo vnitra ČR stanovy s návrhem na registraci občanského sdružení.

28. 3. 2006 proběhla v Libině ustavující valná hromada MAS, kde proběhla volba členů základních orgánů MAS, tj. valné hromady jako nejvyššího orgánu, programového výboru jako orgánu výkonného a výběrové komise. Rovněž byli zvoleni statutární zástupci MAS.

V dubnu 2006 MAS předložila záměr v rámci Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, opatření 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí, podopatření 2.1.4 Rozvoj venkova, investiční záměr c) 2. skupina Osvojování schopností. Na základě výběrového řízení byl tento záměr MAS nesoucí název „Nový směr pro Šumperský venkov“ podpořen a následně úspěšně zrealizován.

Pokud jde o počáteční způsob oslovování cílových subjektů a seznamování je s principy a cíly iniciativy Leader, dělo se tak jednak adresovaně konkrétním subjektům (tj. starostové, resp. jimi pověřeni zástupci, telefonicky anebo osobně oslovili vybrané osoby, o kterých se domnívali, že by mohli projevit zájem o předmětnou problematiku a využít své zkušenosti a znalosti v této oblasti) a jednak byly informace předávány hromadně předem neurčenému okruhu zájemců, a to zejména prostřednictvím místních periodik, sdělováním informací úředních deskách obcí, webových stránkách obcí apod.

Na valné hromadě konané dne 21. 7. 2008 v Novém Malíně, místní části Mladoňov, bylo schváleno přistoupení k MAS čtyř nových členů z veřejného sektoru (obce Loučná nad Desnou, Rapotín, Rejchartice a Velké Losiny) a pěti soukromých subjektů. Došlo tak k výraznému a významnému rozšíření působnosti MAS Šumperský venkov.

Na valné hromadě konané dne 16. 2. 2010 v Novém Malíně, bylo schváleno přistoupení Obce Petrov nad Desnou k MAS Šumperský venkov.

Na valné hromadě konané dne 16. 12. 2010 v Novém Malíně, bylo schváleno přistoupení Obce Víkřovice a dvou soukromých subjektů k MAS Šumperský venkov.

Na valné hromadě konané dne 21. 6. 2011 v Novém Malíně, bylo schváleno přistoupení Obce Vernířovice a dvou soukromých subjektů k MAS Šumperský venkov.

7.2 Zapojení partnerů do přípravy SPL

Vědomi si toho, že kvalitní a především realizovatelný strategický plán rozvoje určitého území nelze zpracovat bez součinnosti jeho obyvatel, tedy těch, jichž se předmětná problematika bezprostředně dotýká. Proto si tvůrci SPL kladli za cíl získat do procesu tvorby strategického dokumentu co největší počet místních aktérů a vůbec vzbudit zájem u široké veřejnosti o danou problematiku. Nutno podotknout, že tento úkol nebyl zpočátku nijak jednoduchý, avšak s vědomím, že nejvěrnější obraz regionu mohou podat a na jeho nedostatky či přednosti poukázat pouze sami obyvatelé posuzovaného území, byl požadavek participace veřejnosti na tvorbě SPL velmi důležitý.

Počátky přípravy na zapojení místních aktérů spočívající hlavně v osvětě pokud jde o filozofii iniciativy Leader, sahají do doby bezprostředně po vzniku MAS, tedy dubna 2006. Dělo se tak prostřednictvím tiskových zpráv publikovaných ve všech místních periodikách a webových stránkách zúčastněných obcí a především pak příprava a šíření myšlenek Leaderu probíhaly formou osobních schůzek představitelů MAS se zástupci veřejné i soukromé sféry regionu. Nutno podotknout, že posledně jmenovaná

forma oslovení, tedy osobní kontakt představitelů MAS a potažmo pověřených zástupců obcí s veřejností, se ukázala jako nejefektivnější. Schůzky bylo nutné organizovat s určitou pravidelností, neboť teprve až po opakovaných setkáních iniciativa získávala zpětnou vazbu v podobě projevení zájmu o problematiku rozvoje regionu ze strany obyvatel a ochoty tento proces ovlivnit.

Lze konstatovat, že do přípravy SPL byli zapojeni všichni významní aktéři venkovského prostoru působnosti MAS, tedy jak zástupci členských obcí, tak reprezentanti podnikatelské (zemědělské i nezemědělské) a neziskové složky. Všichni tito byli do přípravy SPL zapojeni prostřednictvím programového výboru a prostřednictvím pracovních skupin MAS. Programový výbor jakožto výkonný orgán MAS a současně orgán pro tvorbu SPL se pravidelně setkává již od doby vzniku MAS. Tento pětičlenný tým fundovaných a aktivních lidí je zárukou odbornosti a otevřenosti směrem vně regionu. Vykazuje úzkou spolupráci s pracovními skupinami (jejich úkoly a zaměření viz kap. 3 SPL), jejichž členové především přímo komunikují s veřejností, sbírají od obyvatel informace a podněty, motivují je k aktivní participaci na tvorbě rozvojového dokumentu, analyzují území jako takové a potřeby v něm žijících obyvatel a v neposlední řadě iniciují přípravu projektových záměrů. Předložená data jsou poté předána programovému výboru k hodnocení a vyvození relevantních závěrů.

Mezi hlavní priority MAS patří zajištění pokračování resp. vývoje nastoleného trendu spolupráce na úrovni všech místních složek regionu. Záruky v tomto směru představuje záměr MAS spočívající ve vytvoření dvou stabilních stážístických míst určených pro studenty středních či vysokých škol v oboru cestovního ruchu či regionálního rozvoje. Již dnes evidujeme zájemce z těchto řad pocházející z našeho regionu, kteří činnost MAS využívají např. k tvorbě svých absolventských prací. Dalším projektem, který by měl přispět k zachování kontinuity započaté spolupráce v regionu, je pak ustavení „Dětského sněmu MAS“ (k tomu viz blíže kap. 3 SPL)

7.3 Vztah k obyvatelstvu

MAS Šumperský venkov byla již od počátku svého založení, resp. vzniku, otevřená směrem k veřejnosti, ostatně ve jménu filozofie nastartovat teritoriální spolupráci na území její působnosti a podnitit zájem obyvatelstva o dění v regionu, bylo občanské sdružení zakládáno a v tomto duchu pokračovala i jeho další existence.

Brzy po svém vzniku v dubnu 2006 byla ze strany MAS podána žádost o podporu v rámci Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, opatření 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí, podopatření 2.1.4 Rozvoj venkova, investiční záměr c) 2. skupina Osvojování schopností. Realizace projektu „Nový směr pro Šumperský venkov“ byla v rámci uvedeného dotačního titulu podpořena a MAS tak získala prostředky určené na propagaci své činnosti, resp. na osvětlu a seznámení veřejnosti s účelem iniciativy Leader. K dosažení uvedených cílů byly vyvíjeny zejména následující aktivity: byly pořádány vzdělávací semináře orientované na oblast vzniku místního partnerství, úlohu místních akčních skupin jako platformy spolupráce a s tím spojenou iniciativu Leader, semináře však byly orientované i na problematiku evropských strukturálních fondů jako takovou a související dotační tituly, zásady a pravidla tvorby projektových záměrů atd., dále byly vydány různé informační a propagační materiály vztahující se k MAS včetně vlastních webových stránek apod. K organizaci seminářů je vhodné poznamenat, že tyto vzdělávací akce byly organizovány jednak pro zájemce z řad široké veřejnosti a jednak pro samotné členy MAS, resp. členy orgánů MAS. Zde byl výklad orientován hlavně na úlohu členů v jednotlivých orgánech MAS, vymezení obsahu těch kterých funkcí apod.

Vzdělávací akce však nebyly jedinou formou komunikace MAS s veřejností. Vedle již zmíněných setkání organizovaných pracovními skupinami či neformálních schůzek představitelů MAS s obyvateli,

probíhala osvěta rovněž u příležitosti kulturně - zábavních akcí, ať již vzpomeneme mezinárodní festival „Hudba bez hranic“ v Dolních Studénkách, zářijovou pouť v Novém Malíně či festival dechových hudeb a mažorettek v Libině atd. Na každé z uvedených akcí měli návštěvníci možnost navštívit „koutek MAS“ a získat zde potřebné informace.

7.4 Otevřenost MAS

MAS se po celou dobu své existence snaží obyvatele regionu seznámit s možnostmi spolupráce s MAS a co možná nejvíce potenciální zájemce k tomuto motivovat. V současné době eviduje MAS Šumperský venkov celkem 33 členů. Významně se rozrostla v červenci roku 2008, kdy na proběhnuvší valné hromadě bylo schváleno přistoupení čtyř nových obcí a pěti soukromých subjektů do MAS. Zájem nových subjektů o členství v MAS je dokladem úspěšně se rozvíjející spolupráce jak uvnitř subjektu samotného tak směrem vně. Lze předpokládat, že v případě podpoření realizace SPL, dojde k dalšímu navýšení počtu aktivních a pracujících členů MAS.

Pokud jde o podmínky vzniku členství v MAS, tyto jsou upraveny v čl. 6 stanov MAS. Platí, že členem MAS se může stát fyzická i právnická osoba, která projeví zájem o členství a vyplní závaznou přihlášku, jež je k dispozici na webových stránkách a sekretariátu MAS. O samotném vzniku členství pak rozhodne valná hromada jako nejvyšší orgán sdružení na nejbližší schůzi konané po podání přihlášky toho kterého zájemce. Žadatel je o rozhodnutí valné hromady bezodkladně informován.

V zásadě neexistují žádná omezení či preference toho kterého subjektu, podstatné je, aby zájemce o členství v MAS reprezentoval zájmy určité skupiny obyvatel regionu, např. zemědělců, lesníků, drobných živnostníků, důchodců, matek na mateřské dovolené apod. Cení se především zájem o dění v regionu a o spolupráci v oblasti jeho rozvoje. Za právnickou osobu v MAS jedná buďto zastoupením na základě plné moci pověřená fyzická osoba anebo osoba oprávněná za právnickou osobu jednat na základě zákona.

S členstvím MAS jsou spjata práva i povinnosti. Mezi oprávnění člena patří především právo účastnit se zasedání valné hromady a hlasovat na ní, vyžadovat informace o činnosti a hospodaření MAS, jmenovat a odvolávat členy orgánů MAS a být volen do orgánů MAS. Mezi základní povinnosti pak patří dodržování stanov MAS, respektovat přijatá usnesení valné hromady a plnit úkoly stanovené orgány MAS.

Zánik členství v MAS je rovněž upraven ve stanovách. Platí zásada dobrovolnosti členství v MAS. Důvody zániku členství jsou vystoupení, vyloučení, úmrtí, resp. zánik, člena MAS a konečně zánik samotné MAS. Vystoupení člena z MAS se děje prostým oznámením o této skutečnosti adresovaným do sídla MAS, přičemž účinnost zániku členství nastává dnem dojití oznámení do sídla MAS. Valná hromada bere zánik členství vystoupením na vědomí. V případě porušování stanov ze strany člena MAS nebo v případě jeho maření dosažení účelu činnosti MAS, může být člen z MAS rozhodnutím valné hromady vyloučen.

8. Zkušenosti a spolupráce

8.1 Zkušenosti

Jak bylo již popsáno v kapitole 7.3 SPL, krátce po svém vzniku se MAS ucházela o podporu v rámci operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, opatření 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí, podopatření 2.1.4 Rozvoj venkova, investiční záměr c) 2. skupina Osvojování schopností, jež měla MAS pomoci v první řadě vybudovat fungující a po stránce organizační, ekonomické a personální kvalitně zajištěnou místní akční skupinu schopnou přispět k trvale udržitelnému rozvoji regionu. Jak bylo popsáno výše, žádost MAS se setkala s úspěchem, předložený projekt „Nový směr pro Šumperský venkov“ byl úspěšně zrealizován a řádně zadministrován. Jako nejdůležitější efekt realizace uvedeného záměru lze bezesporu vnímat započetí mezisektorové a teritoriální spolupráce a uvědomění si její nezbytnosti ve směru efektivního rozvoje regionu.

Dále pak MAS působila jako partner projektu na organizace mezinárodního hudebního festivalu „Hudba bez hranic“ žadatele obce Dolní Studénky v rámci dotačního programu podporujícího přeshraniční spolupráci s Polskem Interreg IIIA. Na festivalu jako účinkující vystoupily zahraniční soubory z Rakouska, Německa, Polska, Slovenska. Festival se každoročně (letos se konal již šestý ročník) těší hojně návštěvnosti přesahující 2500 návštěvníků. MAS jako partner akce zajišťovala realizaci projektu po stránce organizační a personální. Projekt byl úspěšně uskutečněn a přislíbená částka následně řídicím orgánem v plném rozsahu uhrazena. O nadregionálním významu této akce svědčí mj. převzetí záštity nad jeho organizací panem eurospolancem Ing. Janem Březinou a senátorem Ing. Adolfem Jílkem.

Členské obce MAS, jakož i soukromí žadatelé mají ve valné většině poměrně bohaté zkušenosti s projektovými žádostmi, resp. realizací projektů s využitím prostředků strukturálních fondů EU, jak blíže ukazuje následující přehled:

Příjemce dotace	Název projektu	Dotační titul	Výše poskytnuté podpory v Kč
Bludov	Kanalizace + ČOV	OP Životní prostředí	140 000 000,-
Dolní Studénky	Hudba bez hranic	Interreg IIIA	280 000,-
Libina	Bezdrátový internet	SROP	580 000,-
Nový Malín	1/ Zateplení III. MŠ	OPŽP	1 974 000,- Kč
	2/ Poldr č. 6	OPŽP	2 112 000,- Kč
	3/ ČOV Nový Malín	OPŽP	22 000 000,- Kč
	4/ Cyklostezka Nový Malín – 2. etapa	ROP	7 300 000,- Kč
	5/ Dostavba ZŠ Nový Malín	ROP	15 453 000,- Kč
Sobotín	1/ Sanace a rekultivace skládky Sobotín	SFŽP a Evropský fond pro regionální rozvoj v rámci OP Infrastruktura, priorita 3, opatření 3.4 Odstraňování starých zátěží	15 958 000,-
	2/ Výstavba splaškové kanalizace	Fond soudružnosti EU v rámci projektu fondu soudružnosti EKCCI	70 000 000,-
Loučná nad Desnou	1/ Výstavba hřiště pro minigolf	LEADER ČR	1 149 000,-
	2/ Loučná nad Desnou – brána Jesníků – tvorba propagačních a informačních materiálů	SROP	1 990 053,-
	3/ Zateplení budovy MŠ	OPŽP	7 074 877,-
	4/ Zateplení budovy OÚ	OPŽP	5 057 872,-
	5/ Renovace zámeckého parku	EEA Financial mechanism 2004 – 2009 (Norské fondy)	606 491 EUR
	6/ Revitalizace území ve východní části obce	ROP	5 569 903,-
	7/ Revitalizace středu obce	ROP	5 672 388,-
Rapotín	Sociální integrace obyvatel obce Rapotín	SROP	1 029 000,-
(pozn. obec má bohaté zkušenosti s národními dotačními tituly – SFRB, SFŽP, MŽP, MMR, MPO ČR, krajské zdroje), kdy v období od roku 2002 do současnosti získala 116 130 000,- Kč)			
Velké Losiny	1/ Bezdrátový internet a IKT centrum	SROP, priorita 5.2, opatření 5.2.2	371 307,-
	2/ Úřad práce Šumperk – dohoda o vytvoření pracovních příležitostí (obec jako partner projektu)	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	151 775,- (obsahem projektu je vytváření pracovních míst v obci, jedná se především o veřejně prospěšné práce, v období od 1.4.08 do 31.8.08 v obci vytvořeno 5 pracovních míst, na něž byla získána shora uvedená podpora)
(pozn. obec velmi aktivně čerpá prostředky z dotačních titulů MMR, MF, SFŽP, Ol. Kraje, když od poloviny r. 2001 do r. 2008 takto získala celkem 93 373 727,- Kč.			
Bludovská, a. s.	1/ Rekonstrukce krytého hnojiště Chromeč	SAPARD	1 137 500,- Kč

	2/ Rekonstrukce kravínu Chromeč	SAPARD	2 352 000,- Kč
Okresní agrární komora Šumperk	Podpora vzdělávání zemědělských podnikatelů v regionu	PHARE CZ	150 000,-
Mespol Medlov, a. s.	1/ Přestavba stávajících stájí porodny prasnic a dochovu selat, zlepšení welfare chovaných zvířat 2/ Technologie uskladnění živočišných odpadů – výstavba dvou nadzemních jímek pro uskladnění kejdy	OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	16 096 403,- 6 748 785,-

8.2 Spolupráce

MAS Šumperský venkov usiluje o navázání, resp. prohloubení stávající spolupráce s jinými MAS, mikroregiony či dalšími organizacemi, a to jak na národní, tak mezinárodní úrovni.

Mezinárodní spolupráce

Rakousko – v roce 2007 byl navázán kontakt s **regionem Eferding** ležícím ve spolkové zemi Horní Rakousko podél břehů dolního toku Dunaje. Více než roční spolupráce mezi oběma regiony vyústila v uzavření oficiální partnerské smlouvy zakládající spolupráci zejména na poli kulturním a vzdělávacím. V září roku 2007 se uskutečnila návštěva představitelů MAS Šumperský venkov v regionu Eferding, na níž byly mj. prezentovány realizované projekty obou MAS. V současnosti probíhají intenzivní přípravy na další ročník hudebního festivalu Hudba bez hranic, přičemž ambicí organizátorů je koncipovat jej v roce 2009 jako partnerský projekt právě za účasti MAS Eferding. Předmětem diskuze je také záměr realizace projektu výměnného pobytu určeného pro žáky základních škol obou regionů.

Francie – v letošním roce MAS zahájila spolupráci s MAS Ploërmel – Coeur de Bretagne („Srdce Bretaně“). Spolupráce je orientována na oblasti eko-bydlení, vztah výrobce – spotřebitel a zejména pak kulturní aktivity. Projekty naší a francouzské MAS v rámci kulturního rozvoje se v mnoha bodech slučují a prvním konkrétním cílem naší spolupráce je předložení společné žádosti na evropský projekt z programu Kultura v roce 2009. Zástupci naší MAS podnikli studijní cestu do daného regionu v září letošního roku.

Slovensko – MAS udržuje pravidelné kontakty s obcí Sebedražie. V roce 2007 a 2008 proběhla mimo jiné vzájemná kulturní vystoupení tamního dechového orchestru v našem regionu (obce Dolní Studénky, Libina, Rapotín, Velké Losiny) a hudebníků z obcí Dolní Studénky a Dlouhomilov v Sebedražie.

V roce 2011 MAS zahájila spolupráci s MAS Šafrán a s Občianským združením pro rozvoj regionu Spiš, se kterými jsme byli úspěšní při podání žádosti o dotaci na projekt spolupráce „Od produktů k zážitkům“. Vzájemná spolupráce by měla přispívat k dalšímu rozvoji regionu a zhodnocování místních zdrojů prostřednictvím propojení tradičních produktů s tradičními chutěmi a atraktivitami a to jak na české tak na slovenské straně.

Slovinsko – na festivalu „Hudba bez hranic 2011“ navázala MAS Šumperský venkov kontrakty s MAS ze Slovinska, jedná se konkrétně o LAS Obsotelje in Kozjansko. Tato MAS má velký zájem o realizaci rozvojových projektů s pomocí metody LEADER. Snahou je zajistit dostatečné lidské a finanční zdroje pro podporu trvale udržitelného rozvoje.

Švédsko - v polovině roku 2007 se zástupci MAS Šumperský venkov zúčastnili vzdělávací cesty do Švédska, kde získali cenné poznatky zejména pokud se jedná o měkké projekty realizované v rámci iniciativy Leader+, týkajících se velmi inovativního přístupu v oblastech podpory rozvoje cestovního ruchu a strategií rozvoje venkovských oblastí, založených na stimulování migrace obyvatelstva z měst na venkov a

rozvoje podnikání na venkově. V rámci pracovní cesty do Švédska zástupci naší MAS navštívili rovněž Hushallningsällskapens Förbund/Svenska Nätverker för Leader+, tj. organizaci reprezentující národní síť MAS pro iniciativu Leader+, a získali tak zajímavé vědomosti o organizaci programu Leader ve Švédsku a struktuře a chodu jednotlivých místních akčních skupin. Do budoucna byla dohodnuta návštěva zástupců navštívených švédských MAS u nás a nastíněny možnosti další spolupráce.

Vedle velice inspirativních exkurzí do zahraničí zorganizovala MAS rovněž neméně přínosné poznávací cesty do úspěšných domácích MAS, a to MAS Kyjovské Slovácko, MAS Buchlov a MAS Regionu Haná.

Meziregionální spolupráce

MAS Údolí Desné, MAS Horní Pomoraví, MAS Mohelnicko – vzhledem k těsnému sousedství jmenovaných regionů s regionem působnosti MAS Šumperský venkov, jsou uvedené MAS našimi přirozenými partnery. Předmětem spolupráce je výměna informací vztahující se k problematice regionálního rozvoje, sdílení příkladů dobré praxe a vzájemné prezentace výsledků činnosti MAS. Se zástupci MAS probíhají pravidelně vzájemná setkání a pracuje se rovněž na realizaci společných projektů zaměřených na děti a mládež (zábavně - vzdělávací projekty), projektů věnujících se ženám na/po mateřské dovolené (pomoc s hlídáním dětí, smysluplné využití volného času, vzdělávací a poradenské akce), projektů budování infrastruktury v region (rozšíření sítě cyklostezek, rozvoj agroturistiky, podpora produkce místních výrobků).

MAS Horní Pomoraví – jelikož se tato MAS nachází na hranici s MAS Šumperský venkov, rozvinula se mezi námi vzájemná spolupráce. V roce 2011 jsme společně uspořádali Snídaně a Večeře se starosty, které se těší veliké oblibě ze stran účastníků. V roce 2011 jsme taktéž byli úspěšní při podání mezinárodního projektu spolupráce „Od produktů k zážitkům“ v rámci PRV.

Krom uvedených aktivit je na místě poukázat na probíhající jednání MAS ohledně vzniku partnerství s fakultou Mezinárodních vztahů VŠE Praha (manažer MAS Ing. Sršeň je studentem doktorského studia a současně pedagogem na této fakultě), přičemž diskuze a možné partnerství subjektů jako takové souvisí především s vytvořením stážistických míst pro studenty).

Dále představitelé managementu MAS navázali kontakt s panem europoslancem Ing. Březinou, čímž se otevírá možnost pořádání vzdělávací exkurze pro členy MAS, popř. zainteresované osoby z řad veřejnosti, do Evropského parlamentu a dalších institucí EU a i touto formou přispět ke zvýšení jejich vzdělanosti v oblasti regionální rozvojové politiky.

9. Organizace a zdroje MAS

9.1 Organizační struktura a rozdělení odpovědností

V MAS Šumperský venkov byly ustaveny orgány s jasně vymezenými pravomocemi a odpovědností. Společnou prací však usilují všechny o dosažení stejných cílů, mezi něž patří především:

- budování sítě místních partnerství,
- motivační funkce, působit jako „motor“ regionální rozvojové dynamiky,
- poradenská činnost pro obyvatele (při sestavování projektů, vyhledávání vhodných dotačních titulů apod.),
- koordinace činnosti pracovních skupin a sněmu mládeže,

- řádná administrace žádostí o registraci a konkrétních projektů,
- efektivní práce s veřejností, vnitřní a vnější marketingová činnost,
- vyřizování stížností veřejnosti směřujících na MAS,
- zpracování kvalitního a realizovatelného SPL s pozitivním efektem pro region ve smyslu zvýšení kvality života v něm.

Orgány sdružení:

Valná hromada

Postavení valné hromady je vymezeno v čl. 5.1 stanov MAS. Valná hromada je nejvyšším orgánem MAS a tvoří ji všichni členové MAS. Valná hromada se schází podle potřeby, nejméně však jednou za rok. Svolává ji předseda MAS, mimořádnou valnou hromadu svolá předseda MAS na písemnou žádost minimálně jedné třetiny všech členů MAS, a to nejpozději do jednoho měsíce od obdržení takové žádosti. Do působnosti valné hromady patří zejména schvalování stanov MAS, jejich doplňků a změn, volba a odvolávání členů orgánů sdružení, rozhodování o vyloučení člena MAS, schvalování rozpočtu a plánu činnosti MAS, schvalování výše členských příspěvků aj.

Programový výbor

Úloha programového výboru je popsána v čl. 5.3 a násl. stanov MAS. Programový výbor je výkonným orgánem MAS a současně orgánem pro tvorbu SPL MAS. Za svou činnost odpovídá valné hromadě. Tvoří jej pět členů s dvouletým funkčním obdobím, přičemž opakované zvolení do funkce je možné. Programový výbor se schází podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Svolává jej předseda MAS. Mezi hlavní úlohy programového výboru patří zejména hodnocení a zpracování informací relevantních pro tvorbu SPL, komunikace s pracovními skupinami MAS a jejich ustavení, konzultace výběru projektů s výběrovou komisí, schvalování vybraných projektů a jejich předložení valné hromadě, kontrola hospodaření s majetkem MAS aj. V současné době pracuje programový výbor v tomto složení:

- Mgr. Vlasta Sršňová (TJ Sokol Dolní Studénky)
- Ing. Pavel Martínek (starosta obce Loučná nad Desnou)
- Josef Mrnka (TJ Sokol Lázně Velké Losiny)
- Jaroslav Přebyl (Hrado Hradišín, a. s.)
- Ladislava Holoušová (Obec Hradišín)

Statutární orgány

Předseda MAS – zastupuje MAS navenek, svolává valnou hromadu a řídí její jednání, oprávněn jednat jménem MAS, má samostatné podpisové právo vedle místopředsedy MAS. V současnosti tuto funkci zastává Josef Minář, starosta obce Nový Malín.

Místopředseda MAS – v době nepřítomnosti předsedy řídí jednání valné hromady MAS, oprávněn jednat jménem MAS, rovněž disponuje samostatným podpisovým právem. Místopředsedou byl opakovaně zvolen Ing. František Snášel, předseda představenstva společnosti Bludovská, a. s.

Výběrová komise

Postavení komise je upraveno v čl. 5.4 a násl. stanov. Výběrová komise je složena ze sedmi členů s dvouletým funkčním obdobím. Opakované zvolení do funkce je možné. Výběrová komise se schází podle potřeby a svolává ji předseda MAS. Do její působnosti patří zejména třídění, hodnocení a výběr projektů, předkládání výsledku procesu výběru projektů ke schválení programovému výboru a provádění dalších s tímto souvisejících činností. Výběrová komise je složena z níže uvedených členů:

- Ing. Pavel Ston (starosta obce Bludov)
- Iveta Fojtíková (starostka obce Sobotín)
- Ing. Norbert Pfeffer (starosta obce Velké Losiny)
- Zdeněk Hubáček (OSVČ, obec Rapotín)
- Ing. Radim Sršeň (CK Hornet Tour, Dolní Studénky)
- Josef Sedláček (Mespolek Medlov, a. s.)
- Mgr. Ing. Tomáš Kobza (Sbor dobrovolných hasičů v Dolní Libině)

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor není v době zpracování SPL oficiálně ustaveným orgánem společnosti. V současnosti jeho funkci plní programový výbor. Se vznikem tohoto v první řadě kontrolního a monitorovacího orgánu se počítá v až případě podpoření realizace SPL, resp. realizace projektů z dalších dotačních titulů. Členové by byli voleni stejně jako v případě již stávajících orgánů MAS valnou hromadou a valné hromadě by byl za svou činnost odpovědný. Prvořadým úkolem monitorovacího výboru by bylo sledování a vyhodnocování realizace strategie, resp. sledování plnění předem stanovených monitorovacích kritérií. Zvolení členové monitorovacího výboru by získali mandát na dobu trvání tří let, přičemž opakované zvolení osob i v následujících obdobích by bylo přípustné.

V pravomoci monitorovacího výboru by bylo rovněž stanovení sankcí v případě zjištění nesprávného postupu při realizaci SPL a vyvození subjektivní odpovědnosti konkrétní osoby. K postihu by bylo možné přistoupit pouze v případě nepochybného zjištění porušení povinnosti při realizaci SPL a zavinění konkrétní osoby. Postižená osoba by měla právo odvolání, přičemž pozici odvolacího orgánu by zastávala valná hromada MAS. O potvrzení, změně nebo zrušení udělené sankce by bylo rozhodováno na nejbližším zasedání valné hromady konaným v době po rozhodnutí o udělení sankce.

Sekretariát MAS

Sekretariát MAS působící v sídle MAS pracuje ve složení manažer, asistent manažera a účetní MAS. Je odpovědný za řádný chod MAS. Organizuje sběr projektových záměrů, pořádání vzdělávacích akcí, koordinuje a připravuje podklady pro jednání orgánů MAS.

Manažer MAS

Manažer MAS jedná jménem sdružení navenek na základě pověření statutárního orgánu, a to zejména v administrativních záležitostech. Manažer není členem MAS, účastní se však jednání jejich orgánů. Mezi jeho hlavní úlohy patří komunikace s veřejností ve smyslu konzultace a pomoci při zpracovávání projektových záměrů, zajišťuje organizaci vzdělávacích a jiných akcí pořádaných MAS, podílí se na zpracovávání strategických dokumentů a vykonává další související činnosti.

Manažer: Ing. Radim Sršeň

Administrativní pracovník: Ing. Zdeňka Mihulková

Účetní: Zdeňka Mrkvicová

Pracovní skupiny

V MAS byly jakožto neformální pomocné orgány ve vztahu ke komunikaci s veřejností a tvorbě SPL ustaveny pracovní skupiny. Tyto se podle svého složení zabývají mapováním a řešením aktuálních tematických oblastí života v regionu. Ruku v ruce s tímto jde i jejich aktivní zapojení se do tvorby SPL. Blíže k tomu viz kapitola 3 SPL. Pracovní skupiny sestávající fungují v tomto složení:

- **„Šumperský venkov – můj domov“** - Jana Vohralíková (Obec Nový Malín), Jiří Štelc (Obec Dlouhomilov), Bc. Martina Remešová (Obec Dolní Studénky), Ing. Pavel Ston (Obec Bludov)
- **„Prosperující a udržitelný region“** - Josef Sedláček (Město Medlov, a. s.), Ing. František Snášel (Bludovská a.s.), Helena Večeřová (Obec Hraběšice), Jaroslav Přibyl (Hrado, a.s.)
- **„Region, který stojí za to vidět a o kterém je slyšet“** - Ing. Radim Sršeň (CK Hornet Tour), Petr Strnad (OSVČ, Loučná nad Desnou), Ing. Pavel Martínek (Obec Loučná nad Desnou), Ing. Norbert Pfeffer (Obec Velké Losiny), Radomil Brada (Obec Oskava)
- **„Šumperský venkov – dobré místo pro děti a mládež“** - Michal Strnad (SDH Dolní Studénky), Josef Mrnka (TJ Sokol Lázně Velké Losiny), Zdeněk Musil (Obec Rejchartice), Mgr. Stanislav Lysák (ZŠ a MŠ Oskava)
- **„Pomáhejme slabším“** - Mgr. Vlasta Sršňová, Tomáš Pospíšil (Na Dobré cestě, o. p. s.), Mgr. Ivana Blažková (Obec Velké Losiny), Dagmar Kubíčková, Eva Kosslerová (Obec Bludov)

Sněm mládeže MAS

Sněm mládeže je složen celkem z 26 zástupců z řad dětí a mládeže žijících na území působnosti MAS ve věkovém rozmezí 11 – 25 let. Tento víceméně poradní a iniciační orgán MAS byl ustaven hlavně z důvodu dání možnosti mladým lidem vyjádřit se k rozvojovým tendencím regionu a v určitém směru tyto

ovlivnit. Pochopitelně i výstupy z jednání sněmu mládeže nacházejí svůj odraz v SPL.

Sněm mládeže pracuje ve složení: Ondřej Daniel (Bludov), Jakub Dolníček, Tereza Šímová (Dolní Studénky), Veronika Foltýnová, Štelcová Michaela (Dlouhomilov), Vendula Kvapilová, Klára Šulová (Hrabišín), Helena Červinková (Libina), David Chytil (Loučná nad Desnou), Pavla Kubíčková, Martin Minář (Nový Malín), Monika Huňková (Rapotín), Adéla Holubová (Rejchartice). Dalších 13 členů zasedá v rámci Sněmu mládeže MAS v závislosti na projednávané problematice.

Výbor žen MAS

V obcích působnosti MAS existují a na velice dobré úrovni fungují zájmová sdružení určená pro ženy (Libina – mateřské centrum Libísek, Dolní Studénky – Svaz žen, Bludov, Hrabišín – Klub žen, Nový Malín – Spolek pro ženy). Snahou MAS je sjednocení a kooperace činností uvedených subjektů a rozšíření jejich působnosti i do obcí, v nichž žádná obdobná organizace neexistuje. Tento úkol si jako jeden ze svých cílů vytyčil výbor žen MAS. K jeho aktivitám viz blíže kapitola 11 SPL.

Složení výboru žen: Iveta Fojtíková (obec Sobotín), Helena Večeřová (obec Hraběšice), Mgr. Ivana Blažková (obec Velké Losiny), Mgr. Vlasta Sršňová (TJ Sokol Dolní Studénky), Helena Macková (obec Dolní Studénky, Svaz žen ČR), Ladislava Holoušová (obec Hrabišín).

Seznam členů MAS k 24. 1. 2011

Veřejný sektor

obec	Sídlo	starosta
Bludov	Jana Žížky 195	Ing. Pavel Ston
Dlouhomilov	Dlouhomilov 138	Jiří Štelc
Dolní Studénky	Dolní Studénky 99	Ing. Radim Sršeň
Hraběšice	Hraběšice 50	Helena Večeřová
Hrabišín	Hrabišín 49	Ladislava Holoušová
Libina	Libina 523	Mgr. Ing. Tomáš Kobza
Loučná nad Desnou	Loučná nad Desnou 57	Ing. Pavel Martínek
Nový Malín	Nový Malín 240	Josef Minář
Petrov nad Desnou	Petrov nad Desnou 156	Ing. Jan Vaníček
Rapotín	Družstevní č. 125, Rapotín	Ing. Ondřej Kopp
Rejchartice	Rejchartice 47	Zdeněk Musil
Sobotín	Sobotín 89	Iveta Fojtíková
Oskava	Oskava 112	Radomil Brada
Velké Losiny	Rudé armády 321	Ing. Norbert Pfeffer
Vernířovice	Vernířovice 53	Marie Kantorková
Vikýřovice	Petrovská 168	Václav Mazánek

Soukromý a neziskový sektor

Název	Sídlo	zástupce
Bludovská, a.s.	Špalkova 156, Bludov	Ing. František Snášel
Hrado, a. s.	Hrabišín 238	Jaroslav Příbyl
Hornet Tour	Dolní Studénky 155	Ing. Radim Sršeň
KOM-FOREST CZ, s. r. o.	Nový Malín	Miroslav Kolínek
Lesní statek Třemešek, v.o.s.	Třemešek 50, Oskava	Tomáš Matoušek
Martin Kania	Nový Malín 212	Martin Kania
Mespol Medlov, a. s.	Medlov 238	Josef Sedláček
Na dobré cestě, o. p. s.	Nový Malín 112	Tomáš Pospíšil
Okr. Agrární komora Šumperk	Nemocniční 53, Šumperk	Ing. Radek Musil
TJ Sokol Dolní Studénky	Dolní Studénky 152	Jaroslav Horáček, ml.
ZŠ a MŠ Oskava	Oskava 66	Mgr. Stanislav Lysák
TJ Sokol Lázně Velké Losiny	U hřiště 652, Velké Losiny	Josef Mrnka
Zdeněk Hubáček	Výzkumníků 267, Rapotín	
SDH Dolní Studénky	Dolní Studénky 106	Michal Strnad
Helena Macková	Dolní Studénky – Králec 31	

Petr Strnad	Rejhovice 166	
Stanislav Mořka	Klepáčov 35, Sobotín	Stanislav Mořka
Sbor dobrovolných hasičů v Dolní Libině	Dolní Libina 143, Libina	Mgr. Ing. Tomáš Kobza
Ruční papírna Velké Losiny, a.s.	Velké Losiny 9	Ing. Jan Jurčík
Klub osadníků Třemešek u Oskavy	Oskava 112	Anna Beránková

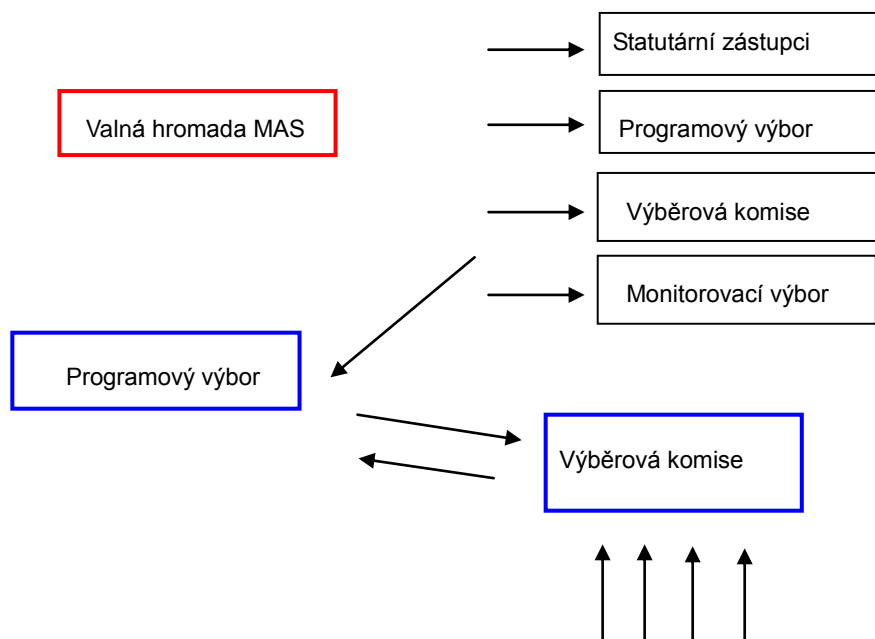
Zajištění kvalitní realizace SPL

Tak jako v ostatních oblastech života je motorem řádného běhu neustálý proces vzdělávání, sledování relevantních aktualit a přizpůsobování se novým trendům, nejinak tomu je i v MAS.

Orgánem pro přípravu SPL je zásadně programový výbor MAS, zatímco výběrová komise je orgánem odpovědným za realizaci SPL. Působnost dozorového a kontrolního orgánu zastává monitorovací výbor, k jehož vytvoření se MAS zavazuje v případě podpory realizace SPL a jenž by v podstatě prováděl supervizi nad činností jak programového výboru, tak výběrové komise (podrobněji k tomu viz výše).

K zajištění kvalitní práce související s členstvím konkrétních osob v orgánech MAS je potřeba vzdělávat tyto osoby v předmětné oblasti vztahující se k dané problematice. Proto v minulosti byla organizována řada školení pro členy MAS, resp. orgánů MAS, a to mj. v oblastech hodnocení a výběru projektů, posuzování hodnotících kritérií, dopadu realizace projektu na dané území, monitorovacích indikátorů ad. Témata byla věnována rovněž tvorbě projektových záměrů včetně zpracování příslušných příloh, orientaci v národních a evropských dotačních titulech atd. Proces vzdělávání v MAS probíhá kontinuálně a MAS je připravena pokračovat v nastoleném režimu ve vztahu k jejím členům i směrem k obyvatelům regionu, neboť si je vědoma toho, že bez soustavného a účelného vzdělávání se další fungování MAS neobejde. V případě, že SPL bude vybrán k realizaci, bude vzdělávací činnost MAS usnadněna především po stránce materiální, avšak i v případě relativního neúspěchu MAS od svého záměru neupustí a zavazuje se i nadále vyvíjet činnost v oblasti osvěty. Snahou je i v tomto navázat, resp. pokračovat ve spolupráci s domácími i zahraničními MAS, navázat na započatou tradici pořádání školicích seminářů, organizovat poznávací cesty do úspěšných MAS a eventuálně uspořádat vzdělávací konferenci, která by poukázala na smysl iniciativy i po praktické stránce.

Grafické znázornění organizační struktury MAS:

9.2 Zdroje MAS pro činnost spojené s realizací SPL

Lidské zdroje MAS

V současné době působí v pracovněprávním vztahu k MAS tyto zaměstnanci:

Ing. Radim Sršeň, manažer MAS

Je oprávněn jednat jménem MAS v rozsahu pověření uděleného statutárními zástupci MAS, a to zejména v administrativních záležitostech. Je členem MAS, účastní se jednání orgánů MAS. Mezi hlavní úlohy patří komunikace s veřejností ve smyslu konzultace a pomoci při zpracovávání projektových záměrů, zajišťuje organizaci vzdělávacích a jiných akcí pořádaných MAS, podílí se na zpracovávání strategických dokumentů a vykonává další související činnosti. Působí v sekretariátu MAS jako odborný poradce v ekonomických záležitostech, člen týmu zpracovatelů SPL a zároveň člen MAS a výběrové komise MAS

Ing. Zdeňka Mihulková, administrativní pracovník MAS

Mezi hlavní úlohy patří komunikace s veřejností ve smyslu konzultace a pomoci při zpracovávání projektových záměrů s potenciálními žadateli, administrace projektů žadatelů. Komunikace se členy MAS a členy pracovních skupin MAS.

Odbornost:

Ing. Mihulková (25 let) je absolventkou fakulty Životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze, Ing. Radim Sršeň (29 let), absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, fakulty Mezinárodních vztahů, oboru Mezinárodní a evropská studia – diplomacie, v současnosti studentem doktorského studia a současně pedagogem na téže fakultě. Mimo to je zároveň majitelem cestovní kanceláře Hornet Tour v Dolních Studénkách. Oba lze považovat za schopné mladé odborníky, disponující širokospektrálními znalostmi z daných oborů. Hovoří cizími jazyky, Ing. Mihulková anglicky, Ing. Sršeň anglicky (všeobecná státní jazyková zkouška), španělsky a rusky. Jsou absolventy vzdělávacího kursu pořádaného Krajským úřadem Olomouckého kraje v rámci programu „Partnerství pro rozvoj kraje“ v oblasti systematiky dotačních titulů Evropské unie a v oblasti tvorby projektových záměrů, po jehož ukončení obdrželi příslušný certifikát osvědčující znalosti v oboru zpracování projektů a jejich finančního řízení. Znalosti pro získání tohoto osvědčení museli prokázat nejen prezentací svých teoretických vědomostí, nýbrž také samotným zpracováním vlastního projektu tak, aby obsahoval veškeré předepsané náležitosti a byl po formální i obsahové stránce způsobilý ucházet se o finanční prostředky v rámci některého z dotačních titulů Evropské unie. Disponují tedy takovými znalostmi, aby byli schopni podat budoucím předkladatelům projektů relevantní a úplné informace v oblasti zpracovávání projektových záměrů. Zkušenosti s řízením projektů získali rovněž v souvislosti se zpracováním projektových záměrů a realizací projektů podpořených v rámci dotačních titulů ROP a Interreg IIIA.

Zdeňka Mrkvicová, účetní

V oblasti účetnictví se pohybuje již několik let, o její odbornosti svědčí získání certifikátu na vedení podvojného účetnictví.

Od září 2007 působí jako **stážista** v MAS student České zemědělské univerzity v Praze Jan Mihulka

(21 let), bytem Dolní Studénky, přičemž v průběhu své praxe v MAS zpracovává diplomovou práci věnující se problematice Leader a fungování místních akčních skupin. Po skončení svého studia projevil zájem i nadále se v činnosti naší MAS angažovat.

Pokud jde o odbornost členské základy MAS, tuto tvoří zástupci významných zemědělských subjektů regionu, mezi nimiž jsou osoby s vysokoškolským vzděláním ekonomického a zemědělského směru. Starostové členských obcí mají v drtivé většině bohaté zkušenosti s čerpáním dotací z národních i evropských zdrojů (blíže viz kap. 8.1 SPL)

Technické prostředky

MAS Šumperský venkov má své sídlo v budově Obecního úřadu Nový Malín. Na základě nájemní smlouvy s Obcí Nový Malín má MAS k dispozici prostornou kancelář, již obývá manažerka MAS, účetní MAS a ekonomický poradce. Technické zázemí MAS v rozsahu standardního kancelářského vybavení je zcela dostačující. Kancelář disponuje dvěma samostatnými psacími stoly s osobním počítačem a notebookem, (operační systém Windows XP Professional, OEM Software MS Office) oba s připojením k internetu, dále má MAS k dispozici tiskárnu, kopírku, telefony, fax, scanner a jiné běžné kancelářské potřeby a pomůcky. Pro řádnou organizaci seminářů k pomoci přednášejícím byl pořízen flip-chart. Dopravní prostředek MAS nevlastní, ale v případě konání služebních cest je automobil vždy zajištěn vozidly ve vlastnictví pracovníků. Všichni zaměstnanci jsou majiteli řidičského oprávnění.

Co se týká forem informování členů MAS a obyvatelstva regionu o dění v MAS, děje se tak prostřednictvím emailu, webových stránek MAS, na vývěskách úředních desek obecních úřadů a plakátovacích ploch v obcích, prostřednictvím místního tisku, veřejného rozhlasu, ale i na základě osobních setkání s manažerem, resp. asistentem.

Byly rovněž vydány informační brožury o MAS, pojednávající o problematice iniciativy Leader jako takové, jejich stěžejních pilířích a úloze místních akčních skupin.

Finanční prostředky MAS

Základním, ne však jediným, zdrojem příjmů MAS jsou členské příspěvky, jež byly jednomyslně odsouhlaseny již na ustavující valné hromadě MAS. Jejich výše byla s účinností od 1. 9. 2008 modifikována směrem dolů a v současnosti tak přispívají na činnost a chod MAS představitelé veřejného sektoru měsíčně částkou rovnající se 1,- Kč na počet obyvatel té které obce, pro představitele sektoru soukromého byla schválena paušální částka ve výši 1 000,- Kč ročně a zástupci neziskových organizací finančními prostředky na činnost MAS nepřispívají ničeho. Dále je provoz MAS zajištěn pomocí dotace z rozpočtu Olomouckého kraje. V případě potřeby je zajištěn příslib eventuální finanční pomoci ze strany ekonomicky silnějších partnerů či členů MAS, stejně tak ze strany některých obcí.

MAS vede samostatné účetnictví a hospodaří s vlastním rozpočtem, který vždy na rok dopředu schvaluje valná hromada. Veškerý majetek ve vlastnictví MAS je možno použít pouze v souladu s účelem a cíli založení MAS. Kontrolu hospodaření provádí programový výbor, jenž je odpovědný valné hromadě.

10. Administrativní postupy

Předběžný plán administrativních postupů spojených s příjmem žádostí

měsíc r. 2009 – 2013	činnosti
leden – únor	podrobné seznamování veřejnosti s jednotlivými fichemi a základními pravidly pro konečné příjemce podpory formou školení potenciálních žadatelů
březen/září	vyhlášení výzvy k podávání žádostí o podporu, příjem projektů a jejich předběžná administrativní kontrola, zhodnocení kritérií přijatelnosti, školení žadatelů
duben – květen/říjen – listopad	druhá administrativní kontrola po obsahové i formální stránce, výzvy k doplnění chybějících příloh či náležitostí, zpracování podkladů pro výběrovou komisi, proces hodnocení a výběru projektů (programový výbor – výběrová komise), proces schválení monitorovacím výborem, předložení seznamu podpořených projektů valné hromadě a veřejnosti, registrace vybraných projektů na SZIF, školení žadatelů
červen – červenec/prosinec- leden	kontrola ze strany SZIF, vypracování dohod s konečnými příjemci podpory, školení příjemců podpory
srpen – duben/únor – říjen	realizace projektů, kontrolní a monitorovací činnost

10.1 Registrace projektů

Propagace SPL v území MAS

Aktivity spojené s propagací SPL je v zásadě možné rozčlenit na činnosti prováděné před započítáním tvorby SPL a v jejím průběhu a na činnosti, jež jsou naplánovány pro případ podpory realizace SPL.

Jak je zdůrazněno již na jiných místech SPL, při jeho přípravě si MAS kladla za cíl zapojit do tohoto procesu v největší možné míře obyvatele regionu, o jehož rozvoj a vývoj jde. Tak bylo eliminováno možné riziko nedostatku žádoucích projektových záměrů a žadatelů. Propagace SPL v tomto smyslu pak spočívala v následujícím:

- pravidelné setkávání představitelů MAS, zástupců členských obcí a veřejnosti, prezentace hlavních principů iniciativy Leader a představení hlavních rozvojových směrů, pilířů SPL jako takového
- sběr projektových záměrů (databáze všech projektů je k nahlédnutí v sekretariátu MAS)
- publikování informačních a motivačních článků v místních zpravodajích a na webových stránkách
- proces tvorby strategie spolu s apelacemi na veřejnost k zapojení se byly průběžně zveřejňovány na webových stránkách MAS
- osobní konzultace představitelů MAS s místními aktéry, přesvědčování o smysluplnosti filozofie Leaderu, spolupráce s pracovními skupinami a školami (ve vztahu k sněmu mládeže)

V případě, že realizace SPL bude příslušnými orgány podpořena, bude nevyhnutelné i nadále intenzivně provádět osvětu a seznamovat veřejnost se samotným obsahem SPL, stanovenými prioritami rozvoje regionu (přes veškerou snahu pracovníků MAS existuje v území dost obyvatel, kteří o iniciativě Leader nic nevědí, v případě úspěchu MAS však logicky lze očekávat nárůst zainteresovanosti jednotlivců v této oblasti), tedy především s charakterem jednotlivých fichí a pravidly administrace. Naplánovány jsou následující prostředky propagace:

- vytvoření stručného, přehledného materiálu, v němž budou představeny jednotlivé fiche společně se základními pravidly pro žadatele. Informační materiál v rozsahu čtyř až pěti stran bude distribuován do všech obecních úřadů členských obcí a rovněž bude jmenovitě adresován konkrétním

- potenciálním žadatelům, jejichž adresová databáze byla vytvořena v rámci příprav SPL.
- organizovaná komunikace s veřejností formou seminářů, jejichž obsahem vedle stručného představení SPL a fichí bude především podání instrukcí, jak úspěšně sestavit realizovatelný projekt.
- v každé obci organizace zábavně-vzdělávací akce s názvem „Den MAS“
- své uplatnění samozřejmě najdou opět místní zpravodaje, rozhlas, úřední desky, webové stránky

Postup a časový plán při vyhlášení a příjmu žádostí

Vyhlášení příjmu žádostí proběhne formou veřejné výzvy, a to bez zbytečného odkladu po vyřízení všech administrativních záležitostí souvisejících s podpisem dohody o realizaci SPL (předběžný a orientační harmonogram viz výše). Výzva bude vyhlášena Programovým výborem MAS a manažer MAS bude odpovídat za její zveřejnění. Výzva se bude skládat ze dvou částí.

První část bude tisková zpráva o vyhlášení výzvy k předkládání projektů. Tato část bude mít podobu jednostránkového textu, který bude zveřejněn na úředních deskách všech obcí v území MAS, dále pak na internetových stránkách obcí, a internetových stránkách MAS Šumperský venkov, rovněž i na stránkách Krajského úřadu Olomouckého kraje (www.kr-olomoucky.cz). Výzva bude rovněž publikována v místních zpravodajích včetně užití direct mailing na adresy evidované v adresáři MAS.

Výzva se bude vztahovat nejvíce k třem fichím a doba od vyhlášení výzvy k termínu uzávěrky pro předkládání projektů se zaručuje v trvání minimálně 50 dnů. Výzva bude mít formu usnesení programového výboru, přičemž lhůta k podávání žádostí bude svou povahou prekluzivní, tedy bez možnosti jejího prodloužení.

Text výzvy (tiskové zprávy) bude obsahovat:

- fiche v rámci kterých bude lze v té které výzvě žádat o podporu, včetně cílů opatření fichí
- typy podporovaných aktivit
- okruh potenciálních možných příjemců podpory
- uznatelné náklady
- místo příjmu a způsob podání žádosti
- místo či www adresa, kde lze získat formulář žádosti
- maximální výši podpory na jeden projekt
- celkové alokované prostředky na výzvu dle jednotlivých fichí
- kontaktní adresy pro konzultace projektů
- odkaz na relevantní webové stránky

Druhá část výzvy bude mít podobu podrobnějšího materiálu s názvem Pokyny pro žadatele. V nich žadatel najde povinné osnovy pro zpracování projektu (v souladu s vydanými pravidly osy IV PRV), seznam povinných a nepovinných příloh, seznam uznatelných a neuznatelných nákladů, kriteria hodnocení přijatelnosti a bodovací tabulky a další důležité informace související se zpracováním projektů. Pokyny pro žadatele budou k dispozici na obecních úřadech a v elektronické podobě na stránkách MAS.

Informování konečných příjemců o možnosti předkládání projektů v rámci dané SPL

Prostředky, kterými budou koneční příjemci informováni o výzvě k předkládání projektů byly zmíněny v předchozím bodu Propagace SPL v území. Pro přehlednost je lze uvést znovu:

- tisková zpráva v regionálních zpravodajích,

- zveřejnění na stránkách Krajského úřadu Olomouckého kraje – www.kr-olomoucky.cz,
- zveřejnění na webových stránkách MAS a jednotlivých obcí,
- direct mailing dle naší databáze cílových skupin a jejich zástupců,
- zaslání výzvy a dalších informací poštou všem potenciálním žadatelům (dle naší databáze),
- informační semináře o výzvě a tvorbě projektů,
- vylepení plakátů na veřejných plakátovacích plochách v jednotlivých obcích,
- vyvěšení výzvy na úředních deskách všech obcí v MAS.

Školení potenciálních předkladatelů projektů

Vzdělávání potenciálních předkladatelů projektů je nezbytným předpokladem pro úspěšnou realizaci SPL. Tuto skutečnost si velice dobře uvědomujeme, a proto zcela jistě počítáme se soustavným cíleným proškolením žadatelů o podporu. Hlavním úkolem v tomto směru je podat žadatelům úplné a relevantní informace v oblasti tvorby projektových záměrů ze všech možných hledisek, aby byli schopni v co největší možné míře tuto činnost obstarat vlastními silami. Jak je uvedeno na jiném místě SPL, MAS disponuje vlastním kvalitním personálním obsazením schopným zabezpečit vzdělávací činnost, jistě by však byly využity i služby externích poradců.

Samotná školení budou probíhat dvojím způsobem. **První kolektivní způsob** byl již nastíněn výše. MAS bude pravidelně organizovat semináře určené žadatelům a potenciálním konečným příjemcům podpory. Na těchto seminářích budou v první části účastníci obecně seznámeni se zaměřením SPL, s fichemi, se všemi důležitými pravidly pro zpracování a vlastní realizaci projektů. Ve druhé, stěžejní části pak proběhne instruktáž věnovaná problematice vyplnění žádosti o dotaci, sestavení projektu dle předepsané osnovy, opatření povinných či nepovinných příloh, dále budou vysvětleny bodovací tabulky a význam a způsoby dosažení jednotlivých bodovacích kritérií. Zkrátka MAS vyvine veškeré úsilí, aby budoucí předkladatelé projektů byli schopni své projekty v celém rozsahu zpracovat sami a aby se plně orientovali v administrativní problematice spojené s podáním žádosti o dotaci.

Frekvence konání seminářů bude upřesněna podle potřeby samotných žadatelů, před první výzvou MAS plánuje uspořádání zhruba jednoho semináře týdně konaného vždy v jiné členské obci MAS. Jako školitelé budou působit v první řadě manažerka MAS a asistent MAS (k odborným dovednostem viz výše), event. spolu s externími odborníky na danou problematiku.

Druhý způsob předání informací předkladatelům projektů bude spočívat v předem dohodnutých individuálních konzultacích v úředních hodinách MAS s manažerkou či jiným pracovníkem MAS.

Vedle školení předkladatelů projektů se počítá rovněž s organizací **školení určených pro členy výběrové komise a potažmo všech členů MAS**, neboť v podstatě všichni členové budou určitým způsobem participovat na výběru, resp. řízení projektů. Tato školení budou zaměřena na proces výběru projektů konečných žadatelů, specifika této záležitosti, atd. (blíže viz výše)

Administrativní postup příjmu a registrace projektů

Po vyhlášení výzvy v souladu s příslušnými závaznými pokyny řídicího orgánu (závazná pravidla pro MAS vydaná SZIF) bude následovat příjem žádostí o podporu. Kontrola prováděná pracovníky MAS v této fázi bude zaměřena na kontrolu:

- přijatelnosti žadatele (resp. způsobilosti příjemce podpory)
- souladu projektu s příslušnými fichemi
- přítomnosti veškerých povinných příloh (rozuměj kontrola fyzická, nikoli obsahová)

Předložení všech požadovaných povinných příloh je nutnou podmínkou pro zaregistrování žádosti. V případě absence některé z povinných příloh, bude žadatel vyzván, aby požadovaný dokument ve stanovené lhůtě doložil. Lhůta nesmí být kratší než čtyři dny a v případě nutnosti a na základě řádně odůvodněné písemné žádosti žadatele může (nikoli musí, tj. na prodloužení není právní nárok) být lhůta k doplnění příloh prodloužena. To však pouze v tom případě, že neuplynula prekluzivní lhůta k samotnému zaregistrování žádostí, neboť po jejím marném uplynutí ztrácí žadatel nárok na zaregistrování žádosti bez dalšího (viz rovněž str. 44 SPL).

Předložení příloh nepovinných naproti tomu nebude mít vliv na zaregistrování žádosti, avšak k nepovinným přílohám bude přihlédnuto v rámci bodového hodnocení a mohou mít rozhodující váhu v případě rovnosti bodů konkrétních projektů.

Pokud jde o technické provádění registrace, bude v MAS zaveden speciální registr žádostí určený vždy pro konkrétní výzvu.

Kompletní žádosti budou v předepsaném počtu a podobě přijímány v sídle MAS k tomu oprávněnými pracovníky. Žádost včetně všech příloh bude žadatel povinen předložit buď osobně anebo prostřednictvím jím pověřené osoby. Pověření musí být provedeno písemnou plnou mocí s úředně ověřenými podpisy a konkrétním vymezením rozsahu zmocnění včetně jeho časové platnosti. Pracovník zkontroluje, zda má předložená žádost všechny požadované náležitosti (viz výše), o čemž bude pořízen protokol. Pakliže bude žádost prosta jakýchkoli formálních nedostatků, podepíše žadatel, resp. jím pověřený zástupce, protokol o registraci žádosti. Poté žadatel obdrží potvrzení o předání a převzetí žádosti MAS podepsané pracovníkem MAS i žadatelem. Potvrzení o předání a převzetí žádosti jakož i protokol o kontrole formálních náležitostí žádosti se stanou nedílnou součástí projektového spisu.

V případě, že některá z povinných příloh, popř. jiný dokument, budou v den registrace žádosti v MAS absentovat a neuplyne lhůta k registraci žádosti, bude postupováno tak, jak je popsáno v odstavci 2 této podkapitoly.

Administrativní kontrola projektů

Kontrola v této fázi, jež bude dalším krokem následujícím po zaregistrování všech žádostí (tj. po uplynutí lhůty příjmu žádostí), bude zaměřena na obsahovou stránku žádostí a bude spočívat v následujícím:

- kontrola správnosti údajů v žádosti
- kontrola úplnosti projektu, tj. zda obsahuje všechny předepsané kapitoly podle závazné osnovy a jiné relevantní údaje
- obsahová kontrola všech, tj. povinných i nepovinných příloh
- kontrola přijatelnosti nákladů

Administrativní kontrola bude prováděna manažerem spolu s dalším pracovníkem MAS. Zjistí-li manažer, že žádost či projekt jsou neúplné nebo obsahují zjevně nesprávné údaje, oznámí tuto skutečnost neprodleně žadateli. Toto oznámení proběhne způsobem, který umožní prokázání jeho doručení žadateli, tj. osobním předáním oproti podpisu žadatele nebo doporučeným dopisem prostřednictvím držitele poštovní licence. Součástí oznámení bude výzva k odstranění zjištěné vady se stanovenou lhůtou, do kdy je možno tuto závadu odstranit. Tato lhůta bude stanovena na základě volné úvahy manažerky, která přihlédne zejména k povaze a závažnosti zjištěných vad, nesmí však být kratší patnácti dnů ode dne doručení oznámení o vadách žadateli. Manažerka v oznámení rovněž uvede způsob, jak postupovat při odstranění

vad.

Příjem opravených či doplněných žádostí

Opravenou a doplněnou žádost je žadatel povinen doručit do sídla MAS osobně nebo prostřednictvím pověřené osoby (pro pověřené osoby platí stejná pravidla jako u prvotního příjmu žádostí) a v případě, že manažerka neshledá žádné další nedostatky, resp. dojde k závěru, že žádost byla opravena či doplněna v souladu s jejími pokyny, vydá žadateli potvrzení o této skutečnosti a o převzetí upravené žádosti.

Nedojde-li k odstranění závad žádosti ve stanovené lhůtě a nepodá-li žadatel žádost o její prodloužení, považuje se žádost pro účely registrace za neúplnou a bude z registrace s konečnou platností vyřazena.

Prodloužení lhůty stanovené manažerkou k doplnění či opravení žádosti je možné, a to na základě písemné a řádně odůvodněné žádosti. Důvody, jež žadatele vedou k podání žádosti o prodloužení lhůty, je žadatel povinen náležitě objasnit a relevantním způsobem doložit. Vyhovnění či nevyhovnění žádosti o prodloužení lhůty k opravě, resp. doplnění, je v kompetenci manažerky, která při své úvaze přihlédne zejména k závažnosti důvodů a jejich doložení žadatelem. Prodloužení je přípustné nanejvýš o deset kalendářních dnů ode dne doručení žádosti o prodloužení lhůty do sídla MAS.

Není přípustné dodatečné (tj. po uplynutí lhůty určené k registraci žádostí o podporu) předkládání nepovinných příloh (toto omezení se však nevztahuje na odstranění závad v nepovinných přílohách předložených při registraci žádosti). Rovněž nejsou možné dodatečné úpravy požadované výše podpory.

Každý žadatel obdrží zprávu o výsledcích administrativní kontroly jím předloženého projektu. Žadatel, jehož projekt bude z další registrace vyřazen, může proti tomuto závěru podat odůvodněné námitky, a to do 10 dnů od obdržení zprávy o proběhnuvší kontrole. Tyto námitky podléhají přezkumu manažera. Pokud námitkám nevyhoví a žádost i nadále uzná za nezpůsobilou k další administraci, předloží žádost spolu s vlastní zprávou k posouzení RO SZIF.

Manažerka MAS předá nejpozději do pěti kalendářních dnů od skončení administrativní kontroly RO SZIF shrnující zprávu spolu s registrem všech došlých a přijatých žádostí.

Pracovníci MAS pověřeni registrací a administrací žádostí nesou plnou odpovědnost za řádný, úplný a bezchybný průběh těchto úkonů.

10.2 Způsob výběru projektů

Postupy hodnocení přijatelnosti v návaznosti na kritéria přijatelnosti

K hodnocení způsobilé se považují pouze projekty, jež prošly předešlými kontrolami a splňují všechna kritéria přijatelnosti. Platí, že konkrétní projekt je přijatelný pro další administraci pouze v případě, že jak MAS tak SZIF k němu zaujali z hlediska přijatelnosti kladné stanovisko. Projekty, jejichž celková přijatelnost vyzněla se záporným výsledkem, budou vyřazeny. Tuto skutečnost sdělí v tomto ohledu neúspěšným žadatelům manažerka MAS dopisem, v němž vylíčí všechny rozhodující skutečnosti, jež zapříčinily nepřijatelnost projektu. Toto sdělení bude žadatelům doručeno do vlastních rukou bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o vyřazení žádosti z důvodu nepřijatelnosti, tedy nevyhovnění kritériím nastaveným v jednotlivých fichích. Rozhodnutí o vyřazení žádosti v této fázi procesu je konečné a není proti němu přípustný žádný opravný prostředek.

Nemožnost podání opravného prostředku lze zdůvodnit především tím, že žadatelé budou mít dostatečný prostor a možnosti seznámit se podrobně s obsahem SPL včetně jednotlivých fichí. Nadto jim budou v průběhu procesu tvorby projektu ke konzultaci k dispozici pracovníci MAS, čili z tohoto pohledu se zdá být téměř vyloučené, aby byly projekty vyřazeny z důvodu nevyhovnění podmínkám obsaženým ve fichích a celkového nesouladu se SPL..

Způsob bodování v návaznosti na preferenční kritéria, postupy při výběru projektů

Hodnotitelé, tedy valnou hromadou zvolení členové výběrové komise, budou jednotlivé projekty hodnotit a přidělovat body na základě předem stanovených bodovacích kritérií, jež jsou součástí každé fiche. Každý hodnotitel bude bodovat samostatně, nezávisle a své závěry bude zapisovat do připravených bodovacích protokolů. Tyto protokoly budou kromě kritérií s kolonkami pro získané body obsahovat i kolonku poznámka - prostor pro zapsání otázek jako východiska pro 2. zasedání výběrové komise.

Před samotným zahájením procesu hodnocení konkrétních projektů manažer MAS svolá schůzku Výběrové komise za účelem prezentace jednotlivých projektů. Manažer, jakožto osoba nezáužatá a v důsledku její dosavadní činnosti podrobně obeznámená s předkládanými projekty, v rámci této předběžné schůzky přednese hodnotitelům ke každému projektu své stanovisko. Bude se jednat víceméně o jakési objektivní shrnutí toho kterého záměru, jeho souladu se SPL, avšak svou povahou pro hodnotitele zcela nezávazné.

Proces rozhodování o výběru projektů pak bude probíhat následovně. Výběrová komise se sejde celkem dvakrát. Na prvním zasedání rozdělí předseda výběrové komise (způsob volby předsedy a průběh jednání viz jednacích řád) hodnotitele tak, aby všechny žádosti, které svým zaměřením spadají do určité fiche, byly hodnoceny třemi hodnotiteli. Dále předseda výběrové komise bude zohledňovat při výběru hodnotitelů kritérium přísné nestrannosti, tedy bude povinen dbát o to, aby hodnotitel nehodnotil projekt svůj, svého zaměstnavatele či blízké osoby.

Při prvním oficiálním zasedání výběrové komise tedy dojde k hodnocení projektů, každý hodnotitel bude přidělovat podle stanovených kritérií vztahujících se ke každé fichi body do připravených bodovacích protokolů. Hodnotitelé budou povinni posuzovat každé projekty zvlášť i v jejich vzájemné souvislosti z hlediska souladu se SPL, možnosti naplnění tam vytyčených cílů a zcela objektivně na základě příslušných hledisek přidělovat projektům bodové ohodnocení. Nutno podotknout, že každý hodnotitel bude samozřejmě mít dostatek prostoru podrobně se seznámit s obsahem toho kterého projektového záměru i mimo zasedání výběrové komise, k čemuž je ostatně zavázán.

Druhé zasedání výběrové komise se pak ponese zejména ve znamení **veřejné obhajoby projektů**. Každému žadateli bude vyhrazen časový prostor v trvání zhruba deseti minut určený k představení toho kterého projektu. Poté bude následovat blok upřesňujících dotazů kladených hodnotiteli. Veškeré dotazy jakož i odpovědi překladatelů projektů musejí být zaprotokolovány. Z důvodů přesného zapsání a jistoty bude tato kontradiktorní část nahrávána pomocí diktafonu. Hodnotitelé na základě této projektové obhajoby upřesní bodové hodnocení u jednotlivých bodovacích kritérií. Tam, kde k tomuto upřesnění dojde, napíšou do protokolu krátké zdůvodnění, na základě jakých informací došlo ke změně původního hodnocení. Hodnotitel ke každému projektu jím hodnocenému spočítá výsledný součet bodů, podepíše protokol a předá jej předsedovi výběrové komise. Tzv. strop podpořených projektů bude dán jednak dosažením stanoveného minimálního počtu bodů a jednak objemem finančních prostředků přidělených té které fichi.

Předseda výběrové komise společně s manažerkou a asistentem překontrolují výsledné součty, zapíšou tyto součty do připraveného protokolu a dopočítají průměrnou výslednou bodovou hodnotu pro každý hodnocený projekt. Na základě těchto hodnot potom projekty seřadí v pořadí od nejlépe hodnoceného k nejhůře hodnocenému. Tímto okamžikem je fáze rozhodovacího procesu ukončena. Toto druhé zasedání výběrové komise musí být ukončeno nejpozději do deseti pracovních dnů od konání prvního zasedání výběrové komise.

Omezení subjektivních hledisek při výběru projektů

MAS si je vědoma subjektivního faktoru hodnotitelů a z toho důvodu byla přijata opatření, která mají nežádoucí subjektivní hledisko co možná nejvíce eliminovat.

- hodnotící kritéria jsou kogentně stanovena u každé fiche,
- veřejná obhajoba projektu – odpovědi na dotazy hodnotitelů, protokolace této části procesu výběru
- bodování projektů: každý projekt budou hodnotit tři členové komise. Pro objektivnost žádný člen nebude hodnotit projekt, na kterém se podílel, projekty svých zaměstnavatelů, příbuzných nebo kamarádů. Bodové hodnocení projektu je průměr bodového hodnocení tří členů komise.

K zajištění naprosté nestrannosti a transparentnosti celého výběrového procesu se každý člen výběrové komise svým podpisem zaváže k dodržování **tzv. morálního kodexu** člena výběrové komise.

Způsob zajištění osob, které se budou podílet na hodnocení a výběru projektů

Výběrová komise byla sestavena na základě návrhů členů místní akční skupiny. O každém navrhovaném členovi proběhlo na valné hromadě hlasování. V návrzích se zohledňovaly zkušenosti navržené osoby s řízením kolektivu, zkušenosti s řízením projektů a také její morální vlastnosti. Při sestavování výběrové byl respektován požadavek nadpoloviční většiny členů ze soukromého sektoru. Seznam členů viz kapitola 9.1 SPL.

Opravné postupy

Proti rozhodnutí výběrové komise MAS o nepřidělení dotace na realizaci toho kterého projektu může jeho předkladatel podat **odvolání**. Odvolání je nutno podat ve lhůtě osmi dnů ode dne doručení rozhodnutí výběrové komise o nepřidělení podpory. Lhůta pro podání odvolání je prekluzivní a nelze ji prodloužit. Odvolání je oprávněn podat toliko předkladatel projektu, jehož realizace nebyla ze strany výběrové komise podpořena, a je jej třeba řádně odůvodnit. Odvolání je odvolatel povinen podat u orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, tj. u výběrové komise. Opožděně podané či neodůvodněné odvolání, jakož i odvolání podané neoprávněnou osobou výběrová komise usnesením odmítne. Proti rozhodnutí o odmítnutí odvolání není žádný opravný prostředek přípustný.

Prvotně odvolání po meritorní stránce posoudí výběrová komise. Zhodnotí odvolatelem uplatněné odvolací důvody. Pakliže výběrová komise dospěje k závěru, že odvolání bylo podáno po právu a přehodnotí své původní bodové ohodnocení a tedy i závěr o nepřidělení podpory, zruší své původní rozhodnutí a vyhoví odvolání tak, že vydá rozhodnutí nové s kladným stanoviskem ohledně poskytnutí podpory. V takovém případě je vydáním nového rozhodnutí odvolací řízení ukončeno (využití zásad tzv. autoremedury, neboli opětovného posouzení vlastního rozhodnutí).

Jestliže výběrová komise dojde k závěru, že odvolání je podáno neoprávněně a že odvolací důvody nemají oporu ve skutkovém stavu věci, postoupí odvolání spolu s celým projektovým spisem programovému výboru jako druhoinstančnímu orgánu. Programový výbor rozhodne o odvolání tak, že buď rozhodnutí výběrové komise jako věcně správné potvrdí, nebo rozhodnutí zruší a vrátí věc výběrové komisi k novému posouzení a rozhodnutí, anebo může rozhodnutí výběrové komise zrušit a ve věci rozhodnout sám. Svůj postup je programový výbor povinen podrobně odůvodnit, přičemž v případě zrušení rozhodnutí a vrácení věci výběrové komisi k novému projednání a rozhodnutí, je výběrová komise povinna respektovat stanovisko programového výboru. Odvolací řízení je pak definitivně ukončeno vydáním nového rozhodnutí programového výboru nebo výběrové komise.

10.3 Realizační část

Administrace v průběhu realizace projektů

Všechny vybrané projekty budou včetně veškeré související dokumentace předloženy RO SZIF. Po jejich posouzení bude s úspěšnými žadateli sepsána dohoda o poskytnutí podpory (dále jen dohoda). Od tohoto okamžiku nastane fáze realizační.

Každý konečný příjemce podpory bude mít vůči MAS povinnost podat za každé kalendářní čtvrtletí od zahájení až do doby ukončení **průběžnou zprávu** o realizaci projektu. Tyto průběžné zprávy o projektu budou základem monitorovacího systému MAS. V průběžné zprávě bude uveden a zhodnocen zejména postup plnění jednotlivých aktivit projektu a zhodnocení vývoje naplňování indikátorů, dále finanční část projektu, tj. jakým způsobem dochází k proplácení nákladů včetně informací týkajících se spolufinancování. Příjemce ve zprávě dále doloží soupis účetních dokladů, resp. dokladů pro daňovou evidenci uhrazených v daném čtvrtletí, případně další potřebné dokumenty. Budou doloženy rovněž kopie výpisů z bankovních účtů konečného příjemce, které prokazují úhrady všech výdajů vykazovaných v daném čtvrtletí.

Vedle těchto průběžných zpráv bude konečný příjemce při ukončení projektu povinen MAS předložit **závěrečnou zprávu**, v níž budou obsaženy informace týkající se identifikace projektu, stručná rekapitulace realizace projektu od počátku až do ukončení, zhodnocení, do jaké míry došlo k naplnění cílů projektu a v případě, že skutečnost zaostává za plánem, toto zdůvodnit. Dále příjemce popíše, s jakými problémy se v průběhu realizace projektu potýkal a jakým způsobem je řešil, jakým způsobem je zabezpečeno věcné pokračování projektu po ukončení podpory, včetně finančního zabezpečení projektu po ukončení podpory atd.

Ve vztahu ke všem uvedeným povinnostem budou příjemcům podpory nápomocni pracovníci MAS. Formuláře potřebné pro zpracování průběžných zpráv i závěrečné zprávy jakož i pokyny k jejich vyplnění budou zpracovány programovým výborem MAS a konečným příjemcům podpory budou dány včas k dispozici.

Posouzení a hodnocení zpráv bude v kompetenci manažerky ve spolupráci s ostatními členy MAS (kontrolory jednotlivých projektů).

Vedení složek projektů

V případě úspěšné registrace projektu konkrétního žadatele bude ihned založen tzv. projektový spis (složka projektu), každému z nich bude přidělena vlastní spisová značka a kompletní spisy budou v sídle MAS. Odpovědnost za řádné uchování, vedení a archivaci jednotlivých projektových spisů (složek) ponese manažer MAS spolu s pracovníkem, jenž spis zakládal. Součástí projektových spisů bude veškerá dokumentace vztahující se k tomu kterému projektu. Na první stránce spisů bude průběžně evidován obsah spisu. Spis bude veden přehledně, srozumitelně, veškeré jeho obsahové změny budou řádně zaznamenávány a evidovány.

Do projektového spisu budou moci nahlédnout vedle žadatele, jehož projektu se spis týká, a příslušných státních orgánů, resp. jejich organizačních složek, rovněž osoby, které prokáží odůvodněný zájem, jenž posoudí manažer. O každém nahlédnutí do spisu bude pořízen úřední záznam. Záznam se pořídí rovněž v případě odmítnutí udělení souhlasu s nahlédnutím do spisu. Žadatel, jemuž bude nahlédnutí do spisu umožněno, má právo si z něj na vlastní náklady pořídit kopie, výpisy či opisy, vždy však v sídle MAS a za přítomnosti pracovníka MAS.

Administrace proplácení projektů

Administraci proplácení projektů bude průběžně provádět manažer MAS ve spolupráci s asistentem, přičemž budou plně respektovat podmínky stanovené pravidly pro osu IV PRV. Administrace bude vycházet v první řadě z průběžných zpráv předkládaných konečnými příjemci podpory za každé čtvrtletí období, v němž bude projekt realizován. V rámci průběžných zpráv budou ze strany příjemců předloženy soupisy účetních dokladů, resp. dokladů pro daňovou evidenci uhrazených v daném čtvrtletí, případně dalších dokumentů, dále budou předloženy kopie výpisů z bankovních účtů konečného příjemce, které prokazují úhrady všech výdajů vykazovaných v daném čtvrtletí. Příslušné doklady musejí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Veškeré doklady musejí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně písemně chronologicky vedeny způsobem zaručujícím jejich trvalost. Při kontrole prováděné ať již ze strany MAS nebo jiného k tomu příslušného kontrolního orgánu je konečný příjemce povinen poskytnout daňovou evidenci v plném rozsahu. Veškeré předložené dokumenty budou založeny do projektového spisu konkrétního příjemce a zadministrovány.

Metodika plánování a provádění kontrol projektů

Časově i věcně nejnáročnější je zcela jistě samotná kontrola realizace projektů. Především je nutné zabezpečit, aby stanovené aktivity byly prováděny v souladu s projektovým záměrem a v požadované kvalitě, případně je žádoucí včas odhalit odchylky od plánu, které by vedly k narušení realizace projektu. Kontroly budou prováděny po celou dobu od doby podání projektu, v průběhu jeho realizace a ukončení:

- kontrola *ex-ante* – před zahájením realizace projektu, zaměřena na seznámení se stavem projektu před jeho realizací a zjištění korektnosti údajů v popisu projektu
- kontrola *on going* - uskutečňována v průběhu realizace projektu, bude posuzována shoda skutečnosti s harmonogramem projektu, administrativní kontrola pak bude spočívat v kontrolování účetních dokladů a skutečností souvisejících s financováním projektu (podrobněji viz níže)
- kontrola *ex post* - posouzení, do jaké míry došlo k naplnění cílů projektu, jak projekt přispěl k dosažení monitorovacích indikátorů stanovených v SPL.

Kontrolou se rozumí zejména následující činnosti:

- ověření skutečného dodání produktů a služeb,
- ověření správnosti zaúčtování dokladů,
- ověření tzv. způsobilosti výdajů v souladu s podmínkami stanovenými v rámci os PRV.

Předmětem kontroly dále bude ověření:

- způsobilosti konečného příjemce (tj. zda jsou údaje uvedené o žadateli na faktuře správné a zda je tento subjekt oprávněn čerpat prostředky z PRV),
- způsobilost subjektu, jemuž má být plněno v návaznosti na případné výběrové řízení (dodavatelskou smlouvu, objednávku apod.),
- způsobilost výdajů (zda fakturované náklady spadají do kategorie způsobilých výdajů uvedených v podmínkách vztahujících se k PRV a zda jsou v souladu se schváleným rozpočtem projektu),
- správnost účetních dokladů (zda jsou splněny náležitosti podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů),
- skutečné dodání produktů a služeb (dle dodacích listů, ukázek výstupů, prezenčních listin atd.)

Pokud jde o personální obsazení kontrolorů, bude se jednat o manažera MAS, účetní MAS a

případně může být kontrole přítomen jiný člen MAS. Orgánem pověřeným prováděním kontrol a monitoringu je pak monitorovací výbor.

Předmětem kontroly budou všechny způsobilé výdaje, tzn. výdaje hrazené z EAFRD, žadatelem samotným i státním rozpočtem. Termín kontroly bude s příjemci podpory dohodnut telefonicky týden předem, v případě rozsáhlých projektů je však možná kontrola nahodilá, tj. bez předchozího vyrozumění žadatele.

O provedení kontroly se sepiše protokol, v němž budou obsaženy veškeré kontrolované záležitosti a výsledky kontroly. Protokol podepíší všechny osoby, které se kontroly účastnily. V případě, že budou zjištěny nedostatky, budou v protokolu uvedeny lhůty a doporučená opatření k nápravě. Protokol o provedení kontroly bude založen do příslušného projektového spisu.

Součástí týmu MAS jsou fundované osoby způsobilé zabezpečit řádný průběh kontroly. Příjemce podpory rovněž podléhá kontrolní činnosti ze strany SZIF.

10.4 Kontrola činnosti MAS

MAS jako každý jiný subjekt podléhá doзору a kontrole ze strany ústředních orgánů státní správy (Ministerstvo zemědělství), SZIF, státních orgánů (finanční úřad) a samozřejmě také soudní moci ČR.

Účetnictví MAS vede paní Lenka Straková, účetní s letitými praktickými zkušenostmi v oboru. Je majitelkou certifikátu na vedení podvojného účetnictví. Má k dispozici placenou službu účetního a daňového poradenství. K dispozici má rovněž fundovaného poradce z oboru, jenž působí ve známé účetní a auditorské společnosti. Účetní uzávěrka MAS je podrobena externímu auditu.

MAS podléhá kontrole z vlastních řad v tom směru, že se zavázala k vytvoření kontrolního orgánu, který bude mj. hodnotit a monitorovat vlastní činnost MAS (počet podaných a zrealizovaných projektů, plnění stanovených indikátorů apod.)

10.5 Archivace

Veškerá dokumentace je uchovávána a řádně evidována v kanceláři v sídle MAS, ve speciální skříni. Je rovněž vedena archivační kniha. Usnesením valné hromady byla stanovena délka doby archivace písemností v trvání patnácti let od ukončení realizace projektu.

10.6 Monitoring

Způsob provádění monitoringu, hodnocení a kontroly projektů i záměru jako celku ideově vychází ze zásad MAS, které jsou pro tyto účely definovány ve strategii. Monitorovací úlohu plní osoba/organizace stanovená programovým výborem, který poté monitorovací zprávu schvaluje a přijímá konkrétní opatření. Vnitřní předpis k monitoringu schvaluje valná hromada nadpoloviční většinou všech přítomných.

V každé fichi jsou stanoveny monitorovací indikátory. Jejich plnění se bude po celou dobu sledovat a hodnotit, a to ze strany pracovníků MAS (manažer, ekonomický poradce, účetní, případně další) a k tomu pověřených orgánů (programový a monitorovací výbor, statutární orgány). Jako podklady pro monitorovací činnost budou sloužit zejména průběžné a závěrečné zprávy příjemců podpory a přímý kontakt kontrolorů v rámci fyzické kontroly projektů.

Jednotlivá monitorovací kritéria – viz fiche.

Vedle účetních dokladů a dokladů souvisejících s proplácením nákladů na projekt vynaložených bude příjemce podpory povinen předložit např. technickou dokumentaci projektu, stavební povolení, resp. doklad o ohlášení stavby, smlouvy s dodavateli, dokumentaci vztahující se k výběrovému řízení apod.

Předmětem kontroly bude rovněž skutečnost, zda projekt splňuje požadavky řádné publicity, tj. zda je označen příslušným logem po celou dobu jeho realizace i po jejím skončení.

Platí, že minimální počet kontrol projektu jsou tři, v případě projektů přesahujících dobu realizace

trvání dvanácti měsíců pak čtyři kontroly. U všech projektů bude provedena kontrola počáteční a závěrečná.

10.7 Vyhodnocení SPL (evaluace)

Plán vyhodnocování

Každý realizovaný projekt vybízí k bilancování, porovnání kladů a záporů, jichž bylo v důsledku realizace projektu dosaženo a především pak posouzení jeho dopadu na region. K tomuto je určen monitoring projektů. Předložená strategie s jejími záměry a cíli je naplňována realizací projektů v jednotlivých výzvách MAS. Evaluační plán se odvíjí od ukončených výzev a jejich realizovaných projektů. Na základě těchto podkladů zpracovává programový výbor hodnocení a porovnává skutečný stav v území s cíli předsevzatými v SPL. Vyhodnocení spočívající ve zhodnocení dopadů realizace projektů na region bude prováděno vždy po ukončení každé etapy výzvy. Podkladem pro evaluaci budou především výsledky kontrolní a monitorovací činnosti zpracované do celkové hodnotící zprávy.

Evaluační postupy a jejich zajištění

Monitoring a evaluaci projektů bude mít v pravomoci monitorovací výbor. Sledování projektů řešených v rámci SPL spočívá podobně jako kontrolní činnost ve třech fázích: předběžné (ex-ante), průběžné (on-going) a závěrečné (ex-post) hodnocení.

V rámci *ex-ante hodnocení projektu* bude sledováno, zda počáteční stav odpovídá charakteristice popsané v předloženém projektu.

Při *on-going hodnocení projektu* budou sledovány postupy a míry naplnění stanovených cílů, dosažených výstupů a spotřeba finančních a nefinančních vstupů vztahovaná k určitému časovému okamžiku a jejich soulad s harmonogramem realizace projektu.

Ex-post hodnocení bude následovat po zrealizování daného projektu. Sleduje se míra a naplnění stanovených cílů, dosažených výstupů, spotřeba finančních a nefinančních vstupů po ukončení projektu.

Hodnocení bude provedeno po každé zrealizované výzvě a porovnáno, jakým způsobem posunula skutečný stav na území k cílům vytyčeným v SPL. Tyto hodnotící zprávy budou přístupny v sídle MAS a v elektronické podobě na webových stránkách.

Monitorovací kritéria viz kap. 6.6 SPL.

Návrh způsobu zpracování výsledků evaluace do SPL

Na základě monitorovací zprávy vycházející ze samostatných hodnocení jednotlivých projektů, kterou provádí osoba/organizace stanovená programovým výborem, bude zpracována celková hodnotící zpráva v jaké míře bylo dosaženo stanovených cílů. Evaluaci plní osoba/organizace stanovená programovým výborem, který poté celkovou hodnotící zprávu schvaluje a přijímá konkrétní opatření. Konkrétní vnitřní předpis k evaluaci schvaluje valná hromada nadpoloviční většinou všech přítomných.

Způsoby zveřejňování výsledků SPL a evaluací

Hodnotící zprávy o realizovaných projektech, čtvrtletní hodnocení a další výstupy budou přístupny v sekretariátu MAS, jejich vybrané části budou k nahlédnutí rovněž na webových stránkách MAS a počítá se s publikací výsledků v místních periodikách.

10.8 Propagace MAS

Za účelem propagace činnosti MAS a informování veřejnosti je využíváno různých dostupných informačních kanálů, mezi něž patří následující:

- obecní zpravodaje
- vlastní webové stránky MAS
- informace uvnitř MAS – valné hromady MAS, neformálních schůzky členů
- informace vně, tj. směrem k veřejnosti – vzdělávací semináře MAS, neformální setkání představitelů MAS s veřejností, osobní individuální setkání představitelů MAS se zájemci z řad veřejnosti
- vyhlášení, zveřejnění „předběžné výzvy“ (viz kapitola 10.1 SPL)
- sběrník projektů
- informace na úředních deskách obcí
- direct mailing pro zájemce, jejichž adresy jsou v databázi MAS
- informační brožurka MAS

Měřítky úspěchu MAS je především míra spolupráce, kvalita komunikace mezi místními aktéry a úspěšnost naplňování předsevzatých cílů, tj. množství podaných a realizovaných projektů a s tím související uskutečnění tzv. „viditelných“ výsledků – počet nových pracovních míst, počet nových zařízení občanské vybavenosti, otevřených a zrekonstruovaných kulturních památek atd.

11. Zapojení žen, mladých lidí a zemědělců

MAS v souladu s jednou ze stěžejních zásad své činnosti plně respektuje požadavek uplatňování rovnosti šancí. Uvedené kritérium především znamená, že jsou ze strany MAS zohledněna specifika a odlišné sociální potřeby mužů a žen. MAS se snaží co možná nejvíce eliminovat v naší společnosti stále přetrvávající znevýhodněné postavení žen ve společnosti a nabízí ženám možnost seberealizace. Uvedené nachází svůj odraz zejména ve snaze zapojit co nejvíce žen do procesu rozvoje regionu, dát jim prostor vyjádřit svá přání, předkládat konkrétní projektové záměry apod. Důležité je uvědomit si, že v popředí všeho dění stojí člověk bez ohledu na jeho pohlaví, jakékoli znevýhodnění žen není myslitelné.

Výbor žen MAS

V obcích působnosti MAS existují a na velice dobré úrovni fungují zájmová sdružení určená pro ženy (Libina – mateřské centrum Libísek, Dolní Studénky – Svaz žen, Bludov, Hrabíšín – Klub žen, Nový Malín – Spolek pro ženy). Snahou MAS je sjednocení a kooperace činností uvedených subjektů a rozšíření jejich působnosti i do obcí, v nichž žádná obdobná organizace neexistuje. Tento úkol si jako jeden ze svých cílů vytýčil výbor žen MAS. K jeho aktivitám viz blíže kapitola 11 SPL.

Složení výboru žen: Iveta Fojtíková (obec Sobotín), Helena Večeřová (obec Hraběšice), Mgr. Ivana Blažková (obec Velké Losiny), Mgr. Vlasta Sršňová (TJ Sokol Dolní Studénky), Helena Macková (obec Dolní Studénky, Svaz žen ČR), Ladislava Holoušová (obec Hrabíšín).

K naplnění výše uvedeného cíle cíle mají přispět mj. následující aktivity:

- komunikace se zástupci uvedených spolků a organizace společných schůzek
- zpracování strategie plánu společných činností a akcí vždy na jeden rok dopředu
- navázání kontaktů a započítí soustavné spolupráce s odborníky z různých oblastí k zajištění a zprostředkování pomoci ženám (právní, psychologické aj.)
- tvorba projektových záměrů zaměřených na vzdělávání žen (jazykové, počítačové kurzy, kurzy účetnictví aj.)
- projekty zaměřené na organizaci volnočasových aktivit pro ženy (ruční práce, pohybové aktivity,

- přednášky z různých oborů – alternativní medicína, módní a kosmetické trendy, zdraví apod.)
- projekty na zprostředkování pomoci s hlídáním dětí (využití mezigenerační pomoci v regionu – zprostředkování kontaktů mezi mladými a staršími ženami důchodového věku, příp. poskytnutí vhodných prostor a nabídka efektivního využití takto stráveného času, možnost vytvoření pracovních míst – zřízení centra pro ženy s dětmi s potřebou personálního zajištění atd.)
- podpora činnosti mateřských škol a aktivit pro malé děti

Ženy v MAS: Mgr. Vlasta Sršňová, TJ Sokol Dolní Studénky, členka Programového výboru MAS, pracovní skupiny „Pomáhejme slabším“ a členka zpracovatelského týmu SPL, Ing. Zdeňka Mihulková, administrativní pracovník, Zdeňka Mrkvicová, účetní, Mgr. Lenka Sršňová, poradce MAS, Eva Kosslerová, zaměstnankyně Obecního úřadu Bludov, Mgr. Ivana Blažková, místostarostka Obce Velké Losiny, Iveta Fojtíková, starostka Obce Sobotín, Helena Večeřová, starostka Obce Hraběšice, Ladislava Holoušová, starostka Obce Hrabíšín

Spolupráce dalších žen s MAS:

- Miroslava Krausová, knihovnice v knihovně Nový Malín, spolupráce zaměřena na rozvíjení kulturního a společenského života v regionu. Z akcí, které jsou jejím výsledkem jmenujme např. „Loučení se s prázdninami“, mikulášskou nadílku, zpívání pod vánočním stromem, víkendové sportování, pořádání adventních koncertů, ale i koncertů v průběhu roku, zářijová pouť v Novém Malíně aj.
- Olga Kechrtová – bývalá zaměstnankyně Domu s pečovatelskou službou Nový Malín, dnes v důchodu, pomoc s řešením záležitostí obyvatel důchodového věku v regionu, snaha zvýšení kvality jejich života, pořádání zábavních, vzdělávacích, cestopisných akcí určených této cílové skupině obyvatelstva

MAS si rovněž uvědomuje důležitost zapojení mladých lidí do dění v regionu. Svědčí o tom mj. ustavení **tzv. sněmu mládeže MAS**, dále zřízení dvou **stážistických míst** určených studentům středních či vysokých škol v oblasti regionálního rozvoje, případě cestovního ruchu a obdobných zaměření. O tom blíže v kapitole 6.2 SPL..

V případě podpory realizace předkládaného SPL bude zřízen **tzv. Fond mikroprojektů mladých**, přičemž ve vybraných fích získají výrazný bodový bonus projekty do 100 000,- Kč podané mladými lidmi do 30 let.

Mladí lidé v MAS:

Ing. Radim Sršeň (29 let), manažer MAS, ekonomický poradce MAS a člen MAS

Ing. Zdeňka Mihulková (25 let), administrativní pracovník MAS

Mgr. Lenka Sršňová (28 let), poradce MAS

Miroslava Krausová (24 let), knihovnice, spolupráce s MAS viz shora

Jaroslav Horáček (32 let), předseda TJ Sokol Dolní Studénky, člen MAS

Michal Strnad (31 let), předseda SDH Dolní Studénky

Dětský sněm MAS – složení viz kapitola 9.1 SPL

Všichni jmenovaní mladí lidé se velmi aktivně zapojili do přípravy SPL (Mgr. Závacká s Ing. Sršněm jsou přímo členy zpracovatelského týmu). Dětský sněm ve spolupráci s pracovními skupinami se podílel na analýze území, byly využity podněty a myšlenky členů pokud jde o využívání volného času v regionu či situaci ve školských zařízeních. Databáze projektových záměrů MAS obsahuje záměry odrážející přání mladých lidí a na jejichž zpracování se oni sami podíleli. Je úspěšně nastartovaná spolupráce se školami v regionu a spolky věnující se mládeži.

V MAS byla zřízena pracovní skupina zabývající se problematikou uplatnění žen a mládeže – pracovní skupina „**Pomáhejme slabším**“ věnující se otázkám spojeným s uplatněním sociálně znevýhodněných osob, maminek na/po mateřské dovolené, absolventů škol aj.

Složení pracovní skupiny „Pomáhejme slabším“:

Mgr. Vlasta Sršňová (TJ Sokol Dolní Studénky), Tomáš Pospíšil (Na Dobré cestě, o. p. s.), Mgr. Ivana Blažková (Obec Velké Losiny), Dagmar Kubíčková, Eva Kosslerová (Obec Bludov)

Zemědělské subjekty v MAS a subjekty s MAS spolupracující:

Mespol Medlov, a. s. (Medlov)

Okresní agrární komora Šumperk (Šumperk)

Bludovská, a. s. (Bludov)

Hrado, a. s. (Hrabišín)

Lesní statek Třemešek, v.o.s. (Oskava)

Libinské agro, s. r. o. (Libina)

Ústav pro strukturální politiku v zemědělství (Sobotín)

Všichni uvedení členové či partneři MAS se aktivně angažovali v procesu tvorby SPL a spolupracovali s dotčenou pracovní skupinou (viz níže). Činnost MAS je mj. zaměřena na podporu zemědělců a jejich aktivity zemědělské (vzhledem k podmínkám zejména chov zvířectva) i nezemědělské povahy. Vzhledem k rozsáhlému pokrytí území lesními porosty je velmi aktuální problematika lesnictví a s tím související otázky lesního hospodářství, myslivosti, zpracování dřeva či využití v energetickém průmyslu. Relevantní v tomto směru je rovněž oblast rozvoje agroturistiky.

Členy i partnery MAS jsou nejvýznamnější zemědělské subjekty působící v regionu. Nezanedbatelné zastoupení tyto nacházejí také v rozhodovacích orgánech MAS.

Při MAS funguje také pracovní skupina věnující se problematice zemědělství, lesnictví a podpoře regionální produkce „**Udržitelný a konkurenceschopný region**“. Uvedená pracovní skupina působí v tomto složení: Helena Večeřová (Hraběšice), Ing. František Snášel (Bludovská, a. s.), Jaroslav Příbyl (Hrado, a. s.), Josef Sedláček (Mespol Medlov, a. s.). Složení pracovní skupiny odpovídá jejímu zaměření, její členové jsou v zemědělské a lesnické oblasti erudovanými odborníky schopnými kvalitativně analyzovat a zhodnotit dané problematiku. MAS si klade za cíl být zemědělským a lesnickým podnikatelům nápomocna především v zajištění potřebného vybavení sloužícího k rozšíření výroby (pořízení nové technologie, prostor apod.). V projektové databázi MAS jsou obsaženy záměry začínajících mladých zemědělců zaměřené na rozvoj agroturistiky v regionu, v čemž chce být MAS rovněž nápomocna.